

Siiri Mänttari P7015SN

MITEN ME OPITAAN?

Hyvään oppimiseen vaikuttavat tekijät ammatti-
korkeakouluopiskelijan näkökulmasta

Opinnäytetyö
Yhteisöpedagogikoulutus

2018

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä	Tutkinto	Aika
Siiri Mänttari	Yhteisöpedagogi (AMK)	Joulukuu 2018
Opinnäytetyön nimi		
Miten me opitaan? Hyvään oppimiseen vaikuttavat tekijät ammattikorkeakoulu- opiskelijan näkökulmasta		77 sivua 15 liitesivua
Toimeksiantaja		
Xamk		
Ohjaaja		
Sari Miettinen		
Tiivistelmä		
<p>Tässä opinnäytetyössä käsiteltiin oppimista ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulmasta. Opinnäytetyö toteutettiin Carry on -hankkeelle, jossa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu eli xamk oli mukana. Hankkeen yhtenä tavoitteena oli kouluttaa opettajista ohjaajia. Xamk halusi kartoittaa opiskelijoiden kokemuksia saamastaan opetuksesta ja ohjauksesta. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuoda esille ammattikorkeakouluopiskelijoiden näkökulma opetuksesta ja ohjauksesta. Opinnäytetyö vastaa kysymyksiin: mitkä tekijät vaikuttavat oppimiseen ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulmasta ja miten ohjauksella on tuettu opiskelijan oppimista ammattikorkeakoulussa?</p> <p>Tämä opinnäytetyö on monimenetelmällinen tutkimus, jossa aineisto kerättiin sekä teemahaastatteluilla että määrällisellä kyselyllä. Teemahaastattelut ja kysely toteutettiin keväällä 2018. Teemahaastatteluihin osallistui yhteensä neljä opiskelijaa kulttuurin ja liiketalouden aloilta. Kyselylomake lähetettiin yhteensä 125:lle kulttuurin ja liiketalouden opiskelijalle ja siihen vastasi yhteensä 12 opiskelijaa. Kumpikin aineisto analysoitiin erikseen, mutta niiden tuloksia vertailtiin keskenään, mistä lopputulokset johdettiin.</p> <p>Tulokset osoittavat, että ammattikorkeakouluopiskelijat kokevat oppivansa parhaiten behavioristista ja konstruktivistista oppimiskäsitystä yhdistelevästä opetuksesta. Opiskelijat tahtovat ammattitaitoisen, vaativan ja kannustavan opettajan, joka huomioi opiskelijat yksilöinä. Oppimisympäristön tulee olla monipuolinen, käytännöllinen ja viihtyisä. Opiskelijoiden hyvinvointi ja elämäntilanne vaikuttaa heidän oppimiseensa. Ohjausta tarvitaan opiskelijan oppimisen tukemiseksi ja sen tulee olla monipuolista. Ohjauksen määrää tulisi lisätä ammattikorkeakoulussa.</p>		
Asiasanat		
oppiminen, opetus, oppimisympäristö, hyvinvointi, ohjaus		

Author	Degree	Time
Siiri Mänttari	Community educator (AMK)	December 2018
Thesis title How we learn? Factors affecting good learning are polytechnics from a student's point of view		77 pages 15 pages of appendices
Commissioned by Xamk		
Supervisor Sari Miettinen		
Abstract <p>The subject of this Bachelor's thesis is learning in a university of applied sciences from the student's point of view. The study was implemented as part of Carry On -project in South-Eastern Finland University of Applied Sciences. One of the objectives of the Carry On -project was to train teachers to become more like tutors rather than strictly just teachers. The South-Eastern Finland University of Applied Sciences wanted to know about students' experiences of teaching and guidance. The purpose of this study was to highlight the students' views of teaching and guidance in the university of applied sciences. The research answers the questions: What are the factors influencing learning at a university of applied sciences from a student's point of view, and how does counseling support learning?</p> <p>This thesis is a multimethod study in which the material is collected by both interviews and quantified surveys. The thematic interviews and the survey were conducted in the summer 2018. A total of four students participated in the thematic interviews from the fields of Culture and Business. The questionnaire was sent to a total of 125 students of the Culture and Business schools and received a total of 12 students. Both materials were analyzed separately, but their results were compared to each other, from which results were derived.</p> <p>The results show that students in a university of applied sciences feel that they learn the best from the teaching based on the behaviorist and the constructive learning concept. Students want a skilled, demanding and encouraging teacher who takes students' opinions and thoughts into account. The learning environment must be versatile, practical and comfortable. Students' well-being and their life situation affect their learning so that they must be taken into account in teaching. Guidance is needed to support student learning and must be versatile. The guidance situations must mostly be interaction between the student and the supervisor, in which the student is comprehensively taken into account. Guidance should also take into account the grouping of student groups. The free discussions between the teacher and the group are considered to be important. In conclusion the amount of guidance should be increased by the university of applied sciences to ensure high quality learning results and secure the students' overall well-being.</p>		
Keywords learning, teaching, learning environment, well-being, guidance		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	HANKKEEN KUVAUS	7
3	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	8
3.1	Oppiminen, oppimisympäristö ja ohjaus	8
3.2	Oppimiskäsitykset.....	12
3.2.1	Erilaisia oppimiskäsityksiä	12
3.2.2	Oppimiskäsitykset ammattikorkeakoulussa	17
3.3	Opettajuus ammattikorkeakoulussa.....	21
3.4	Ohjaus ammattikorkeakoulussa.....	25
3.5	Oppimiseen vaikuttavat tekijät aiempien tutkimusten valossa	28
3.5.1	Opintojen viivästyminen	28
3.5.2	Opetus ja koulutuksen sisältö	30
3.5.3	Opintojen aikana saatu ohjaus.....	33
3.5.4	Opiskelijoiden hyvinvointi.....	34
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	37
4.1	Tutkimuksen kohde ja tutkimuskysymykset	37
4.2	Tutkimusote	38
4.3	Aineiston keruu	41
4.3.1	Haastattelu.....	41
4.3.2	Kysely	41
4.4	Aineiston analyysimenetelmä	42
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	44
5.1	Opintoihin liittyneet odotukset	44
5.2	Opetus	45
5.3	Opettajan merkitys.....	48
5.4	Oppimisympäristö ja koulun yleiset tilat	51
5.5	Ohjaus oppimisen tukena	54

5.6	Hyvinvoinnin vaikutus oppimiseen	57
6	YHTEENVETO	59
6.1	Johtopäätökset ja pohdinta.....	59
6.2	Tutkimuksen luotettavuus	68
6.3	Opinnäytetyö prosessina	70
6.4	Jatkotutkimus ehdotukset	72
	LÄHTEET.....	74

LIITTEET

Liite 1. Teemahaastattelun runko

Liite 2. Opiskelijakysely

Liite 3. Opinnäytetyön tutkimuslupahakemus

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni liittyy Carry on -hankkeeseen, jonka tarkoituksena on parantaa tutkintojen läpäisyä ja tehostaa koulutuspolkuja. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu eli Xamk on mukana toteuttamassa hanketta ja yksi sen keskeisistä tavoitteista on opettajien kouluttaminen ”opettajasta ohjaajaksi ja valmentajaksi”. Tämän opinnäytetyön tehtävä on selvittää, millaisen opetuksen opiskelijat kokevat hyvänä ja mitä hyvään oppimiseen heidän mielestään vaaditaan sekä, millaista ohjausta opiskelijat saavat ja, miten ohjauksella on heidän oppimistaan tuettu. Tämä on siis tutkimuksellisen opinnäytetyö, joka käsittelee opiskelijan näkökulmaa hyvästä oppimisesta ja siihen liittyvästä ohjauksesta. Tämän opinnäytetyön tilaajana on Xamk.

Opinnäytetyön ilmiö on oppiminen ja ohjaus. Keskeisinä käsitteinä opinnäytetyössä ovat oppiminen, opetus, oppimisympäristö, hyvinvointi ja ohjaus. Tutkimuskysymykset liittyvät oppimiseen vaikuttaviin tekijöihin ja ohjaukseen oppimisen tukena. Tutkimusmenetelmänä käytetään monimenetelmällistä tutkimusmenetelmää, jossa hyödynnetään sekä kvantitatiiviselle että kvalitatiiviselle tutkimukselle ominaisia piirteitä. Tutkimus toteutetaan keväällä 2018 ja tulokset analysoidaan vuoden 2018 aikana. Pyrkimyksenä on saada yleistettävää tietoa ammattikorkeakouluopiskelijoiden oppimisesta ja siihen liittyvästä ohjauksesta, jotta opetusta voidaan kehittää opiskelijälähtöisemmäksi.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen, koska opetus ei ole enää niin yksilöllistä ammattikorkeakouluissa kuin ennen. Opetuksen yksilöllisyyden väheneeseen vaikuttaa muun muassa suuret ryhmäkoot ja etäopiskelun määrän lisääntyminen. Kun opiskelijoita on paljon ja opiskelu tapahtuu muualla kuin koulussa, opettaja ei pysty kiinnittämään yksittäiseen opiskelijaan niin paljon huomiota. Tällöin opiskelijan ongelmat opiskeluiden suhteen saattavat jäädä huomaamatta ja tarvittava ohjaus antamatta. Mitä enemmän on opiskelijoita, sitä enemmän on myös tapoja oppia. Opettaja ei pysty aina käyttämään jokaiselle sopivaa opetustapaa, mutta opettajan tulee kuitenkin huomioida kaikki opiskelijat.

Opinnäytetyö kiinnittyy koulumaailmaan, mikä on yksi yhteisöpedagogin työkentistä. Opinnäytetyö keskittyy nimenomaan opiskelijälähtöisyyteen ja opiskelijatytyväisyyteen. Nämä ovat juuri niitä asioita, joiden kanssa yhteisöpedagogi koulussa työskentelee. Tämä opinnäytetyö antaa arvokasta tietoa opiskelijoiden kokemuksista, mikä voi osaltaan vaikuttaa kehittämistyöhön, jota kouluissa tullaan tulevaisuudessa tekemään.

2 HANKKEEN KUVAUS

Carry on -hankkeen avulla on tarkoitus lisätä koulutuksen läpäisyä tehostamalla ohjausta, hyödyntämällä pelillistä ohjaustyökalua ja yhtenäistämällä ohjauskäytäntöjä. Hanke pyrkii maakunnan tasolla osaltaan sekä ehkäisemään työttömyyttä että parantamaan koulutuslaitosten vetovoimaa Kymenlaakson alueella. Tähän pyrkimykseen päästäkseen hanke keskittyy koulutuspolkujen tehostamiseen ja tutkintojen läpäisemiseen. (Carry on -hanke 2017.)

Xamkin keskeisenä tavoitteena hankkeessa on opiskelijoiden opiskeluiden seurantamenetelmien, pelillisen ohjaustyökalun sekä ohjaushenkilöstön osaamisen kehittäminen ja opettajien kouluttaminen "opettajasta ohjaajaksi ja valmentajaksi". Yhteisiä tavoitteita muiden hankkeessa mukana olevien oppilaitosten kanssa ovat koulutuksen läpäisemisen lisääminen tehostamalla ohjausta ja yhtenäistämällä ohjauskäytäntöjä, oppilaitosten välisen yhteistyön lisääminen, nuoren opintopolulla saatavan ohjauksen parantaminen ja nuoren itsearviointitaitojen vahvistaminen sekä opinto-ohjaajien ja opettajien/kouluttajien ohjaustaitojen parantaminen järjestämällä heille osallistavia työpajoja pienryhmäohjauksesta. (Carry on -hanke 2017.)

Ohjaukselle on asetettu valtakunnan tasolla viisi kehittämistavoitetta. Niiden mukaan ohjauspalveluita tulisi olla tasapuolisesti saatavilla ja niiden pitää vastata yksilön tarpeisiin. Ohjauksen avulla yksilölliset uranhallintataidot tulisi vahvistua ja ohjaustyötä tekevillä tulisi olla tehtävien edellyttämä osaaminen. Ohjauksen laatujärjestelmiä tulisi kehittää ja ohjauksen täytyisi toimia koordinoituna kokonaisuutena. (Hankesuunnitelma 2014.)

Tavoitteena on, että opiskelija voisi entistä joustavammin valita omat opiskelupolkunsa koulutuksen asteesta riippumatta. Opiskelijat voisivat valita yksilöllisiä opintopolkuja ja kerätä osaamistaan monista eri lähteistä. Osaamista voisi kerryttää niin oppilaitoksissa kuin sen ulkopuolellakin. Tämä sekä motivoisi opiskelijaa että auttaisi häntä tutkinnon suorittamisessa. Näin ollen opiskelijalla olisi myös paremmat mahdollisuudet nopeuttaa opintojaan ja työllistyä paremmin. Tämä uusi ajattelu vaatii kuitenkin niin oppilaitoksilta, opettajilta kuin ohjaushenkilökunnaltakin uudenlaista otetta opetustyöhön. Tulevaisuudessa opettajilta tullaan vaatimaan enemmän ohjauksellisia taitoja sekä valmentavaa työtettä. Myös osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytäntöihin tarvitaan päivityksiä. Hankkeessa kehitetään näitä uusia menetelmiä ja välineitä opiskelijoiden yksilöllisten opintopolkujen ohjaukseen. (Hankesuunnitelma 2014.)

Oppilaitosten toimintakulttuuri muuttuu, joten myös opettajuuteen tarvitaan muutoksia. Opettajia tuetaan siirtymään perinteisemmästä opettajan roolista enemmän ohjaajan rooliin. Opettajasta ohjaajaksi -prosessissa tarjotaan uusia lähestymistapoja ja menetelmiä. Niissä keskeisiä ovat uudet pedagogiset ja digitaaliset ratkaisut. Myös räätälöidymmät yksilöohjausmenetelmät ja pienryhmämenetelmät ovat tässä menetelminä. Toimintakulttuurin muutoksen takaamiseksi sekä opettajia että ohjaajia pitää uudelleen kouluttaa tunnistamaan oppimisvaikeudet ja siirtymävaiheen opiskelijat. Myös ns. ristiinopiskelu on mahdollistettava opintopolkujen sujuvoittamiseksi. Vahvemmillä ja kohdenetuimmilla ohjausmenetelmillä pystytään ennakoimaan ja jopa ehkäisemään opiskelun keskeyttämistä. (Hankesuunnitelma 2014.)

3 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

3.1 Oppiminen, oppimisympäristö ja ohjaus

Oppimiselle on vaikea antaa tarkkaa määritelmää, koska se on moninainen kokonaisuus, jota voidaan tarkastella useasta näkökulmasta (Ikonen 2001, 13). Oppimista tarvitaan, jotta opetuksen päämäärä, osaaminen, toteutuu. Oppiminen on siis opiskelun seuraus ja osaaminen on oppimisen seuraus. Koulu maailmassa oppimisen käsite yhdistetään oppimistuloksiin ja oppisuorituksiin. Hyvät oppimistulokset eivät kuitenkaan välttämättä tarkoita, että opetus olisi

ollut hyvää. ”Opetus siis tähtää oppimiseen, mutta opetuksen arvo ei ole riippuvaista vain siitä tapahtuuko oppimista.” Kaiken opetuksen päämääränä on näin oppimisen avulla tapahtuva uusi osaaminen. (Hellström 2008, 272.)

Hellströmin (2008) mukaan on tärkeää pohtia opiskelijan osuutta opetuksessa, koska oppiminen on neurologinen prosessi. Oppimista voi edistää, saattamalla opiskelijat kohtaamaan opittavia asioita. Mitä intensiivisempi kohtaaminen on, sitä varmemmin opitaan. Uuden osaamisen oppiminen on kuitenkin mahdollista vain silloin, kun opiskelija on valmis altistamaan itsensä opittavalle asialle. Jos opiskelija ei ole valmis, hän tarvitsee apua ja tukea. (Hellström 2008, 273.) Ikosen (2001) mukaan opetuksellisia eriyttämistoimenpiteitä, opetuksen yksilöllistämistä ja henkilökohtaistamista tarvitaan, jotta oppiminen voi tapahtua opiskelijan edellytysten mukaisesti. Opiskelija ei voi pitää saamaansa opetusta ehyenä ja hyvänä kokonaisuutena jos sitä ei ole toteutettu hänen edellytyksensä ja intressinsä huomioon ottaen. (Ikonen 2001, 12.) Oppiakseen mielekkäästi opiskelijan on suhteutettava uusi tieto siihen tietoon, mitä hänellä on jo ennestään eli kytkettävä uusi tieto jo olemassa olevaan tietoon (Novak & Gowin 1996, 11). Oppiminen edellyttää opiskelijan omaa toimintaa ja vastuun ottamista omasta oppimisestaan. Myös oppimisyhteisöllä on merkitystä oppimiseen. Joitain koulutehtäviä tehdään yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa ja tällöin opiskelija joutuu ottamaan vastuuta oman oppimisensa lisäksi myös muiden oppimisesta. Toisten kanssa käydyllä reflektoinnilla, eli opiskeltavasta asiasta yhdessä keskustelemalla, on myös osansa oppimisen toteutumisessa. (Ranne 2009, 12–13.)

Opetuksen ja oppimisen suhde ei siis ole kausaalinen. Opetus ei siis aina johda oppimiseen, eikä oppimiseen tarvita aina opettamista. Oppiminen on riippuvaista kontekstistaan eli ympäristöstä, jossa oppiminen tapahtuu. ”Oppia voi itsestään, kun mieli reagoi spontaanisti, osittain tiedostamatta, ilman erityistä tarkoitusta tai vaivannäköä ympäristön virikkeisiin.” (Hellström 2008, 189.) Ihminen oppii monia asioita, esim. kävelemään, puhumaan, ajamaan pyörällä ja ratkaisemaan ongelmia. Yhteistä kaikelle oppimiselle on, että se kytkeytyy kaikkeen toimintaan ja auttaa ihmistä orientoitumaan, sopeutumaan, kehittymään, ratkaisemaan ongelmia ja vastaamaan haasteisiin. (Ikonen 2001, 13.)

Oppimisympäristö koostuu monesta asiasta. Se on monien tekijöiden summa, jolla on vaikutusta oppimiseen. Oppimisympäristöä voidaan tarkastella fyysisestä, sosiaalisesta, kognitiivisesta, emotionaalista ja pedagogisesta näkökulmasta. Oppimisympäristön fyysinen näkökulma sisältää koulurakennuksen, sen tilat ja välineet sekä esimerkiksi ympäröivän luonnon. Sosiaalinen näkökulma kattaa yhteisölliset asiat, esim. koulun arvot ja kulttuurin. Kognitiivisesta näkökulmasta tarkasteltaessa, oleellista on mielen sisäinen oppimisympäristö. Tällä tarkoitetaan sitä, millaisia virikkeitä, haasteita ja ongelmia opiskelijalla on mahdollisuus saada. Emotionaalilla näkökulmalla tarkoitetaan tunnekokemuksia. Millainen on opettajan ja opiskelijan välinen vuorovaikutus ja onko ilmapiiri esim. kiireetön, myönteinen ja rohkaiseva? Pedagoginen näkökulma keskittyy siihen, miten opetusryhmä toimii opiskeluryhmänä. Eli onnistuuko opettaja luomaan ryhmästä aktiivisen ja vuorovaikutteisen. (Hellström 2008, 281.)

Hyvä oppimisympäristö on siis rikas ja monipuolinen, mutta se ei yksin riitä. Toiminnan ja ympäristön vastavuoroisuus edellyttää, että ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään tietoisesti ja ennen kaikkea tavoitteellisesti. (Hellström 2008, 281.) Ikonen mukaan ”vanhanaikainen” pulpetissa istuminen ei ole hyvä tapa oppia. Oppiminen perustuu toiminnallisuuteen ja oppilaan aktiiviseen työskentelyyn. Opetuksessa tulisi käyttää laajasti hyväksi kaikkia koulun ja sen tarjoaman ympäristön mahdollisuuksia. (Ikonen 2001, 13.)

Opinnoissa opiskelijaa tuetaan opiskeluprosessissaan esim. ohjaamisen avulla (Sipilä 2012,11). Hämäläinen (2008) muistuttaa, että kun opiskelijalla on oppimisvaikeuksia, on henkilökohtaisen ohjauksen tarve suuri. Moni tunnistaa itsessään oppimisvaikeuksien piirteet, mutta ei välttämättä itse löydä tehokkaita keinoja oman oppimisensa parantamiseksi tai helpottamiseksi. On hyvä muistaa, että myös aikuisopiskelijoilla voi olla oppimisvaikeuksia ja heilläkin voi olla hankaluuksia itseohjautuvuudessa. Tällöin asiantuntevasta ja toisen kokemuksiin eläytymään kykenevästä ohjaajasta on apua. Ohjauksessa on tärkeää, että ohjattava saa tuoda tilanteensa sellaisena esille kuin hän sen kokee. Ohjaajan tehtävä on olla rinnalla kulkija, joka auttaa ohjattavaa löytämään keinoja hankalien oppiaineiden tai oppimistilanteiden selvittämiseen. (Hämäläinen ym. 2008, 59.)

Vehviläinen (2014) määrittelee ohjauksen yhteistoiminnaksi, jolla tuetaan ja edistetään esimerkiksi ohjattavan kasvu- ja oppimisprosesseja. Ohjaus toteutetaan sellaisin menetelmin, että ohjattavan toimijuus vahvistuu. Hyvä ohjaus toteutuu rakentavassa kohtaamisessa ja vuorovaikutuksessa, joka on kunnioittavaa ja dialogista. (Vehviläinen 2014, 12.) Pasasen (2003) mukaan ohjaus voidaan käsittää esimerkiksi jonkin tietyn ammattiryhmän ja yksittäisen vakiintuneen ammattikunnan toiminnaksi. Tällöin ohjausta antavan tahon ammattinimikkeessä on jo sisäänrakennettuna ohjaustoiminta. Tällaisia ammattinimikkeitä ovat esim. opinto-ohjaaja ja työnohjaaja. Useimmiten ympäristö jossa ohjaus tapahtuu, antaa myös vahvan viitteen siitä millaisia asioita ohjauksessa voidaan käsitellä ja mitä sillä tavoitellaan. Näin ollen oppimisympäristössä tapahtuvassa ohjauksessa suuntaudutaan ensisijaisesti oppimiseen ja opiskeluun. (Pasanen 2003, 11.) Ojasen (2006) mukaan ohjauksen päämääränä on edistää ohjattavan oman kasvun ymmärtämistä ja lisätä ohjaajan ymmärrystä ohjattavan subjektiivisista kokemuksista. Lisäksi ohjauksen tulee lisätä ohjaajan ymmärrystä siitä mitä ohjausprosessin aikana tapahtuu ja edesauttaa ohjaajan oman persoonan käyttöä sekä ylläpitää ohjaustaitoja. (Ojanen 2006, 20.)

Vehviläinen (2014) toteaa, että ohjaukselle on muotoutunut tärkeä rooli yhteiskunnassa, sillä sen avulla ihmisiä pyritään kiinnittämään yhteiskuntaan. Ohjauksella autetaan ihmisiä rakentamaan elämänsä ja toimintaansa niin, että se olisi heille mielekästä ja toteuttaisi heidän arvojaan. Ohjaajan ydintehtävänä on tällöin ohjattavan oppimisprosessin tukeminen. (Vehviläinen 2014, 16.) Ojasen (2006) mukaan ihmiset, jotka ovat keskenään vuorovaikutuksessa, vaikuttavat aina toisiinsa. Näin ollen kasvatussuhde on aina molemminpuolinen ja siinä toteutuu vastavuoroinen vaikuttaminen. (Ojanen 2006, 21.) Myös Pasasen (2003) mielestä ohjaus perustuu yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen. Ohjaus voidaan käsittää ohjaajan ja ohjattavan väliseksi dialogiksi. Ohjaussuhde ei ole kuitenkaan täysin tasavertainen, koska ohjaaja on tavaltaan ohjattavan asianajaja ja ohjaajan tehtävä on hallita vuorovaikutusta kaikissa tilanteissa ja prosesseissa. (Pasanen 2003, 13.)

3.2 Oppimiskäsitykset

3.2.1 Erilaisia oppimiskäsityksiä

Behavioristinen oppimiskäsitys on vanha ja tunnettu oppimiskäsitys, jonka joi-tain muotoja voi vieläkin nähdä opetuksessa. Sen perusidea on ehdollistami-
sessa ja vahvistamisen periaatteessa. Behaviorismin uranuurtajana on tun-
nettu Watson (1878-1958), joka oli vankkumaton ehdollistumiskokeiden kan-
nattaja. Hän sai innoituksensa venäläiseltä Pavlovilta, joka teki ehdollistumis-
tutkimuksia koirilla. Pavlov osoitti koirakokeillaan, että ehdollistuminen on
mahdollista ja sitä alettiin kutsua klassiseksi ehdollistumiseksi. Behavioristinen
käsitys oppimisesta perustui käsitykseen, jonka mukaan oppiminen on saman-
kaltaista ihmisillä ja eläimillä. Näin ollen eläinkokeiden avulla pyrittiin testaa-
maan sitä, miten ihminen toimisi oppimistilanteissa. Behavioristisessa oppi-
miskäsityksessä, oppimisen tutkimuksissa keskitytään ulkoiseen käyttäytymi-
seen. Uusbehavioristit korostivat oppimisessa välittömän palautteen eli vah-
vistamisen periaatetta. Toivottua käytöstä vahvistettiin palkkiolla ja ei-toivottua
käyttäytymistä pyrittiin heikentämään rangaistuksella tai huomiotta jättämi-
sellä. (Kauppila 2007, 17–19.)

Kun behaviorismin näkemykset levisivät kouluihin, alettiin puhua positiivisesta
vahvistamisesta ja vahvistamissuhteen hallinnasta. Tuolloin behavioristisen
oppimiskäsityksen mukaan opettajan tehtävänä oli esittää oppiaines suunnitel-
man mukaan ja sellaisina osina, että jokainen opiskelija koki tehtävät sopiviksi
positiivisiksi ärsykeiksi, jotka johtivat toivottuihin toimintoihin. Opettaja jakoi
oikeaksi ajattelemaansa tietoa opiskelijoille ja mittasi oppimista kokeilla. Hy-
vistä oppimistuloksista annettiin palkkio ja huonoista voitiin antaa rangaistus.
(Kauppila 2007, 20.) Ojanen (2006) toteaa, että behaviorismin aikana vallitsi
siis objektivistinen tiedonkäsitys. Siinä tiedon ja todellisuuden nähtiin vastaa-
van toisiaan. Behaviorismi kuvasi ulkoisesti havaittavan käyttäytymisen muu-
tosta. (Ojanen 2006, 39.) Kauppilan (2007) mukaan behavioristiseen näke-
mykseen kuuluva vahvistamisen periaate on näkynyt eri tavoin opetuksen
käytännöissä, mutta sitä voidaan edelleen osin pitää luonnollisena opettami-
seen kuuluvana oppimisenäkemyksenä. Tämä ilmenee esim. siten, että tänä
päivänäkin opettaja pyrkii antamaan hyvästä suorituksesta myönteistä pa-
lautetta. (Kauppila 2007, 21.)

Humanistinen kokemuksellinen oppimiskäsitys on saanut alkunsa jo 1700-1800 -lukujen romantiikan ja valistuksen aikoina, joita edusti erityisesti Rousseau, jonka mukaan luonto ja luonnollisuus sekä vapaus ovat hyväksi ihmiselle. Hänen kasvatuksen käytännöissä vuorottelevatkin luonto, vapaus, suvaitsevaisuus sekä ajattelu. Humanistiseen kasvatustehanteeseen kuului, että ihmisen kaikki kyvyt jalostetaan kansainvälisyyttä, vapaamielisyyttä ja suvaitsevaisuutta noudattaen. Humanistisen psykologian mukaan ihminen on kokonaisvaltainen, luova ja henkiseen kasvuun pyrkivä yksilöllinen persoona. Humanistinen näkemys korostaa sitä, että oppimiskokemus pitää reflektoida ja opiskelijan itseohjautuvuus on tärkeää. ”Sen mukaan ihmisen minää pidetään ainutkertaisena persoonallisuuden ilmentymänä, johon liittyy juuri hänelle luonteenomaisia mahdollisuuksia, jotka voivat toteutua opetuksen ja kasvatuksen avulla.” (Kauppila 2007, 27–29.)

Kuppilan (2007) mukaan kasvatuksen ja opetuksen tulisi tukea sosiaalista ja persoonallista kasvua, itsenäistymistä sekä oman identiteetin kehitystä. Humanistisessa oppimiskäsityksessä yksilön luovuutta ja aitoutta pidetään olennaisena tekijänä oppimiskokemuksessa. Sen mukaan oppimisessa on tärkeää ihmisen omaehtoisuus ja itsensä toteuttaminen. Oppimistapahtumaan liittyy vahvasti vapauden tunne, eli sitä ei saa kontrolloida liikaa säännöillä ja kahlehtivilla käytännöillä. Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus kokeilemiseen ja sen kautta johtopäätösten tekemiseen. Eli erilaisia elämänläheisiä opetusmenetelmiä pitäisi saada kokeilla vapaasti käytännössä. (Kauppila 2007, 27–29.)

Nikolai F.S. Grundtvig (1783-1872) kuului valistusajan humanisteihin ja hänen ajattelunsa lähtökohtana oli ihmisen ainutlaatuisuus. Grundtvig korosti vuorovaikutuksen merkitystä oppimiselle. Vapaa ja elävä vuorovaikutus perustuu opettajan ja oppilaan tasa-arvoisuudelle ja siihen kuuluu dialogin periaate. Humanistisessa oppimiskäsityksessä korostuu kokemuksellisuus, luovuus, henkinen kasvu ja opiskelijan itseohjautuvuus. Koska opiskelijan omaa roolia pidetään tärkeänä oppimisprosessissa, jää opettaja helposti eräänlaiseen auttajan, tukijan tai ohjaajan rooliin. Humanistinen oppimiskäsitys ei aseta tiukkoja vaatimuksia opetussuunnitelmalle, koska sen keskeinen oppimismalli on kokemuksellinen oppiminen. Eli se painottaa kokemusten ja elämysten merkitystä opetuksessa ja tämä tulee huomioida myös aikuiskoulutuksessa. (Kauppila 2007, 29–31.)

Humanistisen oppimiskäsityksen mukaan opiskelu tapahtuu ryhmissä, joiden sisällä jaetaan opetettavaan asiaan liittyviä kokemuksia. Tämän avulla laajennetaan opiskelijan tieto- ja kokemuskenttää. Oppimisesta tulisi pyrkiä luomaan syklistä, eli oppimistapahtuman tulisi synnyttää uusia kokemuksia, joita voidaan hyödyntää jälleen uuden oppimisessa. Kokemusten olemassaolo ei kuitenkaan yksin takaa oppimista, vaan niitä täytyy työstää monitahoisesti. Oppiminen on siis näin ollen jatkuva prosessi, joka perustuu kokemuksiin ja niiden analysoimiseen. Humanistis-kokemuksellinen oppimiskäsitys korostaa sitä, että jokaisen opiskelijan oppimistilanteisiin mukanaan tuomat ainutlaatuiset kokemukset, voivat parhaimmillaan monipuolistaa ja laajentaa opiskeltavia asioita. Eli vaikka kokemukset ovat henkilökohtaisia, ne voidaan jakaa muiden kanssa ja niistä voidaan näin yhdessä oppia. (Kauppila 2007, 29–31.)

Konstruktivisen oppimisen näkemyksen juuret ovat kognitiivisessa tutkimustraditiossa. Frederick Barlett (1886-1969) tutki oppimis- ja muistiprosessia ja tuli siihen tulokseen, että ihmisen täytyi taltioida tieto kokonaisuuksina eli eräänlaisina skeemoina muistiin. Uudet tiedot ja kokemukset muuttivat skeemoja ja tietoaineksen mieleen palauttaminen tapahtui rekonstruktioimalla eli uudelleen rakentamalla. Tämä oli pohjana konstruktivistiselle kognitiiviselle oppimisen psykologialle. Konstruktivismin mukaan ihmisen todellisuus riippuu hänen tavastaan käsitteellistää ja konstruoida, eli rakentaa, todellisuutta. Eli ihminen kokee maailman sellaisena, kuin on sen mieleensä rakentanut. (Kauppila 2007, 34–36.) Ojanen (2006) mukaan konstruktivismiin ydinajatus on, että ajatteluun liittyvät toiminnot ovat tiedon rakentumista. Eli ihmisen voidaan nähdä olevan yksilö, joka jatkuvasti rakentaa tietoa tai merkityksiä. Näin tiedon voidaan nähdä olevan dynaamista, elävää ja alati muuttuvaa. (Ojanen 2006, 41.)

Kauppilan (2007) mukaan konstruktivistinen oppimisen teoria korostaa sitä, että opiskelija itse rakentaa oman tietonsa sen sijaan, että ottaisi sen valmiina opettajalta. Konstruktivisen näkemyksen pohjalta oppiminen voidaan määrittellä tietojen käsittelyn prosessiksi, jossa ihminen valikoi ja tulkitsee informaatiota. Ihminen ottaa tiedon vastaan aistien avulla ja sen perusteella millaiset odotukset ja tavoitteet hänellä on ja millaista tietoa hänellä on entuudestaan. Oppimisessa tieto on uuden tiedon liittämistä aiemmin opittuun tietoon tai näkemykseen. (Kauppila 2007, 36–37.) Ojanen (2006) kuvaa konstruktivistista

oppimisprosessia niin, että siinä ihminen on informaation valikoija, käsittelijä ja tulkitsija eli ihminen pyrkii ymmärtämään uutta tietoa jo olemassa olevan tietonsa pohjalta. Tieto ei siirry opiskelijaan, vaan hän rakentaa sen itse omien tavoitteidensa pohjalta. Opiskelija luo hankkimastaan ja saamastaan informaatiosta oman tulkintansa. (Ojanen 2006, 41.) Kauppilan (2007) mukaan opiskelijan tiedon prosessointitavat ovat yhteydessä hänen persoonallisuuden piirteidensä kanssa. Konstruktivisesta näkökulmasta katsoen opiskelijaa tulisi rohkaista käyttämään joustavia oppimisstrategioita. Opettajan tehtävänä olisi auttaa tiedollisten struktuurien kehittämisessä tarjoamalla siihen tarvittavat ainekset. Aikuisopetuksessa on ajateltu, että opiskelijan suhde oppimiseen syntyy ongelmakeskeisen ajattelun ja prosessoinnin avulla. (Kauppila 2007, 37–38.)

Konstruktivinen näkemys oppimisesta rakentuu siis kognitiivisen psykologian ja oppimisteorian kautta. Konstruktivisen oppimisnäkemysten mukaan opiskelija on aktiivinen ja tavoitteellinen toimija, koska hän pyrkii itsenäisesti etsimään tietoa ja saamaan aikaan tuloksia. Opiskelijan oma toiminta ja hänen kykynsä käsitellä tietoa on olennaista oppimisessa. Oppimistilanteessa opiskelijan tieto muokkautuu niiden havaintojen pohjalta, joilla on opiskelijalle itselleen merkitystä. Jerome Bruner (s. 1915) on merkittävä konstruktivismiin tutkija ja teoreetikko, joka on esittänyt opetukselle kolme keskeistä periaatetta. Ensimmäisenä, opetukseen tulee hänen mukaansa liittyä kokemuksia ja tilanteita, jotka luovat opiskelijalle halun ja valmiustilan oppimiseen. Toisena, opetus on strukturoitava siten, että opiskelija pystyy omaksumaan tiedon helposti. Kolmantena periaatteena opetus on suunniteltava niin, että se auttaa ymmärtämään uutta. Opiskelijan aktiivisuus on suoraan yhteydessä hänen omiin tavoitteisiin ja hänelle sopiviin haasteisiin sekä opiskelijan motivoitumisen tasoon nähden. Aktiivisuuteen liittyy myös vuorovaikutteisuus, koska opiskelija on vuorovaikutuksessa sekä tiedollisen informaation että oppimisympäristön kanssa. (Kauppila 2007, 38–39, 44.)

Yksi konstruktivismiin muoto on sosiokonstruktivisuus. Sosiokonstruktivistinen oppimisnäkemys korostaa vuorovaikutuksen ja sosiaalisten suhteiden merkitystä oppimisessa. Sen mukaan oppiminen rakennetaan vuorovaikutuksessa toisen kanssa. Sosiokonstruktivismi korostaa, että oppiminen on sosiaalista,

yhteisöllistä ja yhteistoiminnallista. Sen mukaan tieto ohjaa hyvään yhteisölliseen elämään. Eli sosiaalisen vuorovaikutuksen ja yhteisön merkitys on merkittävä tekijä oppimisessa. Sosiokonstruktivinen oppimiskäsitys korostaa kuitenkin myös opiskelijan omaa aktiivisuutta. Opettajalta odotetaan tällöin valmiuksia ryhmä- ja oppimisprosessien ohjaukseen. Ohjauksessa täytyy tukea opiskelijan itseohjautuvuutta ja rakentaa osallistumismahdollisuuksia. Sekä opiskelijan oma pohdinta että vuorovaikutuksellinen pohdinta, ovat olennaisia oppimisen haltuun ottamisessa. (Kauppila 2007, 47–51.) Myös Ojanen (2006) mainitsee sosiokonstruktivismiin ja toteaa, että sen periaatteena on, että tietoa ei voida ymmärtää ilman sosiokulttuurista taustaa. Oppimisenäkemys sisältää yksilön tunnepuolen ja tiedon sosiaalisen rakentumisen. Hän sanoo, että vaikka oppiminen on yksilöllistä, yksilön oppimisen kehittyminen tapahtuu kuitenkin paljolti sosiaalisessa yhteisössä. (Ojanen 2006, 41.)

Kokemuksellinen oppiminen on yksi tunnetuista oppimisteorioista. Keskeisiä kokemuksellisen oppimisen kehittäjiä ovat olleet David Kolb ja David Hunt, jotka kehittivät kokemuksellisen oppimisen mallin, joka tunnetaan Kolbin kehänä. Se koostuu neljästä vaiheesta. Ensimmäisenä on kokemus. Sillä tarkoitetaan sitä, että ihmisen oppimisen taustalla on aina oltava kokemus mitä hän lähtee käsittelemään. Toisena vaiheena on reflektointi, jossa ihminen pyrkii liittämään kokemuksensa aikaisempiin kokemusyhteyksiin. Tämä toisen vaiheen reflektio on oppimisprosessissa olennainen tekijä, koska ilman sitä oppimista ei voi tapahtua. Reflektiossa ihminen pohtii omaa kokemustaan suhteessa aikaisempaan historiaansa ja todellisuuteen. Tästä syntyy uusi näkemys. Kolmantena vaiheena on kokemuksen käsitteellistäminen ja neljäntenä vaiheena käytännön testaus, jossa uutta opittua asiaa testataan käytännössä. Jos jokin neljästä vaiheesta jää vaillinaisesti läpikäydyksi, oppimisen tulos kärsii. Tällöin oppiminen voi jäädä pinnalliseksi. (Ojanen 2006, 104–109.)

Kokemuksellisen oppiminen korostaa kokemuksellisuutta ja kokemusprosessin jatkuvuutta. Tällä tarkoitetaan sitä, että yksittäiset kokemukset liittyvät toisiinsa niin merkityksen antamisen kuin merkityksen kyseenalaistamisen kautta. Eli tie oppimiseen kulkee kokemusten tulkinnan ja aikaisempien tietojen muuntumisen kautta. Kyetäkseen refleктоimaan ja sen myötä oppimaan uusia asioita, on opiskelijan oltava sitoutunut oppimisen ja tutkimisen prosessiin. Hänen on myös oltava valmis haastamaan omat ennakkokäsityksensä.

Tällaisen reflektiivisen työskentelytavan oppiminen voi kuitenkin olla hankalaa ja siksi siihen voidaankin kohdistaa kritiikkiä. Ei nimittäin ole varmaa, pystytäänkö kaikille ihmisille edes opettamaan reflektointitaitoja. Suoralla opetuksella ei ainakaan lisätä reflektointikykyä. Reflektointikyvyttömyyteen voi olla monia syitä. Syitä voi löytyä esim. aikaisemmista koulu- ja opiskelukokemuksista tai muista sellaisista kokemuksista joissa ihminen on oppinut mitätöimään oman kokemuksen merkittävyyden oppimisen lähteenä. Aikaisemmista kokemuksista johtuen ihminen saattaa myös olla estynyt ilmaisemaan itseään tai kyvytön käyttämään kielellisiä taitojaan tai kriittistä ajatteluaan. Tällainen estää ihmistä muuntamaan kokemustaan. Tästä syystä ihmiset voivat nähdä oppimistapahtuman vain valmiina tarjotun tiedon välittämisenä, jolla on ”tieteellistä pätevyyttä”. Myös tunteet saattavat estää oppimisprosessin ja moni aikuisopiskelija onkin siitä syystä jättänyt opinnot kesken. (Ojanen 2006, 104–109, 112–113.)

Kolb (1984) painottaa oppimisessa kahta asiaa. Yhtenä on arvioinnin kuuluminen opetuksen kaikkiin vaiheisiin, koska ihmisen minä muodostuu keskustelun kautta. Keskustelussa ihminen arvioi toisen sanomaa ja pohtii mitä se herättää itsessä, eli etsimme keskustelusta palautetta itsellemme. Toisena asiana Kolb (1984) sanoo, että oppimisen pitäisi olla kuin hengitys. Oppimisessa pitäisi siis ottaa sisään, mutta myös laskea ulos. Opiskelijoita kuormitetaan paljon runsaalla tiedolla. Kasvatuksessa puhutaan eurooppalaisista standardeista ja opetussuunnitelmat rakennetaan valmiiksi ja yhtenäisiksi. Kukaan ei tiedä mistä opiskelijat ovat oikeasti kiinnostuneita. Opetuksessa on vaarassa unohtua itseilmaisu ja omien lahjojen löytäminen. Voi jopa kysyä, että onko tämä täysin laiminlyöty ja unohdettu asia kasvatuksessa. (Ojanen 2006, 116.)

3.2.2 Oppimiskäsitykset ammattikorkeakoulussa

Ammattikorkeakoulussa perinteinen opetustapa on ollut se, että luokan edessä oleva opettaja siirtää luennoimalla tietonsa luokassa istuviin oppilaisiin. Tähän on kuitenkin tullut muutosta, koska uudet oppimiskäsitykset haastavat opettajia käyttämään uusia opetusmenetelmiä. Myös ammattikorkeakoulujen yhteistyö yritysten ja erilaisten organisaatioiden kanssa on lisääntynyt ja kehittynyt. Tämän johdosta opiskelijoille tarjotaankin nykyään aitoja työelämän

toimeksiantoja, mikä auttaa opiskelijoita soveltamaan oppimiaan tietoja käytäntöön. (Kakkonen 2016, 9.)

Kotilan (2012) mukaan oppimiskäsitys ei ole yksittäisen opettajan valitsema näkemys vaan opettaja joutuu jäsentämään oppimista erilaisin tavoin huomioiden työhönsä kuuluvat erilaiset tavoitteet, ympäristöt ja haasteet. ”Oppimiskäsitys viittaa oppimista koskevien teoreettisten ideoiden sovelluksiin opettajan käytännön työssä opetus- ja oppimistilanteissa.” Peruskysymyksenä voidaan pitää sitä, miten työelämä saadaan organisoitua koulutusohjelman sisältöön ja vastaavasti, miten ammattikorkeakoulutus voi toiminnallaan tukea työelämää. (Kotila 2012, 26–28.)

Ammattikorkeakoulutasolla oppimiskäsityksiin liittyvät ongelmat on pyritty ratkaisemaan pedagogisilla strategioilla. Strategisilla valinnoilla voidaan jollain tasolla vaikuttaa työelämän tarpeita vastaaviin opetussuunnitelma- ja oppimisympäristöratkaisuihin, mutta niihin kuitenkin vaikuttaa ammattikorkeakoulujen yhteiskunnallinen tehtävä ja se, miten opettajat ovat mieltäneet tehtävät omaan opetustyöhönsä. Strategioiden toimivuuteen vaikuttaa myös se, että opettajat korostavat mielellään omaa asiantuntijarooliaan ja autonomiaansa oppimismenetelmien valinnassa. Jos opettaja korostaa asiantuntijarooliaan, oppimisen perusteisiin liittyvät näkökulmat jäävät opetuksessa vähemmälle huomiolle. (Kotila 2012, 27–28.)

Ammattikorkeakoulupedagogiikassa on tapahtunut siirtymä, jossa opetussuunnitelma- ja koulutusohjelman pedagogisien ratkaisujen rinnalle, puheeksi ovat yhä enemmän nousseet oppimisympäristöt. Tätä kautta keskusteluihin oppimiskäsityksistä, on tullut kontekstuaalisen oppimiskäsityksen elementtejä. ”Kontekstuaalinen oppimiskäsitys korostaa oppimisympäristön laatuun liittyviä ratkaisuja.” Myös erilaisten työelämän ympäristöjen hyödyntämistä on lisätty opetuksessa, mikä lisää koulutuksen työelämälähtöisyyttä. (Kotila 2012, 29–30.)

Oppimiskäsitys sekä opetuksen ja oppimisen organisoinnin kysymykset ovat ammattikorkeakoulussa elintärkeitä. Jotta ammattikorkeakoulumainen työkuultuuri muodostuisi, täytyisi koulutustehtävät, aluekehitystehtävät ja tutkimus- ja

kehitystyö integroida osaksi opetussuunnitelmaa. Tämä mahdollistaisi paremman yhteistyön ja alueellisen yhteisöllisyyden rakentumisen. Oppimiskäsitykseltään tällainen toiminta olisi kontekstuaalista, opiskelijakeskeistä ja kehitystyöhön liittyvää. Jotta päästään hyvään tulokseen, pitäisi siirtyä opetuskeskeisestä kulttuurista oppimiskeskeisempään kulttuuriin. Tämä tarkoittaa, että opettajan pitäisi luopua työn jäsentämisessä luokkahuonekeskeisyydestä ja opetuskeskeisyydestä, ja siirtyä sen sijaan enemmän ajatukseen useista erilaisista työrooleista. Palataan siis peruskysymysten äärelle, eli mitä oppimisella tavoitellaan ja miten työelämä ja oppiminen on kytketty toisiinsa. (Kotila 2012, 31–33.)

Tähän yhtenä vastauksena voi olla Living Lab -oppimisympäristö. Ideana on ammattikorkeakoulun, tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja alueen muiden toimijoiden välinen yhteistyö esim. hankkeen muodossa. Living Lab -toiminta tarjoaa puitteet oppimiselle moniulotteisena ilmiönä sekä yhdistää toisiinsa opetus, tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä aluekehityksen. Näin ollen Living Lab -toiminta tukee ammattikorkeakoulun ydintehtävää. Living Lab oppimisympäristönä, tukee käytäntöperustaista oppimista, koska siinä oppimista ja innovointia ei eroteta toisistaan vaan ne nivoutuvat tiiviisti toisiinsa. Living Lab mahdollistaa sen, että alueen yrittäjät tutustuvat toisiinsa, korkeakoulun toimintaan ja nuoriin, kun taas nuoret puolestaan oppivat työelämästä ja erityisesti yrittäjyydestä. Tällaisen toiminnan avulla opiskelijalla on mahdollisuus oppia, soveltaa ja kehittää innovaatiotoimintaan liittyviä käsitteitä, menetelmiä ja työvälineitä. Myös opiskelijan rooli oppijasta ohjaajaksi voi vaihdella tällaisessa toiminnassa ja opiskelija voi kehittää omia ohjaustaitojaan. Myös yhteistyökumppaneiden rooli voi muuttua toimijasta enemmän ohjaukselliseen suuntaan. Eli oppijan ja ohjaajan roolit vaihtelevat eri toimijoiden välillä. (Kantola & Hirvikoski 2012, 38–49.)

Luokkaopetusta ei kuitenkaan voi täysin unohtaa, mutta sitä olisi hyvä kehittää. Opetusta koskevassa keskustelussa on tuotu esiin, että erilaisten materiaalien ja esittämistapojen käyttö sekä opiskelijoiden aktiivisuutta tukevat lähestymistavat ovat oppimisen kannalta merkityksellisiä. Lahtinen ja Ikonen-Varila (2012) kertovat tutkimuksesta, joka toteutettiin yliopisto-opiskelijoille. Tutkimuksessa opiskelijat osallistuivat kurssille, jonka toteutuksessa hyödyn-

nettiin tieteellisiä ja taiteellisia materiaaleja sekä aktiivisuutta edellyttäviä toimintatapoja. Kurssin ilmiötä oli käsitelty elokuvan, kaunokirjallisuuden ja tieteellisten artikkeleiden avulla. Tutkimuksen aineisto koostui 25 opiskelijan kirjallisista lopputehtävistä, joissa oli keskitytty opiskelijoiden käsityksiin kurssista ja heidän tapoihinsa käsitellä kurssin sisältöjä ja kokemuksiaan rakentaessaan ymmärrystä kurssin aiheena olleesta ilmiöstä. (Lahtinen & Ikonen-Varila 2012, 44–45.)

Tutkimuksessa selvisi, että opiskelijoiden tavat käsitellä kurssin sisältöjä olivat kahdenlaiset. Toiset opiskelijoista olivat referoineet ja todenneet asioita. Nämä opiskelijat olivat käsitelleet kurssin sisältöjä ja kokemuksiaan pinnallisesti ja toistavasti. Näiden opiskelijoiden lopputehtävistä huokui myös toive totuuden ja oikeiden vastausten löytymisestä. Eli nämä opiskelijat olisivat tarvinneet yksiselitteisiä vastauksia mieleen nousseisiin kysymyksiinsä. Toiset opiskelijoista taas olivat käsitelleet kurssin sisältöjä ja kokemuksiaan reflektoiden ja integroiden. Nämä opiskelijat olivat käsitelleet asia- ja kokemussisältöjä yhdistelevästi. Eli he olivat esim. soveltaneet teoreettista tietoa kokemuksellisen aineksen käsittelyyn tai teorisoineet kokemuksellista ainesta. (Lahtinen & Ikonen-Varila 2012, 49–51.)

Opiskelijoiden vastauksista oli myös havaittavissa, että eri tavalla ilmiötä esittävän aineksen integroiminen voi olla haasteellista. Opiskelijat olivat tottuneet teoreettisen kirjallisuuden käsittelemiseen ja kokivat sen helpoiten lähestyttäväksi ja ymmärrettäväksi. Monipuolinen materiaali ja opiskelijoita aktivoivat opiskelutavat kuitenkin edistivät kurssin aiheen ymmärtämistä, koska ne sekä haastoivat että harjaannuttivat opiskelijoiden ymmärryksen rakentumista. Monipuolisen ymmärryksen rakentumisessa keskeistä oli ollut epävarmuuden kokeminen, lisääntyvä luottamus omaan ajatteluun ja kriittisyyteen. Tärkeää oli myös omakohtaisen työskentelyn ja osallistumisen merkityksen ymmärtäminen. (Lahtinen & Ikonen-Varila 2012, 49–51.)

Lahtisen ja Ikonen-Varilan (2012) tulkitseman tutkimuksen mukaan tietokäsityksen ja ajattelun kehittyminen edellyttävät opiskelijalta oppimista epävarmuuden sietämiseen. Tämän takia opiskelijoilta tulisi vaatia ristiriitaisten ideoiden, perspektiivien ja epävarmuuksien käsittelyä. Tiedon rakentumisen ja

muokkaamisen kannalta on tärkeää, että opiskelija osallistuu siihen henkilökohtaisesti. Rohkeuden ja luovuuden lisääntymistä voidaan tukea lisäämällä opiskelijoiden autonomiaa ja vastuuta. Tällöin opiskelijoille saadaan syntymään kokemus siitä, että ajatukset ja tuotokset ovat heidän omiaan ja he ovat niistä itse vastuussa. (Lahtinen & Ikonen-Varila 2012, 52–53.)

Dialogin hyödyntäminen opetuksessa tarjoaa oppimisympäristön, jonka etuna on, että sisältöjen lisäksi opitaan myös toimintatapoja ja kulttuurisia käytänteitä. Kurssiin liittyvillä ennakkotehtävillä voidaan rohkaista opiskelijoita kehittämään ideoita ja kysymyksiä käsiteltävästä aiheesta, ennen kuin heillä on siitä selkeämpi käsitys. Epävarmuuden tilassa toimiminen, erilaisten opetusmateriaalien käyttö sekä älyllisesti haastavat luku- ja kirjoitustehtävät, stimuloivat opiskelijoiden kykyä kohdata ristiriitaista tietoa ja arvioida sen pätevyyttä. Olennaista on saada opiskelijat työstämään opiskeltavaa ainesta aktiivisen ja omakohtaisen pohdinnan kautta. Omaan ajatteluun haastaminen ja monipuoliset tehtävät ovat kuitenkin opiskelijaa melkoisesti kuormittavia. Tästä syystä muita vastaavanlaisia kursseja ei tulisi olla samanaikaisesti, jotta opiskelija ei kuormitu liikaa. (Lahtinen & Ikonen-Varila 2012, 52–53.)

3.3 Opettajuus ammattikorkeakoulussa

Opetusta ei tietenkään ole ilman opettajaa. Ahon mukaan (2002) opettaja on kasvattaja, jonka olennainen kasvatustehtävä on opiskelijoiden oppimisesta huolehtiminen eli opettaminen. Opettaja nähdään oppimisen ohjaajana, tukijana ja auttajana. (Aho 2002, 27.) Hellströmin (2008) mukaan opettajalla on tietämys opetettavista asioista eli ns. suhde oppiaineeseen. Tämän suhteen lisäksi opettajalla on pedagoginen suhde opiskelijaan ja tietämys opiskelijan ja oppiaineen välisestä suhteesta. Opettajan täytyy järjestää opetus ja opettaa. (Hellström 2008, 167.)

Aaltosen (2012) mukaan opettajan asiantuntijuus kostuu hänen erityisalansa asiaosaamisesta ja pedagogisesta osaamisesta. Asiantuntijuus näyttäytyy opettajan toiminnassa pedagogisena ajatteluna. Pedagoginen ajattelu sisältää käyttötiedon ja pedagogisen sisältötiedon. Käyttötieto on ns. näkemyksellinen tieto, joka vaikuttaa yleisellä tasolla opettajan opetuksen toteutukseen ja pedagoginen sisältötieto on yksityiskohtaisempaa tietoa, joka koostuu opettajan

asiantuntemuksesta ja pedagogisesta tiedosta. Pedagoginen sisältötieto muokkautuu opetuksen suunnitteluvaiheessa. (Aaltonen 2012, 13.)

Tarkemmin kuvattuna käyttötieto muodostuu opettajan käsityksistä omaan opettajuuteensa, opiskelijoihin ja omaan tieteenalaansa asiantuntijatietona. Käyttötieto on mielikuvia ja uskomuksia opetuksen eri konteksteista, ammattikorkeakoulusta koulutusasteena sekä oppilaitoksen toimintakulttuurista. Käyttötietoa ovat myös käsitykset erilaisista pedagogisista malleista ja opetusmenetelmistä ammattikorkeakoulupedagogiikkana sekä mielikuvat ammatillisesta kasvusta. Käyttötieto sisältää muun muassa opettajan omien oppimiskokemusten myötä syntyneitä ihanneopettajuuskuvia tai roolimalleja sekä opettajan henkilökohtaisista tulkinnoista syntyneitä oppimisteoreettisia näkemyksiä, oman opetuksen yleisiä päämääriä ja tavoitteita. Opettaja siis rakentaa itse käyttötietonsa. (Aaltonen 2012, 16–18.)

Pedagoginen sisältötieto taas muodostuu tarkemmin kuvattuna opettajan asiantuntijuusalueen opetettavista sisällöistä eli keskeisistä käsitteistä, niiden esitystavasta, opetusesimerkeistä ja kytkennöistä aiemmin opetettuihin sisältöihin. Sisältötieto koostuu myös opetuksen tavoitetiedoista ja opetusmateriaaleista sekä opettamista ja oppimista koskevista tiedoista, eli opetusmenetelmiin, työskentelytapoihin ja opetustilanteiden organisoimiseen, liittyvistä tiedoista. Pedagoginen sisältötieto muodostaa opetuksen ytimen. Opettaja rakentaa sitä aktiivisesti ja tietoisesti opetuksen ennakkosuunnittelussa, mutta muokkaa sitä tarpeen vaatiessa vielä opetustilanteessa. (Aaltonen 2012, 18.)

Marja-Liisa Kakkonen (2016) kuvaa artikkelissaan Mikkelin ammattikorkeakoulun opettajille tehdyn, opetukseen liittyvän, kyselytutkimuksen tuloksia ja toteaa, että opettajat pitävät oppimistavoitteita ja oppimisprosessia tärkeimpinä opetukseen liittyvinä tekijöinä. Kyselyyn vastanneista opettajista enemmistö päivittääkin opetusmateriaaliaan jatkuvasti ja osallistuu säännöllisesti pedagogiseen koulutukseen. (Kakkonen 2016, 17.)

Onnistuneessa opetustilanteessa sekä opettaja että opiskelijat asettavat itsellensä tavoitteita. Opettajan tavoitteena pitäisi Ahon (2002) mukaan olla opiskelijan oppimaan saattaminen, oppimisessa tukeminen ja auttaminen, jotta opiskelija voi saavuttaa opittavaksi asetetun päämäärän. Opettajalla täytyy

olla pedagogista tietoa siitä, miten luokkaympäristö kannattaa rakentaa. Opettajan täytyy tuntea opiskelijansa tarjotakseen heille mahdollisimman hyvä oppimisympäristö ja toteuttaakseen opetuksen niin, että se vastaa jokaisen tarpeisiin. Opettajan tehtävänä on siis löytää keinot, joiden avulla hän voi edistää, auttaa ja tukea opiskelijaa tämän tiedonrakentumisprosessissaan. Opettajan on myös huolehdittava oman tietotaitonsa päivittämisestä. Opettajan täytyy siis kouluttautua, opiskella ja tarttua uusiin muuttuneisiin haasteisiin. (Aho 2002, 27–29.)

Aaltosen (2012) mukaan, tullakseen ammatilliseksi opettajaksi, opettajan tulee olla alansa asiantuntija ja kasvaa opettamisen asiantuntijaksi. Ammattikorkeakoulussa opettajan opetustehtävät liittyvät opiskelun ja oppimisen ohjaukseen sekä opiskelijoiden persoonallisen kehittymisen ja ammatillisen kasvun tukemiseen. Opettajan pedagogisia toimintatapoja uudistetaan ja opettaja termi voidaan tulevaisuudessa korvata esim. valmentajalla. Termin korvaamista olennaisempaa on kuitenkin miettiä, millainen toiminta on valmentamista. Kyse on erityisesti siitä, millaisen henkilökohtaisen merkityksen opettaja antaa omalle opettajuudelleen tai sen muutokselle, ja onko opettajalla konkreettista osaamista toimia roolikuvauksensa mukaisella tavalla. Tämä rakentaa opettajan pedagogista ajattelua ja tietoperustaa. Opettajan tulee asemoitua eri tavalla suhteessa opiskelijaan riippuen siitä, näkeekö hän itsensä asiantuntevan mentorin roolissa vai ennemmin kanssakulkijana. (Aaltonen 2012, 14–16.) Virran ja Lintusen (2012) mukaan hyvillä vuorovaikutustaidoilla luodaan ja ylläpidetään toimivia opettaja – opiskelija-suhteita. Hyvän suhteen taustalla on tasa-arvo ja demokraattinen suhtautuminen vallankäyttöön. (Virta & Lintunen 2012, 32.)

Jotta opettajan voidaan ajatella toimivan pedagogisesti korkeatasoisesti, hänellä täytyy Aaltosen (2012) mukaan olla ymmärrystä opettamisen, ohjauksen ja oppimisen ilmiöistä ja olla tietoinen omasta tavastaan tulkita teoreettista tietoa. Opettajan on tiedostettava omat opettamiseen ja oppimiseen liittyvät käsityksensä, mielikuvansa, uskomuksensa ja arvostuksensa eli edellä mainittu käyttötietonsa. Opettajalla on myös oltava rohkeutta ja taitoa kyseenalaistaa omia ajattelu- ja toimintamalleja eli omaa opettajuuttaan. Laadukasta ajattelua

on myös se, että opettaja pystyy käytännön tilanteissa, tietämyksensä perusteella, tekemään oppimista tukevia valintoja ja päätöksiä sekä pystyy perustelemaan ne. (Aaltonen 2012, 19.)

Aaltosen (2012) mukaan opettajan voi olla vaikea muokata käyttötietoaan, koska vaikka hän toimisi kuinka harkiten, on hänen toiminnassaan silti jotain sellaista, mistä hän ei ole itse tietoinen. Opetuksen taustalla voi olla rutinoituneita toimintatapoja tai kyseenalaistamattomia itsestäänselvyksiä, jotka voivat johtaa kaukaisista elämäkokemuksista tai kriittittömästi omaksutuista käytänteistä. Pedagoginen sisältötieto sen sijaan on helpompi asettaa tarkastelun kohteeksi, koska se on konkreettisempaa ja usein opetusmateriaaleihin taltioitunutta. Sitä arvioidaan opetusta suunniteltaessa, opetuksen toteutusvaiheessa ja sen jälkeenkin. (Aaltonen 2012, 21–22.) Kantolan ja Hirvikosken (2012, 38) mielestä ammattikorkeakoulun opettajalta odotetaan oman opettajuuden kehittämisen lisäksi myös ammattikorkeakoulun roolin kehittämistä.

Aaltonen (2012) toteaa, että opettajan tietoperustan muokkaaminen edellyttää reflektiota. Reflektion avulla opettaja voi ymmärtää uudella tavalla aiempia tilanteita, omaa opettajuuttaan ja itsestäänselvyyksinä pitämiään asioita. Opetustilanteen aikana tapahtuvaa reflektiota kutsutaan toiminnan aikaiseksi reflektioksi. Tämä antaa mahdollisuuden tehdä pedagogisesti pohdittuja muutoksia ja päätöksiä välittömästi opetustilanteen aikana, mikä edesauttaa uuden pedagogisen sisältötiedon rakentumista ja muuntaa näin ollen ennakkosuunnitelmia. Tällaisessa reflektoinnissa opettaja esim. havainnoi opiskelijoiden suhtautumista tai suoraa palautetta, arvio valitsemiensa toimintatapojen käyttökelpoisuutta suhteessa opetuksen tavoitteeseen ja kehittää nopeasti ristiriitaitilanteisiin ratkaisun. Toiminnan jälkeisessä reflektiossa opettaja arvio opetustilannetta jälkikäteen ja toimintaa edeltävässä reflektiossa opettaja arvio toimintaansa, ennen seuraavaa opetustilannetta, suhteessa aiempiin kokemuksiin. (Aaltonen 2012, 22.)

Opettajan pedagogisen ajattelun kehittäminen voi olla haasteellista, koska se vaatii tietoiseksi tulemistä ja syvällistä otetta omaan henkilökotaiseen tapaan ajatella, sekä uutta tietoa ja näkemystä toiminnan muuntamiseksi. Se vaatii ns. pysähtymistä oman opettajuuden äärelle. Tällaiseen pysähtymiseen täy-

tyisi opettajan myös löytää jostain aikaa. Oppilaitosten yksintekemisen kulttuurit eivät tue muutosprosessia, koska yksin tekemisestä johtuen omat silmät eivät aina näe kaikkein olennaisinta. Erilaisia vertaistuen malleja olisikin hyvä kokeilla avuksi pedagogiselle kehitymiselle. (Aaltonen 2012, 23–24.) Kantola ja Hirvikoski (2012, 39) sanovat, että muutosten kanssa työskentelevät opettajat kaipaavat työnsä tueksi uudentyypistä pedagogista tutkimusta ja kehitystyötä. Kakkonen (2012) taas kertoo artikkelissaan, että Mikkelin ammattikorkeakoulun opettajat ovat, tutkimuksen tulosten perusteella, sitoutuneita omaan työhönsä ja haluavat kehittää sitä. Mikkelin ammattikorkeakoulun opettajat toimivat opiskelijalähtöisesti ja hyödyntävät opetusmenetelmiä monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti, mikä johtaa siihen, että halutut oppimistulokset saavutetaan. (Kakkonen 2012, 17.)

3.4 Ohjaus ammattikorkeakoulussa

Vehviläisen (2014) mukaan ohjausta tarvitaan joskus elämän siirtymävaiheissa, valintatilanteissa tai muissa elämänkulun osaksi asettuvissa ongelmanratkaisutilanteissa. Tällaisissa ohjausprosesseissa on mukana oppimista ja tällaisia prosesseja ovat esimerkiksi uraan tai opintoihin liittyvät ohjaustilanteet. Opintoihin liittyviä ohjaustilanteita ovat esimerkiksi opinto-ohjaus, tutorointi sekä henkilökohtaisen opiskelun ohjaus eli niin sanottu hops-ohjaus. Ohjausta käytetään tällöin erilaisten koulutusten ja niihin kytkeytyvien kehitys- ja kasvuprosessien tukena. Näiden ohjaustilanteiden kautta opiskelija ja koulu kohtaavat toisensa ja parhaassa tapauksessa toiminta onnistuu molempien osapuolten näkökulmasta. Tällöin ohjattavat löytävät ratkaisuja koulutus- ja uravalintoihinsa, etenevät opinnoissaan aina valmistumiseen asti ja tunnistaavat paikkansa yhteisöissä sekä omaavat motivaation toimia niissä. (Vehviläinen 2014, 12–13.)

Opiskelujen aloittaminen ammattikorkeakoulussa voi tarkoittaa muuttamista uudelle paikkakunnalle. Jotkut muuttavat ensimmäistä kertaa pois kotoa ja tällöin ammattikorkeakoulun alkaminen tarkoittaa joillekin opiskelijoille myös itsenäistymisen opettelua. Sipilän (2012) mielestä, muuttamisesta tai muuttamattomuudesta huolimatta, ammattikorkeakoulu tarkoittaa uusia haasteita kaikille opiskelijoille. Ammattikorkeakoulu vaatii siis sopeutumista ja vastuunotta-

mista omasta elämästä. Moni selviää tästä tehtävästä hyvin, mutta kaikki opiskelijat ovat oikeutettuja saamaan ohjausta ja toiset tarvitsevat sitä enemmän kuin toiset. Tällöin olisi toivottavaa, että ohjaus olisi mahdollisimman hyvää. (Sipilä 2012, 7.)

Ohjauksen pääasiallisena tavoitteena on, että opiskelija suorittaa tutkinnon. Lisäksi ohjauksen tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä ja auttaa opiskelijaa sitoutumaan opintoihin. Ohjauksen avulla pyritään myös ennaltaehkäisemään opiskeluongelmia ja sellaisten ilmetessä niihin myös puututaan. (Sipilä 2012, 11.) Ojasen (2006) mukaan ohjaamisen perusehtona tulisi olla opiskelijan kasvua helpottavan oppimisympäristön rakentaminen. Kasvua ja muutosta ei voida suunnitella pidemmälle, vaan sille voidaan ainoastaan luoda edellytyksiä. Ohjaajan tehtävä on luoda edellytyksiä sille, että opiskelijan kehitysprosessi käynnistyy. (Ojanen 2006, 137–138.)

Sipilän (2012) mukaan ohjauksen osa-alueita ovat oppiminen ja opiskelu, ammatti- ja työelämäohjaus, ammatillinen suuntautuminen ja ammatillinen kasvu, psykososiaalinen tuki, osallisuus ja yhteisöllisyys sekä opiskelijan ohjaustarpeet. Ohjaajan rooli oppimisen ohjaajana on merkittävä opintojen alkuvaiheessa mutta muuttuu opintojen aikana. Ohjauksen keskeisiä vaiheita ammatikorkeakouluopintojen aikana ovat opintojen aloittaminen, sitoutuminen koulutusohjelmaan, itseohjautuvuus, harjoittelut ja opinnäytetyöprosessi. (Sipilä 2012, 11.) Vehviläinen (2014) toteaa, että korkeakouluissa on hyvin tavallista ”nakittaa” ohjattavia ohjaajille. Tällöin keskitytään selvittämään sellaisia asioita kuten kuka ottaa vastuulleen kenet, kuinka monta ohjattavaa kenelläkin on, kuinka usein ohjausta pystytään antamaan ja kuinka moni ohjausprosessi oli onnistunut. Kun mietitään tällaisia asioita, unohdetaan yhteisön mahdollisuudet ohjauksen toteuttajana. Myös opiskelijaryhmää voitaisiin hyödyntää opintojen ohjauksessa. (Vehviläinen 2014, 15.)

Ojasen (2006) mukaan opiskelijan ammatillinen kehittyminen on kiinni siitä, mitä opiskelijassa saadaan liikkeelle. Eli opiskelijaa täytyy auttaa ja ohjata itseohjautuvaksi. Opiskelijan on opittava oppimaan omista ajattelu ja toimintatavoista, jotta ammatillinen kehittyminen olisi mahdollista. Ohjaus on molemminpuolista mentaalista toimintaa, johon ohjaajan tulee tarjota lähtökohdat. Oh-

jaaja voi edesauttaa opiskelijan omaa ajattelua pohtivaan suuntaan. Tehdäkseen näin, ohjaajan täytyy tukea opiskelijaa löytämään itsensä ja oman tyylinsä, sekä luoda opiskelijalle onnistuneet oppimisen puitteet. Hyvä ohjaaja saa opiskelijan esittämään itselleen kysymyksiä ja etsimään niihin vastauksia. Näin ohjaaja harjaannuttaa opiskelijan ajattelun ja ymmärryksen valmiuksia. Ihmisen kehittymisen yhdeksi tavoitteeksi voidaan asettaa aktiivinen oppiminen ja itseohjautuvuus. Tämä kehittyy ohjaajan ja opiskelijan välisessä dialogissa eli keskinäisessä vuorovaikutuksessa. (Ojanen 2006, 27, 30–31.) Sipilän (2012) mukaan ensimmäisen opiskeluvuoden aikana ohjauksessa kannattaa kiinnittää erityistä huomiota ammattikorkeakoulussa vaadittaviin opiskelutapoihin. Opiskelijalle on siis hyvä kertoa millaisia ajankäyttö, opintojen suunnittelu ja oppimistekniikka taitoja ammattikorkeakouluopiskelijalta vaaditaan. (Sipilä 2012, 12.)

Pasasen (2003) mielestä ohjaajan perusroolina on olla vuorovaikutuksen tuottamisen asiantuntija. Tällöin ohjattava on oman asiansa, tilanteensa ja tavoitteidensa asiantuntija ja ohjaajan tehtävä on saada vuorovaikutus toimimaan niin, että ohjattava pystyy tuomaan asiansa esille. Kun ohjattava saa tuotua asiansa esille, voidaan sitä vasta alkaa käsittelemään. Ohjaaja toimii monesti mentorin roolissa ja esikuvana oppijalle. Tässä roolissa ohjaaja antaa opiskelijalle myös kuvan siitä, miten oppilaitos vastaanottaa ja kohtaa opiskelijansa. (Pasanen 2003, 13–14, 15.)

Sipilän (2012) mukaan hyvä ohjaus on asiantuntevaa, itsenäiseen opiskeluun kannustavaa, koko opiskelujen ajalle ulottuvaa, riittävän ja selkeän tiedottamisen sisältävää vuorovaikutuksellista toimintaa. Eli ohjaus on konkreettista ja olennaisiin asioihin keskittyntä. Ohjaustilanteet on hyvin suunniteltuja ja niissä opiskelijan ongelmat selkiytyvät, mikä takaa opintojen etenemisen. Ohjaus on siis oltava myös tekoja eikä pelkästään puhetta. Ohjaus on tukea antavaa ja innostavaa, ei painostavaa ja se viitoittaa tietä, asettaa rajoja, mutta antaa myös tilaa. Siinä huomioidaan opiskelijan yksilölliset tarpeet, tavoitteet ja mahdollisuudet. Ohjauksessa ollaan aidosti kiinnostuneita opiskelijasta ja se perustuu rehellisyyteen. Ohjaajan täytyy pystyä asettumaan opiskelijan rooliin ja ohjaukselle on varattava riittävästi aikaa. Ohjaajan on myös joko vastattava hänelle esitettyihin kysymyksiin tai etsittävä niihin vastauksia. Ohjaajan on myös hyvä muistaa, että opiskelija ei välttämättä ymmärrä kysyä kaikkea

mistä hänen olisi hyvä saada tietoa. (Sipilä 2012, 17.) Ojasen (2006) mielestä ohjauksessa on tärkeintä yhdessä tutkiminen, kohtaaminen ja reflektion voimistaminen. Onnistuneessa ohjauksessa ymmärrys jaetaan yhteisesti. Työskentely opiskelijan kokemusten kanssa, on keskeinen asia oppimaan oppimisessa. Tämä lisää ammatillista kasvua. (Ojanen 2006, 138, 145.)

Sipilän (2012) mukaan ohjaustyössä korostuvat empatia kyky, erilaisuuden kohtaamisen ja ymmärtämisen taidot sekä kyky kuulla ja havaita. Tämän vuoksi ohjaajan on myös tärkeää tuntea itsensä, erityisesti tunnistaa omat tunteensa, ennakkokäsityksensä ja voimavaransa. Erittäin suuri merkitys ohjausprosessin onnistumisen kannalta on myös ohjaajan persoonalla. (Sipilä 2012, 17.) Ojanen (2006) sanoo, että ohjaajalle tärkeitä ominaisuuksia ovat empatia kyky, kyky kuulla ja havaita, kyky ottaa ohjattavan tunteet vakavasti, lämmin ja positiivinen suhtautumistapa, kontrollointikyky ja aktiivisuus ja yhteistoiminnallisuus. Ohjaukseen vaikuttaa myös ohjaajan tunne omasta vaikuttavuudestaan ja merkityksellisyydestään. (Ojanen 2006, 138–142.) Vehviläisen (2014) mukaan ohjaukselle on luonteenomaista se, että ohjaus luo tiiviin yhteyden ohjattavan omaan kokemukseen ja maailmaan. Sen lisäksi ohjaus lähtee liikkeelle ohjattavan päämääristä ja tilanteesta. Ohjaukselle tulee kuitenkin tavoitteita, painotuksia ja rajoja myös oppilaitoksen puolelta. (Vehviläinen 2014, 17.)

3.5 Oppimiseen vaikuttavat tekijät aiempien tutkimusten valossa

3.5.1 Opintojen viivästyminen

Jarmo ja Jukka Hyytiäinen (2013) ovat tutkineet opinnäytetyössään yhtenä osa-alueena Vaasan ammattikorkeakoulun nuorisopuolen opiskelijoiden yleisiä opiskeluihin liittyviä asioita. Tutkimuksesta selvisi, että melkein puolet tutkimuksen kyselyyn vastanneista, koki opintojensa edenneen tavoitteita hitaammin. Myös Kuntun ja Huttusen (2009) korkeakouluopiskelijoille tehdyn terveyskyselyn mukaan, opiskelijoiden opiskelumenestys oli itse asetettuihin tavoitteisiin nähden odotettua huonompaa (Kunttu & Huttunen 2009, 73). Saarenmaan ym. (2009) tekemän opiskelijatutkimuksen mukaan kolmanneksella korkeakouluopiskelijoista, opinnot ovat edenneet omia tavoitteita hitaammin (Saarenmaa ym. 2010, 4). Potila ym. (2017) taas toteavat tekemässään opiskelijatutkimuksessa, että 68 % korkeakouluopiskelijoista kokee, että heidän opintonsa ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti. Vain 29 %:lla opinnot olivat edenneet

itseasetettuja tavoitteita hitaammin. (Potila ym. 2017, 12.) Ahonniska (2015) on tehnyt opinnäytetyönä kyselytutkimuksen Centria-ammattikorkeakoulun opiskelijoille, ja kertoo tuloksissaan, että 77 % kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli edennyt opinnoissaan tavoitteiden mukaisesti (Ahonniska 2015, 34).

Hyytiäinen ja Hyytiäinen (2013) olivat löytäneet monia syitä opintojen hitaalle etenemiselle, mutta suurimmaksi syyksi ilmeni heikko opiskelumotivaatio. Muita selvästi esille nousseita syitä olivat olleet työssä käynti, elämäntilanne/henkilökohtaiset syyt ja opintojen työläys. Myös puutteellinen opintojen ohjaus, opiskelumateriaalien heikko saatavuus ja puutteelliset opiskelutaidot olivat asioita, jotka mainittiin syiksi opintojen hitaalle etenemiselle. (Hyytiäinen & Hyytiäinen 2013, 51.) Saarenmaa ym. (2010) kertovat ammattikorkeakouluopiskelijoiden opintojen hitaalle etenemiselle myös suurimmaksi syyksi heikon opiskelumotivaation, ja sen lisäksi kokemuksen väärällä alalla opiskelusta. Näiden lisäksi yleisiä syitä, kaikkien korkeakouluopiskelijoiden kesken, olivat olleet opintojen työläys ja puutteellinen opintojen ohjaus. (Saarenmaa ym. 2010, 50.) Myös Ahonniska (2015) on saanut syyksi, opintojen hitaalle etenemiselle, heikon opiskelumotivaation. Tämän lisäksi hän esittää syiksi heikon elämäntilanteen, henkilökohtaiset syyt, työssä käynnin, opinnäytetyön tekemisen vaikeuden ja ohjauksen puutteen. (Ahonniska 2015, 37–38.) Potila ym. (2017) sanovat syitä olevan toimeentulon järjestäminen, opintoihin liittyvä asenne tai opintojen vaativuus (Potila ym. 2017, 12). Kuntun ja Huttusen (2009) terveystutkimukseen vastanneista kolmannes piti opintoihinsa saamaansa ohjausta kohtuullisena tai vaihtelevana ja 12 % riittämättömänä (Kunttu & Huttunen 2009, 73). Tämän voidaan katsoa vaikuttavan opintojen etenemiseen.

Kunttu ja Huttunen (2009) sanovat tutkimuksessaan, että opiskelumotivaatioon vaikuttaa esimerkiksi opiskelujen merkityksellisyyden kokeminen. Kyselystä kävi kuitenkin ilmi, että vastaajista neljännes ei ollut kokenut opintojaan merkityksellisiksi. Tämä oli yleisempää ammattikorkeakoulu opiskelijoilla kuin yliopisto opiskelijoilla. (Kunttu & Huttunen 2009, 75.) Ahonniska (2015) toteaa opinnäytetyössään, että tyytyminen toissijaiseen opiskelupaikkaan, voi vaikuttaa opiskelumotivaatioon sitä heikentävästi. Opiskelumotivaatioon voi vaikuttaa myös liian tiukat tavoitteet ja etenkin niissä epäonnistuminen. (Ahonniska 2015, 17.)

Saarenmaan ym. (2010) tekemän opiskelijatutkimuksen mukaan 53 % korkeakouluopiskelijoista kärsii sellaisista terveyteen vaikuttavista tekijöistä, joista on haittaa opintojen etenemiselle. Näistä yleisin on stressi, josta kärsi 34 % tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista. Stressin lisäksi yleisiä opintojen etene- miseen vaikuttavia terveydellisiä tekijöitä olivat olleet keskittymisvaikeudet ja/tai jännittäminen. (Saarenmaa ym. 2010, 52.) Kuntun ja Huttusen (2009) terveystutkimuksessa jännittämisen koki ongelmalliseksi opintoihin nähden 8% vastanneista. Eniten jännittäviä tilanteita olivat yleisölle puhuminen ja esitel- mät, seminaarit ja vieraalla kielellä puhuminen. Osa kokee jännityksen hy- vänä, toisille sillä ei ole mitään vaikutusta, mutta vastaajista 40 % koki sen haitalliseksi. Jännittäminen on yleisempää naisilla kuin miehillä, mutta molem- mista sukupuoli ryhmistä löytyy jännittäjiä. (Kunttu & Huttunen 2009, 74.)

3.5.2 Opetus ja koulutuksen sisältö

Markus Kukko (2012) on tutkinut opinnäytetyössään Satakunnan ammattikor- keakoulun tekniikan ja hoitoalan opiskelijoiden käsityksiä mielenterveydestä voimavarana ammattikorkeakouluopinnoissa. Tutkimuksessa oli kysytty muun muassa mielipiteitä opiskeluun, opetukseen ja opettajiin liittyen. Tutkimuk- sesta selvisi, että suurin osa tutkimuksen kyselyyn vastanneista opiskelijoista koki opiskelun stressaavana. Osalla oli opiskelumotivaation puutetta ja jotkut olivat jopa sitä mieltä, että eivät tulisi valmistumaan määräajassa. Opetuksen opiskelijat olivat kokeneet laadukkaana ja tasapuolisena. Ryhmätyöskentely oli jakanut opiskelijat kahteen ryhmään. Toiset olisivat halunneet, että ryhmä- työskentelyä lisättäisiin opetukseen, mutta osa oli ollut tämän väittämän kanssa täysin eri mieltä. (Kukko 2012, 29, 32–33, 36–37.)

Potilan ym. (2017) opiskelijatutkimukseen osallistuneista opiskelijoista puolet olivat olleet tyytyväisiä opetuksen määrään, mutta osa opiskelijoista, erityisesti työssä käyvät, olivat toivoneet opiskeluihin lisää aikaa. (Potila ym. 2017, 12.) Kuntun ja Huttusen (2009) terveystutkimuksen mukaan osa opiskelijoista oli jopa kokenut hukkuvansa opiskelujen työmäärään. Tämä oli ollut yleisintä ammatti- korkeakoulussa opiskelevilla naisilla. (Kunttu & Huttunen 2009, 75.) Potilan ym. (2017) tekemän opiskelijatutkimuksen mukaan suurin osa opiskelijoista

suosittelisi omaa koulutusohjelmaansa ja suurin osa opiskelijoista myös kokee, että korkeakouluopiskelu sopii heille. Osa opiskelijoista on aina tiennyt hakeutuvansa korkeakouluopintoihin. (Potila ym. 2017, 13.)

Sirkka ja Kanerva (2014) ovat tehneet Satakunnan ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelman opiskelijoille lisäselvityksen kansalliseen OPALA – kyselyyn liittyen. OPALA on opiskelijapalautteen koontijärjestelmä, jolla kerätään tietoa ammattikorkeakoulusta valmistuvien opiskelijoiden työllistymisestä ja mielipiteitä koulutuksen onnistumisesta. Satakunnan ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelman opiskelijoille tehtiin lisäselvitys, koska OPALA kyselyn tuloksissa oli ilmennyt heikkenemistä verrattuna aiempiin tuloksiin ja opetusta haluttiin kehittää. (Sirkka & Kanerva 2014, 9–10.)

Lisäselvityksen tuloksissa ilmeni, että kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat pitäneet opetusta korkeatasoisena ja asiantuntevana, ohjaus oli ollut riittävää niin opinnäytetyön kuin harjoitteluidenkin suhteen, ja opintoihin liittyvä neuvonta ja ohjauspalvelut olivat tukeneet hyvin opintojen edistymistä. Vaikka opetus oli suurin osin koettu korkeatasoiseksi ja asiantuntevaksi, esiin oli noussut myös kritiikkiä. Kritiikkiä opiskelijat olivat antaneet erityisesti lähiopetuksen vähäisyydestä ja tehtävien purusta ilman asiantuntijaa tai opettajan opetusta. Myös opettajakohtaisten erojen ja joidenkin opettajien toimintatapojen oli koettu heikentävän opetuksen laatua. Opiskelijat olivat myös toivoneet opetukselta enemmän käytännönläheisyyttä. (Sirkka & Kanerva 2014, 9–10.)

Saarenmaan ym. (2010) tekemän opiskelijatutkimuksen mukaan yli 90 % korkeakouluopiskelijoista oli ollut sitä mieltä, että on tärkeää, että opintokokonaisuus antaa kattavan perustan työelämään. Kuitenkin vain vähän yli puolet tutkimukseen vastanneista opiskelijoista oli ollut sitä mieltä, että oma opintokokonaisuus kattaa tämän hyvin. Noin kolmannes korkeakouluopiskelijoista on sellaisia joiden kohdalla koulutus ei ehkä vastaakaan odotuksia. Suurin osa opiskelijoista oli ollut sitä mieltä, että koulutus antoi hyvän pohjan henkilökohtaiselle kehittymiselle ja suurin osa opiskelijoista näki tämän tärkeänä asiana koulutuksen sisällössä. Kuitenkin viidennes kaikista korkeakouluopiskelijoista oli kaivannut opintoihinsa toisenlaista sisältöä. (Saarenmaa ym. 2010, 55.)

Kukon (2012) opinnäytetyön tuloksissa mainittiin, että opiskelijat olivat suurimaksi osin tyytyväisiä opettajiin ja heiltä saatavaan ohjaukseen. Osa opiskelijoista oli kuitenkin sitä mieltä, että opettajilla ei ollut aikaa ja osa oli sitä mieltä, että ei tiennyt kenen puoleen piti missäkin asiassa kääntyä. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista opiskelijoista oli sitä mieltä, että opettajat olivat olleet ammattitaitoisia ja heidät oli koettu kannustavina. (Kukko 2012, 32–33, 36–37.)

Ahonniskan (2015) opinnäytetyön kyselystä selvisi, että 40 % kyselyyn vastanneista oli kohdannut opinnoissaan oppilaitoksesta johtuneita ongelmia. Yleisimpänä ongelmana esiin oli noussut ongelmat opettajan kanssa ja toiseksi yleisimpänä opettajan toistuva tuntien peruminen. Mahdollisina ongelmina oli kuvailtu myös opetuksen tason heikkous, ongelmat tiedonkulussa ja tiedotuksessa, sekä kurssiarvosanojen kirjautuminen viiveellä. (Ahonniska 2015, 36–37.)

Sirkan ja Kanervan (2014) OPALA-kyselyyn liittyneeseen lisäselvitykseen vastanneet opiskelijat olivat arvioineet opettajat, tietotaidon näkökulmasta katsottuna, ammattitaitoisiksi, päteviksi, asiansa osaaviksi, opettamistaan aiheista kiinnostuneiksi, mukaviksi ja ihaniksi. Suurilta osin opettajien esittämän tiedon koettiin olevan ajankohtaista ja uutta, mutta joidenkin yksittäisten opettajien tietojen oli koettu olevan vanhentuneita. Joidenkin opettajien opetustaidot oli myös koettu puutteellisiksi ja opetuksen oli koettu olevan korvattu erinäisillä itsenäisten tehtävien ja ryhmätöiden puruilla. Vastauksissa oli myös mainittu joidenkin opettajien peruuttavan toistuvasti tuntejaan. Opettajien toimintatavat ja asenteet olivat olleet yleisesti kiitettävän arvoisia, mutta jälleen yksittäisten opettajien toimintaa oli kritisoitu. Kritiikkiä oli annettu tuntien sisällön köyhyydestä, tuntien pakollisuudella kiristämisestä, tuntien perumisesta kiireen verukkeella ja yleisesti kielteisestä asennoitumisesta ja opiskelijoiden huonosta kohtelusta. (Sirkka & Kanerva 2014, 11.)

Potilan ym. (2017) tekemän opiskelijatutkimuksen mukaan fyysinen opiskeluympäristö on sellainen opiskeluun liittyvä asia johon opiskelijat ovat kaikista tyytyväisimpiä. Sillä jopa 82 % oli ollut tyytyväisiä esim. opiskelutiloihin, tietokoneisiin, kirjastoon ja rakennuksiin. (Potila ym. 2017, 13.) Myös Sirkan ja Kanervan (2014) tekemässä kyselyssä oppimisympäristö oli saanut suurilta osin

hyvää palautetta. Oppimisympäristön oli koettu olevan monipuolinen, kannustava ja korkeatasoinen. Opiskelijat olivat kokeneet, että heille oli tarjottu opintojen aikana monipuolisia oppimiskokemuksia, osallistumisen mahdollisuuksia ja erilaisia oppimistapoja oli tuettu. Yleisten toimintatapojen suhteen opiskelijat olivat antaneet kritiikkiä toistuvista muutoksista. Erityisesti toistuvat aikataulu- muutokset oli nähty ongelmallisina ja kohtuuttomina. (Sirkka & Kanerva 2014, 12.) Kukon (2012) opinnäytetyön tuloksissa opetustilojen ajanmukaisuus oli jakanut mielipiteitä (Kukko 2012, 36–37).

3.5.3 Opintojen aikana saatu ohjaus

Suurin osa Sirkkan ja Kanervan (2014) kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli kokenut neuvonta- ja ohjauspalvelut tasokkaina ja opintoja tukeneina. Neuvonta- ja ohjauspalvelut olivat pitäneet sisällään opettajan ohjauksen, opintotoimiston palvelut, kirjastopalvelut, teknisen tuen sekä kampuksen muut toimistopalvelut. Opettajien (tutor-opettajat ja moduulivastaavat) toimintaan ja heiltä saatuun ohjaukseen opiskelijat olivat pääsääntöisesti olleet tyytyväisiä. Kirjastopalveluja oli keuhuttu asiantuntevasta, kattavasta ja selkeästä palvelusta. Kuitenkin myös yksittäisiä moitteita huonosta ja nyrpeästä kohtelusta oli mainittu. Opintotoimiston palveluiden oli sanottu olleen nopeita, ystävällisiä ja auttavaisia. Muulta toimistohenkilöstöltä ja teknisen tuen ihmisiltä opiskelijat olivat kokeneet saaneensa apua sitä tarvitessaan. Kehittämistarpeina opiskelijat olivat nostaneet esille tilanteet, joissa opiskelija putoaa pois omasta ryhmästään esim. äitiysloman takia. Tällaiset opiskelijat olivat kokeneet netti sivut epäselviksi, erityisesti tiedon löytämisen näkökulmasta. Opiskelijat olisivat myös kaivanneet tehostettua ohjausta, päästäkseen takasin kiinni opintoihin. (Sirkka & Kanerva 2014, 13–14.)

Kitunen ym. (2016) kertovat avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoille tehdystä kyselystä, jossa selvitettiin opiskelijoiden kokemuksia avoimessa ammattikorkeakoulussa saamastaan ohjauksesta. Kyselyn tuloksista kävi ilmi, että suurin osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista ei ole käyttänyt ohjauspalveluita. Ne opiskelijat jotka olivat käyttäneet ohjauspalveluita, olivat olleet niihin melko tyytyväisiä. Tutkimuksen mukaan avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoille on tärkeää saada ohjausta opettajilta. Opiskelijat olivat kokeneet kahdenkeskiset ohjauskeskustelu tilanteet kaikista hyödyllisimmiksi ohjauksen

keinoiksi, mutta toivoivat lisää ohjausta henkilökohtaisen opetussuunnitelman eli hopsin tekemiseen. Opiskelijat toivoivat myös enemmän ohjausta koulun käytänteisiin ja toimintatapoihin liittyen. Tiedonkulku koulun sisällä opiskelijoiden ja koulun henkilöstön välillä oli myös asia, johon opiskelijat toivoivat parannusta. (Kitunen ym. 2016, 29–35.)

Heikkilä (2017) on tutkinut opinnäytetyössään väyläopiskelijoiden kokemuksia saamastaan ohjauksesta. Väyläopiskelijat opiskelivat ammattikorkeakouluopintoja samalla, kun he suorittivat ammattikouluopintojaan. Väylä opinnot oli tarkoitettu opiskelijoille, jotka olivat kiinnostuneita jatkamaan opintoja ammattikorkeakoulussa. Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat kokivat saaneensa hyvää ohjausta etenkin väyläopintojen alussa. Opiskelijat eivät kokeneet tarvetta yksilöohjaukselle, mutta olisivat kaivanneet enemmän ohjausta tehtävien tekemiseen. Opiskelijat olivat kokeneet, että eivät olleet tietoisia kaikista tehtäviin liittyneistä vaatimuksista ja olisivat toivoneet tähän parempaa ohjeistusta ja ohjausta. Ryhmätapaamiset olivat olleet opiskelijoiden mielestä erityisen onnistuneita ohjaustilanteita. Opiskelijat olivat kokeneet, että kyseisissä tapaamisissa olisi saanut apua ongelmiin, jos sellaisia olisi ollut. (Heikkilä 2017, 16–17, 20–22.)

3.5.4 Opiskelijoiden hyvinvointi

Oppimiseen tarvitaan riittävä opiskelukyky. Emmi Lehtinen (2015) on tutkinut opinnäytetyössään Turun ammattikorkeakoulun ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kokemuksia opiskelijoiden hyvinvointia lisäävistä tekijöistä. Hän on määritellyt opinnäytetyössään opiskelukykyyn seuraavasti. Opiskelukykyyn liittyvät osatekijät voidaan jakaa neljään pää ryhmään. Omat voimavarat, opiskelutaidot, opetustoiminta ja opiskeluympäristö. Omat voimavarat pitää sisällään persoonallisuuden, identiteetin, elämäntilanteen, elämäntilanteen ja olosuhteet, sosiaaliset suhteet, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä käyttäytymisen. Opiskelutaidot kattavat opiskeluorientaation, opiskelutekniikan, oppimistyyliä ja -tavat, kriittisen ajattelun, ongelmanratkaisukyvyt, opintosuunnitelman teon, ajankäytön suunnittelun ja sosiaaliset taidot. Opetustoiminta sisältää opetuksen ja ohjauksen, pedagogisen osaamisen sekä tutoroinnin. Opiskelu-ympäristöön kuuluu opiskeluyhteisöt, opiskelijoiden omat yhteisöt ja fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen ympäristö. (Lehtinen 2015, 10–11.)

Lehtisen (2015) tutkimustulosten mukaan ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia eniten lisääviä tekijöitä ovat vapaa-aikaan, sosiaaliseen ympäristöön ja itsestä huolehtimiseen ja lepoon liittyvät tekijät. Kaikista tärkeimmäksi hyvinvoinnin lisääjäksi oli noussut omat voimavarat kategoria. Omista voimavaroista eniten hyvinvointia lisääviä tekijöitä olivat olleet liikunta ja urheilu, ryhmähenki ja kaverit sekä parempi toimeentulo. Opiskelutaitoihin ja opetustoimintaan liittyvät tekijät nähtiin myös hyvinvoinnin lisääjinä, mutta kuitenkin vähäisimpinä hyvinvointia lisäävinä tekijöinä. (Lehtinen 2015, 26–27.)

Tutkimuksesta ilmeni, että opiskelijat kuormittuvat liikaa ja he kärsivät ajoittain stressistä. Opiskelijoilla on liian vähän aikaa levolle, rentoutumiselle ja nukkumiselle, eli opiskelijat ovat väsyneitä. Opiskelijoiden hyvinvointia lisääisi parempi organisointikyky ja ajanhallinta. Monesti opiskelijalla on paljon koulutehtäviä ja monta roolia päällekkäin. Opiskelija joutuu opiskelijan roolin ohessa hoitamaan esim. ystävän, puolison, vanhemman, työntekijän ja/tai harrastajan roolin. Näiden monien roolien ja niihin liittyvien tehtävien yhtäaikainen suorittaminen aiheuttaa väsymystä ja stressiä. Useiden roolien ja tehtävien ketjut voivat helposti aiheuttaa opiskelijalle epätasapainon toiminnan eri osa-alueilla. (Lehtinen 2015, 28.)

Tutkimuksen tuloksista selvisikin, että ammattikorkeakoulun olisi hyvä kiinnittää huomiota opintojen joustavuuteen ja kuormittuvuuden jakautumiseen, oppimisympäristöihin ja opintojen ohjaukseen. Opiskelijan hyvinvointia lisää se, että opiskelija kokee, että hänellä on mahdollisuus muokata opintojaan itselle sopiviksi. Hyvinvointia lisää myös kokemus toimivasta oppimisympäristöstä ja laadukkaasta ohjauksesta ja opetuksesta. (Lehtinen 2015, 30.)

Opiskelijan täytyy itse huolehtia hyvinvoinnistaan. Opiskelijan on hyvä miettiä tarkkaan, mikä häntä kiinnostaa ja innostaa, ja valita opiskeltava ammattiala sen mukaan. Tämä on edellytyksenä opintojen onnistumiselle ja opiskeluhuvinvoinnille. Opiskelijahyvinvointia lisää myös se, että opiskelija tuntee kuuluvansa ammattikorkeakouluun ja opiskelijayhteisöön. Koska ajanhallinta oli noussut tutkimuksessa merkittäväksi hyvinvoinnin tekijäksi, olisi opiskelijan hyvä pohtia ja priorisoida ajankäyttöään. Jokaisen opiskelijan kuormittuminen on yksilöllistä, mutta opiskelijan kannattaa miettiä toimintojensa osa-alueiden

tasapainoa. Toimintoja ja toimintamalleja on aiheellista muokata, jos opiskelija tuntee ylikuormittuvansa ja stressaantuvansa tai päinvastoin tylsistyvänsä. (Lehtinen 2015, 31–32.)

Jotta korkeakouluopiskelija kokee oppimista, täytyy hänen yleensä opiskella. Opiskelu on joskus raskasta ja työlästä. Oppimista ei tapahdu, jos opiskelu tuntuu liian vaativalta ja ylitsepääsemättömän hankalalta. Tällaiseen tilanteeseen opiskelija voi joutua, jos hän joutuu opiskelu-uupumuksen valtaan. Salmela-Aro (2009) määrittelee opiskelu-uupumuksen pitkittyneeksi stressioireyhtymäksi, joka on seurausta jatkuvalla opiskeluihin liittyvälle stressille. Opiskelu-uupumus koostuu kolmesta tekijästä. Ekshaustiosta, kyynisyydestä ja riittämättömyydestä. (Salmela-Aro 2009, 12.)

Ekshaustiolla tarkoitetaan voimakasta emotionaalista opiskeluun liittyvää väsymystä, mikä ei mene nukkumalla ohi. Tällainen väsymys syntyy, kun opiskelija on pinnistellyt pitkään tavoitteiden saavuttamiseksi ilman riittäviä edellytyksiä. Kyynisyydellä tarkoitetaan kyynistä suhtautumista opiskeluun. Eli opiskelija aliarvioi opiskelun merkitystä ja opiskelija ei enää koe opiskelua mielekkääksi. Mielekkyyden katoamiselle voi olla monia syitä. Yksi varma motivaation laskija on kuitenkin se, että opiskelijasta tuntuu, ettei hän pysty vastaamaan opiskeluun liittyviin vaatimuksiin. Riittämättömyydellä tarkoitetaan, että opiskelija tuntee itsensä tehottomaksi ja riittämättömäksi. Opiskelija kokee myös opiskeluun liittyvän itsetuntonsa alentuneen. Itsetunto laskee, jos opiskelija kokee, ettei hän pysty tekemään tarpeeksi ja ei saa riittävästi aikaa. (Salmela-Aro 2009, 12.)

Nämä kolme opiskelu-uupumuksen tekijää seuraavat toisiaan. Ensin opiskelija väsyä suuren opintotaakan alle. Pitkään jatkuessaan väsymys johtaa kyyniseen ja kielteiseen suhtautumiseen opiskelua kohtaan. Opiskelija ns. suojautuu voimakkaalta väsymykseltä alentamalla opiskelun arvoa ja vähentämällä sen mielekkyyttä. Mielekkyyden kokemisen puute suhteessa opiskeluun johtaa riittämättömyyden tunteeseen. Opiskelija kokee saamattomuutta ja suoriutumisen opintoissa laskee merkittävästi. Todellista opiskelu-uupumusta on havaittavissa vain pienellä osalla korkeakouluopiskelijoista, mutta uupumisriskissä on joka kolmas opiskelija eli noin 100 000 opiskelijaa. Naiset olivat opiskelu-uupuneempia kuin miehet, ja naiset kokivat uupumusasteista väsymystä

ja riittämättömyyden tunnetta miehiä enemmän. (Salmela-Aro 2009, 12, 27–28.)

Vaikka yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijat eivät eronneet kokonaisopiskelu-uupumuksen suhteen toisistaan, olivat ammattikorkeakouluopiskelijat kokeneet enemmän kyynisyyttä. Yliopisto-opiskelijat taas olivat kokeneet enemmän riittämättömyyttä, kuin ammattikorkeakouluopiskelijat. Exhaustion eli väsymyksen suhteen opiskelijat eivät eronneet toisistaan. Eri korkeakouluopiskelijat erosivat kylläkin keskenään toisistaan uupumuksen suhteen. Ammattikorkeakouluopiskelijoista kulttuuri- ja matkailualojen opiskelijat olivat kokeneet eniten uupumusta. Kulttuurialojen opiskelijat olivat kuitenkin myös kokeneet eniten opiskeluintoa yhdessä sosiaalialojen opiskelijoiden kanssa. Eli kulttuurialojen opiskelijoilla on taipumusta uupumukseen, mutta toisaalta he ovat myös innokkaimpia opiskelijoita. Kaikkien korkeakouluopiskelijoiden uupumus oli lisääntynyt opintojen edetessä ja erityisesti kyynisyys ja riittämättömyys olivat lisääntyneet opintojen kuluessa. (Salmela-Aro 2009, 29–30.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen kohde ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyöni ilmiönä on oppiminen ja ohjaus. Tutkimukseni kohteena on oppiminen ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulmasta. Kohdejoukkona on Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun eli Xamkin Kouvolan kampuksen kulttuurin ja liiketalouden ensimmäisen vuoden päivätoteutuksen opiskelijat. Opinnäytetyöni tutkimuskysymykset ovat seuraavat.

1. Mitkä tekijät vaikuttavat oppimiseen ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulmasta?
  - Millaiset opetusmenetelmät ovat opiskelijoiden mielestä hyviä?
  - Mitkä asiat tukevat heidän oppimistaan?
2. Miten ohjauksella on tuettu opiskelijan oppimista ammattikorkeakoulussa?
  - Miten opiskelijoita on ohjattu?
  - Miten ohjaus on vaikuttanut heidän opintoihinsa?

Tutkimus vastaa Xamkin tarpeeseen selvittää opiskelijoiden näkemyksiä opetuksesta ja ohjauksesta. Tutkimus antaa arvokasta tietoa Xamkille. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään Xamkin Kouvolan kampuksen kulttuurin ja liiketalouden opetuksen kehittämisessä.

4.2 Tutkimusote

Olen valinnut opinnäytetyöhöni monimenetelmällisen tutkimusmenetelmän. Eli tulen käyttämään sekä kvalitatiivista eli laadullista että kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusotetta samassa tutkimuksessa. Tällöin voidaan puhua triangulaatiosta (Hirsjärvi & Hurme 2000, 28). Teen näin, koska haluan saada tutkimastani ilmiöstä paljon tietoa. Käytän siis ensin laadullista tutkimusotetta selvittääkseni millaisena opiskelijat ovat kokeneet tutkimani ilmiön. Käytän tässä aineistonkeruu menetelmänä teemahaastattelua. Hirsjärvi ja Hurme (2000, 36) toteavatkin, että haastattelun avulla voidaan kartoittaa tutkittavaa ilmiötä. Seuraavaksi laadin haastatteluiden pohjalta määrällistä tutkimusta varten kyselyn ja pyrin tämän kyselyn avulla saamaan yleistettävää tietoa opiskelijoiden näkökulmasta tutkimaani ilmiöön. Vilkan (2007) mukaan kyselyä voidaankin käyttää silloin kun havaintoyksikkönä on henkilö ja häntä koskevat asiat (Vilka 2007, 28).

Kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on ilmiön kuvaaminen, syvällinen ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen. (Kananen 2014, 18.) Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusote sopii hyvin tutkimukseen, jossa tutkitaan ihmisten kokemuksia (Eskola & Suoranta 1998, 13). Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkija ja tutkittava ovat vuorovaikutuksessa keskenään ja tutkija pyrkii empaattiseen ymmärtämiseen (Hirsjärvi & Hurme 2000, 23–24).

Kanasen (2014) mukaan laadullista tutkimusta on hyvä käyttää silloin, kun tutkittavaa ilmiötä ei tunneta. Eli teorioita, jotka selittäisivät tutkimuksen kohteena olevaa ilmiötä, ei ole. Laadullisella tutkimuksella pyritään tällöin saamaan ymmärrystä ilmiöstä, eli vastataan kysymykseen: ”Mistä tässä ilmiössä on kyse?” (Kananen 2014, 16.) Pääsääntönä voidaan pitää sitä, että mitä vähemmän ilmiöstä tiedetään, sitä todennäköisemmin ainoastaan laadullinen tutkimus pystyy siitä jotain paljastamaan. Ensin on selvitettävä mistä ilmiössä on kyse,

mistä tekijöistä ilmiö koostuu ja mitkä ovat tekijöiden väliset vaikutussuhteet. Näin tutkija todistaa haluavansa ymmärtää ilmiötä. (Kananen 2014, 17.)

Laadullisessa tutkimuksessa tutkittavia ei yleensä ole montaa, mutta sen avulla tutkimuskohdetta voidaan tutkia hyvin perusteellisesti. Laadullisen tutkimuksen avulla ei voida yleistää mitään, mutta sen avulla voidaan saada syvempi ymmärrys ihmisten kokemuksista. Täytyy kuitenkin muistaa, että laadullisen tutkimuksen tulokset pätevät vain kohdetapauksiin. ”Tavoitteena on tutkittavan ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen”. (Kananen 2014, 18–19.)

Laadullisen tutkimuksen tutkimusprosessi ei ole suora. Tutkimuksen aineiston analyysivaihe on syklinen prosessi ilman tiukkoja tulkintasääntöjä. Analyysi ei myöskään ole tutkimuksen viimeinen vaihe vaan analyysia tehdään koko tutkimuksen ajan. Tämä ohjaa tutkimusprosessia ja tiedonkeruuta. Jatkuvaa analysointia on tehtävä siksi, että sen avulla saadaan tietää, milloin aineistoa on kerätty tarpeeksi. Aineistoa kerätään ja analysoidaan niin kauan kunnes tutkimusongelma ratkeaa ja tutkija ymmärtää ilmiön. (Kananen 2014, 18–19.) Laadullista tutkimusta voidaan myös käyttää, kun halutaan tehdä esiselvitystä tutkittavasta ilmiöstä määrällistä tutkimusta varten.

Kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusotteella pyritään tutkimaan määriä ja luomaan yhtälöitä. Sen tavoitteena on luoda tilastoja ja yleistää asioita. Yleistämällä pyritään ennustamiseen, selityksiin ja ymmärtämiseen. Vaikka määrällistä tutkimusmenetelmää käytetään usein ilmiön laajuuden ja voimakkuuden mittaamiseen, voidaan sen avulla tutkia myös esimerkiksi vuorovaikutusta. Tällöin saadaan selville vuorovaikutuksen ajoitus, toistuvuus ja laajuus. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 25, 27–28.) Määrällinen tutkimus on suoraviivainen prosessi (Kananen 2014, 18). Määrällisellä tutkimuksella korostetaan syy-seuraus suhteita (Hirsjärvi ym. 2007, 135). Määrällisessä tutkimuksessa tutkija kuvaa millä tavalla tutkittavat asiat liittyvät toisiinsa tai eroavat toistensa suhteen (Vilka 2007, 14).

Vastamäki (2015) kertoo, että kyselylomaketutkimuksessa voidaan käyttää kahta erilaista tutkimusasetelmaa. Poikittaistutkimus eli poikkileikkausaineis-

tolla tehty tutkimus ja pitkittäis- eli ns. seurantatutkimus. Poikittaistutkimuksessa tutkimuksen aineisto kerätään useilta vastaajilta yhdessä ajankohdassa. Seurantatutkimuksessa aineistoa kerätään useassa ajankohdassa, mutta samoilta vastaajilta. Sekä poikittais- että pitkittäistutkimuksen onnistuminen vaatii hyvin laaditun kyselylomakkeen. Kyselylomakkeeseen vaikuttaa monet seikat, mutta aluksi kannattaa perehtyä tutkimuksiin joita tutkittavasta aiheesta on jo tehty. Aikaisempiin tutkimuksiin perehtyminen auttaa selvittämään, mitä kaikkea aiheeseen liittyvää on jo tutkittu ja miten. Tutkija voi löytää aiemmista tutkimuksista omaan tutkimukseen sopivan mallin, jota hän voi testata omassa tutkimuksessaan käyttämällä esimerkiksi erilaista otosta. (Vastamäki 2015, 121,127.)

Määrällisessä tutkimuksessa oletus on, että tutkimuksen kohde ja tutkimustulokset ovat tutkijasta riippumattomia, eli tutkimuksen tuloksien validiutta, eli luotettavuutta, on helpompi perustella. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 23–24). Määrällisessä tutkimuksessa on tyypillistä, että tutkimuksen otos eli vastaaja määrä on suuri. Mitä suurempi otos on, sitä paremmin tulokset voivat kertoa jotain ryhmästä johon vastaajat kuuluvat eli ns. perusjoukosta. Eli mitä suurempi otos, sitä luotettavampi keskiarvo ja näin voidaan tehdä yleistyksiä tutkittavasta asiasta. (Vilkka 2007, 17.)

Kun samassa tutkimuksessa käytetään sekä laadullista että määrällistä tutkimusotetta, voidaan puhua monistrategisesta tai monimenetelmällisestä tutkimuksesta (Hirsjärvi & Hurme 2000, 28). Monimenetelmällisellä tutkimusasetelmalla ilmiöstä saadaan syvällisempi näkemys. Tätä menetelmää voidaan käyttää myös silloin kun tutkittava ilmiö on niin monimuotoinen, ettei yhdellä menetelmällä saada tarpeeksi tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Menetelmää voidaan hyödyntää esim. niin että ensin tehdään määrällisen tutkimuksen mukainen kyselytutkimus ja sitten osaan vastauksista haetaan syvempää merkitystä tekemällä vastaajille laadullisen tutkimuksen mukainen teemahaastattelu. (Kananen 2014, 17, 19.) Voidaan myös tehdä ensin ns. kartoittava laadullisen tutkimuksen mukainen teemahaastattelu ja luoda haastattelun pohjalta määrällisen tutkimuksen mukainen kysely. Molemmat menetelmät voivat kuitenkin olla yhtä merkittäviä tutkimuksen tulosten kannalta. Monimenetelmällinen tutkimus voi lisätä tutkimuksen validiutta eli luotettavuutta. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 28, 30.)

4.3 Aineiston keruu

4.3.1 Haastattelu

Haastattelin opinnäytetyöhöni neljää opiskelijaa. Jokainen opiskelijoista oli aloittanut opintonsa syksyllä 2017 ja jokainen heistä suoritti opintojaan päivä-toteutuksena. Jokainen opiskelijoista opiskeli eri alaa, mutta opiskelijat oli valittu liiketalouden ja kulttuurin aloilta. Ryhdyin tavoittamaan mahdollisia haastatteluun suostuvia opiskelijoita ensin opinnäytetyöni työelämän ohjaajan kautta laittamalla hänelle sähköpostia. Sähköpostissa kerroin miten haastattelut toteutetaan ja miten haastattelumateriaalia tullaan käyttämään. Sähköpostin päätteeksi pyysin, että ohjaajani ottaisi yhteyttä tutkimuksen kohteena olevien opiskelijoiden opiskelijavastaaviin, ja kertoisi heille opinnäytetyöstäni sekä tarpeestani saada haastateltavia. Lisäksi otin itse yhteyttä sähköpostilla liiketalouden opiskelijavastaaviin. Näissä sähköposteissa kerroin lyhyesti opinnäytetyöstäni ja tarpeestani saada haastateltavia. Kerroin myös miten haastattelut toteutetaan ja miten haastattelumateriaalia käytetään.

Kun olin saanut tavoitettua haastatteluun suostuvat opiskelijat, sovin heidän kanssaan haastatteluiden tarkat ajankohdat ja paikat. Sain sovittua kaikki haastattelut samalle viikolle ja kaikki haastattelut toteutettiin Kouvolassa Xamkin kampuksella. Olin varannut haastatteluihin aikaa noin tunnin jokaista opiskelijaa kohden. Haastattelutilanteessa olimme kahdestaan tyhjässä rauhallisessa tilassa. Kaksi haastattelutilanteista oli sellaisia, että jouduimme vaihtamaan tilaa kesken haastattelun, koska tila oli varattu opetukselle. Onneksi nämä keskeytykset eivät vaikuttaneet haastateltavaan kielteisesti. Haastatteluiden lopuksi tarjosin haastateltaville kahvin tai teen kiitokseksi osallistumisesta ja samalla sain tilaisuuden kysellä tuntemuksia haastattelusta, jotta osaisin tehdä seuraavan haastattelun paremmin.

4.3.2 Kysely

Loin kyselyn haastatteluiden pohjalta tekemällä siihen sellaisia kysymyksiä, joiden teemat olivat nousseet haastatteluissa esille. Laadin kyselyn Webropol ohjelmalla ja tarkistin ja oikoluuetutin sen useampaan kertaan. Testasin kyselyn toimivuuden ja mittasin sen tekemiseen kuluvan ajan.

Lähetin kyselyn linkin ja opiskelijoille suunnatun viestin Kouvolan kampuksen opintotoimistoon, josta kysely viesteineen lähetettiin 125 opiskelijalle. Kyselyn linkki oli avoinna opiskelijoille muutaman viikon. kyselyyn vastasi 12 opiskelijaa. Opiskelijoista kuusi oli liiketalouden, kolme restauroinnin, kaksi graafisen suunnittelun opiskelijoita ja yksi sisustus- ja kalustesuunnittelun opiskelija.

4.4 Aineiston analyysimenetelmä

Aineiston analysointi alkaa tietojen tarkistuksella eli katsotaan, sisältyykö aineistoon virheellisyyksiä tai puuttuuko siitä tietoja. Seuraavaksi saatuja tietoja voidaan täydentää vielä lisää kyselyillä tai haastatteluilla. Lopuksi aineisto järjestetään varsinaisia analyysejä varten. (Hirsjärvi ym. 2007, 216–217.)

Sekä kvantitatiivisessa että kvalitatiivisessa tutkimuksessa tiettyjä ilmiöitä pyritään tarkastelemaan havainnoimalla eli mittaamalla. Mitään havaintoyksikköjä ei kuitenkaan voi mitata sellaisenaan vaan on keskityttävä havaintoyksiköiden joihinkin yksittäisiin piirteisiin. Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa tämä tarkoittaa tutkimuskohteen pelkistämistä numeeriseen muotoon ja kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa tutkimusaineisto tyypistetään kielelliseen muotoon. (Räsänen 2005, 89.)

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus siis etenee siten, että haastattelijan ja haastateltavan välinen keskustelu tallennetaan ja sen jälkeen litteroidaan tekstimuotoon (Räsänen 2005, 91). Litterointi voidaan tehdä koko kerätyistä aineistosta tai valikoiden teema-alueiden mukaisesti. Litteroinnin avulla aineistoa on helpompi analysoida kuin suoraan haastattelu nauhoista kuuntelemalla. Litteroitua aineistoa analysoimalla pyritään ymmärtämään ilmiötä (Hirsjärvi ym. 2007, 217, 219.) Aineiston analyysi toteutuu kielellisesti erilaisten tekstinjäsenystekniikoiden avulla. Haastattelun osia voidaan eritellä toisistaan esimerkiksi vertaamalla haastatteluja haastateltavien mukaan tai haastatteluaineistossa näkyviin tulleiden eri teemojen kautta. Laadullisen aineiston analyysi edustaa aina kielelliseen muotoon tiivistetyn aineiston tulkintaa. Tällöin tulkintatekniikkana käytetään aineiston luokittelua, jota voidaan kutsua myös teemoitteluksi. Teemoittelu tarkoittaa käytännössä sitä, että haastatteluaineiston eri osista etsitään samankaltaisuuksia. (Räsänen 2005, 91, 95.)

Litteroin haastatteluaineistoni kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen tulostin litteroidut versiot haastatteluista. Haastatteluissa oli kuusi aihealuetta, joten oli luontevaa alkaa käsittelemään litteroituja haastatteluista aihealueittain. Valitsin jokaiselle aihealueelle oman värin ja tein tulostettuihin versioihin yliviivauksia valitun värisillä yliviivaustusseilla. Kun olin käsitellyt jokaisen tulostetun version haastatteluista eri värisillä tusseilla, aloin etsimään haastatteluista yhtäläisyyksiä ja merkitsin ne kuulakärkikynällä. Lopuksi tarkastelin tulostettuja haastatteluista aihealueittain ja rupesin tekemään niistä yhteenvetoja samankaltaisuuksien kautta. Etsin haastatteluista myös eroja jotka olisivat keskenään hyvin suuria. Viimeisenä vaiheena kirjasin yhteenvedot ylös ja kirjoitin puhtaaksi.

Määrällisellä aineistonkeruumenetelmällä kerätystä aineistosta muodostetaan muuttujia ja sitten aineisto koodataan laaditun muuttujaluokituksen mukaisesti. Eli jokaiselle tutkittavalle kohteelle annetaan jokin arvo jokaisella muuttujalla. Tällainen tilastollinen analyysitapa pyrkii selittämään ilmiötä (Hirsjärvi ym. 2007, 217, 219.) Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus etenee siis siten että mittauksen perusteella kerätyt vastaukset tallennetaan havaintomatriisiksi, jossa vastauksia voidaan sitten vertailla keskenään. Havaintomatriisissa havaintoyksiköt esitetään riveinä ja kysytyistä asioista muodostetut muuttujat sarakkeina. Näin havaintoyksiköt saavat matriisissa erilaisia arvoja. Aineiston analyysi perustuu havaintomatriisin työstämiseen tilastollisten mallien ja matemaattisten tunnuslukujen avulla. Eli tarkasteltava ilmiökokonaisuus on typistetty numeeriseen muotoon, jossa havaintoyksiköitä tarkastellaan muuttujien mukaisina arvoina. (Räsänen 2005, 90.)

Loin kyselyn Webropol ohjelmalla teemahaastatteluiden tulosten pohjalta. Kun suljin kyselyn niin Webropol kokosi kyselyyn vastanneiden vastaukset prosentuaalisiksi tilastoiksi ja pystyin tarkastelemaan jokaista kysymystä erikseen. Suurin osa kyselyn vastauksista oli tulkittavissa havaintomatriisista. Kiinnitin huomiota suuriin prosentuaalisiin eroihin sekä sellaisiin kysymyksiin joissa suuri prosentti vastaajista oli vastannut samalla tavalla. Kävin jokaisen aihealueen kerrallaan läpi ja vertasin tuloksia haastattelun tuloksiin. Laatimassani kyselyssä oli myös jonkin verran avoimia kysymyksiä eli sellaisia kysymyksiä, joihin vastaaja voi vastata kirjoittamalla vapaamuotoisesti. Tällaiset kysymyk-

set analysoin teemahaastatteluiden tapaan etsimällä jokaisen kyselyyn vastanneen avoimista vastauksista samankaltaisuuksia tai suuria eroja. Koska kyselyn vastaajajoukko oli määrällisesti pieni, päätin tarkastella vastauksia enemmän yksilötasolla kuin vetää niistä yleistettäviä johtopäätöksiä. Vastaajajoukon pienen määrän takia, päätin myös käyttää tulosluvussa prosenttien sijaan lukumääriä. Tämä ennaltaehkäisee tulosten liikaa yleistämistä.

Koska tämä tutkimus on monimenetelmällinen, niin olen käyttänyt siihen sekä laadulliselle tutkimukselle tyypillistä teema-analyysiä että määrälliselle tutkimukselle tyypillisiä tilastollistavia analyysitapoja. Tutkimuksen tulokset siis perustuvat näistä molemmista saatuihin aineistoihin. Tuloksien sitaateissa on perässä H (haastattelu) ja numero tai K (kysely) ja numero erottelemassa aineistot toisistaan.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

5.1 Opintoihin liittyneet odotukset

Opinnot olivat vastanneet aika hyvin kaikkien haastateltujen opiskelijoiden odotuksiin. Osa näistä opiskelijoista oli tutkinut koulun nettisivuja ennen kouluun hakemista ja osa oli tutustunut kouluun Instagramin kautta, seuraamalla siellä sellaisia henkilöitä, jotka jo opiskelivat kyseisessä oppilaitoksessa. Yksi opiskelijoista kertoi, että oli pettynyt siihen, miten paljon opetuksessa on etätunteja ja kertoi, että olisi kaivannut enemmän lähitunteja ja perinteistä opetusta. Toinen opiskelija taas kertoi, että oli odottanut enemmän opiskelua käytännön kautta. Eräs mainitsi kurssin, joka ei ollut vastannut odotuksia.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista kahdeksan oli sitä mieltä, että opinnot eivät olleet vastanneet heidän odotuksiinsa. Syynä tähän oli ollut se, että opiskelijat olivat kokeneet opetuksen tason heikkona ja heidän mielestään kursien sisällöt eivät olleet vastanneet odotuksiin. Lähiopetuksen vähäinen määrä ja vähäiset resurssit tulivat myös ilmi. Tehtävänannot oli koettu epäselviksi ja joku toivoi enemmän käytännön kautta opettamista. Näistä suurimpana syynä opintojen odotuksiin vastaamattomuudelle oli selvästi kokemus siitä, että opetuksen taso on liian heikko vastaamaan ammattikorkeakoulutasoista opetusta.

Pääpiirteittäin joo, mut ainut mikä oli tietenki pettymys oli se et meil on hirveesti etätunteja. Ite ehkä kaipais enemmän lähituntei ja semmost niiku vanhanajan opiskelua. (H1)

Opetustasoon en ole ollut kovinkaan tyytyväinen. Useamman kurssin tavoitteet ja sisältö eivät ole vastanneet odotuksiani. (K1)

5.2 Opetus

Haastatteluissa kävi ilmi, että opetus vaihtelee paljon opettajasta riippuen. Jotkut opettajat tykkäävät perinteisemmästä luentotyypisistä opetuksesta, jossa asiat käydään läpi diaesitysten avulla, mutta toiset opettajat taas teettävät paljon käytännön harjoituksia ja pari- ja ryhmätöitä. Pääsääntöisesti opiskelijat pitävät perinteisestä luentotyypisistä opetuksesta, jossa saa tehdä muistiinpanoja. Jotkut olivat sitä mieltä, että olisi kivaa vaihtelua, jos siinäkin tehtäisiin välillä jotain toiminnallista. Osa taas tykkää enemmän toiminnallisesta opetuksesta ja kokee ettei opi pelkistä muistiinpanoista.

Kyselyn tuloksista käy ilmi, että opettajat luennoivat paljon, mutta muistiinpanoja kirjoitetaan vain jonkin verran tai melko vähän. Tehtäviä tehdään tunneilla jonkin verran, mutta ryhmä- ja paritöitä tehdään kursseilla todella paljon. Videota opetettavaan aiheeseen liittyen katsotaan vain vähän ja paneelikeskusteluja on vain vähän tai ei ollenkaan. Vapaata keskustelua tunneilla on kuitenkin jonkin verran. Neljä opiskelijaa oli sitä mieltä, että opettajan tapa opettaa on mielekäs, mutta yhtä suuri osa oli sitä mieltä, että se ei ole niin mielekäs. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista yli puolet oli sitä mieltä, että oppii hyvin kuuntelemalla ja muistiinpanoja tekemällä. Suuri osa opiskelijoista oppii hyvin myös tehtäviä tekemällä ja käytännön harjoitusten kautta. Itsenäisesti opiskellessään koki oppivansa hyvin tai melko hyvin seitsemän opiskelijaa. Opiskelijoista kaksi kokee oppivansa ryhmätöiden avulla hyvin ja kolme opiskelijaa oli tämän väittämän kanssa täysin eri mieltä.

Mitä tulee tuntiopetukseen, niin mun mielestä parhaita on semmoiset vanhanajan tunnit, että ihan oikeasti siellä on se opettaja, joka kertoo sulle asioita ja laittaa sut tekee muistiinpanoja. (H1)

Ite ehkä tykkään eniten siitä perinteisestä, että saa ite tehdä muistiinpanoja ja kuunnella, mut toisaalta onhan se aika puuduttavaakin, et toisaalta se et haettais vaikka ite tietoa vois olla kyl ihan hyväkin, mut en tiiä kyl mä siitä perinteisestä tykkään. (H3)

Haastatteluiden perusteella ryhmätyöt koetaan yleisesti epämieluisina, koska kaikki opiskelijat eivät panosta niihin samalla tavalla ja jotkut saattavat olla ns. vapaamatkustajia. Kaikkia ryhmätöitä ei myöskään arvioida, mikä lisää huonoa motivaatiota ja osallistumattomuutta. Toisaalta isoja töitä on kiva tehdä porukalla, koska silloin asiaan saa useamman näkökulman. Opiskelijat toivoivatkin, että opettajat painottaisivat ryhmätöiden tärkeyttä ja olisivat niiden suhteen jämäkempiä. Paritöissä opiskelijat saattavat jäädä keskenään pohtimaan eteen tulevia ongelmia ja unohtavat kysyä apua opettajalta. Osa opiskelijoista toivoo, että opettajat muistuttaisivat siitä, että heiltä voi aina kysyä neuvoa.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista neljä oli sitä mieltä, että ryhmätyöt tukevat heidän oppimistaan, mutta yhtä suuri osa ei ollut asiasta mitään mieltä. Neljä opiskelijaa oli sitä mieltä, että ryhmätyöt ovat jonkin verran mielekkäitä. Osa opiskelijoista oli sitä mieltä, että ryhmätöiden avulla he oppivat enemmän opetetusta aiheesta, mutta myös yhtä suuri osa oli tämän väittämän kanssa jonkin verran eri mieltä. Kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat kuitenkin suurimmaksi osin sitä mieltä, että ryhmätöiden avulla he saavat opittavaan asiaan useamman näkökulman. Suurin osa vastanneista oli myös sitä mieltä, että ryhmätöissä kaikki tekevät osansa. Tämä eroaa paljon siitä, mitä haastatellut opiskelijat asiasta sanoivat. Ryhmätyöt aiheuttavat neljälle kyselyyn vastanneista opiskelijoista stressiä, mutta neljälle taas ei niinkään. Ryhmätöiden tekemiselle on suurimman osan mielestä vaikea löytää aikaa.

Ite en noist ryhmätöistä pidä hirveesti. Jos ryhmätyöt vaikuttais arvosanoihin nii ehkä ihmiset ottais ne vakavammin. (H1)

Et jos on iso projekti nii on kiva et on useempi tekemässä sitä juttua, et on useempi näkökulma, mut sit aika paljo tykkään tehdä itekseni asioita. (H3)

Haastatteluissa ilmeni, että työelämän kanssa yhteistyössä tehtävät projektit koettiin hyvinä ja niitä toivottiin lisää. Osa opiskelijoista oli päässyt jo useampaan projektiin mukaan, mutta joillain työelämä yhteistyötä oli ollut vähemmän. Erään opiskelijan ryhmä oli vierailut alansa yrityksessä. Osa opiskelijoista on koko ajan tekemisissä työelämän kanssa, koska tekevät tilaustöitä. Työelämän kanssa tehtävä yhteistyö koettiin hyvänä siksi, että siinä pääsi tutustumaan työelämään ja sai käsityksen siitä mitä työelämässä vaaditaan.

Kyselyssä selvisi, että joillakin on paljonkin työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä, mutta toisilla sitä on vain jonkin verran tai melko vähän. Tätä voi selittää se, että tutkimukseen on osallistunut vain ensimmäisen vuoden opiskelijat ja se, että liiketalous ja kulttuurin eri alat ovat hyvin erilaisia keskenään. Kyselyssä oli väittämiä, jotka liittyivät työelämän kanssa tehtävään yhteistyöhön. Näihin väittämiin oli suurimmaksi osin vastattu; ”en samaa enkä eri mieltä.” Myös tämä kertoo siitä, että yhteistyötä työelämän kanssa ei välttämättä ole vielä ollut tai se on ollut niin vähäistä, että mielipiteitä siihen liittyen ei ole vielä muodostunut. Kyselyn vastauksista voi kuitenkin huomata, että ne opiskelijat joilla on ollut mielipide liittyen työelämäyhteistyöhön, ovat selkeästi sen kannalla. Nämä opiskelijat kokevat, että työelämäyhteistyöt tukevat oppimista ja ne ovat mielekkäitä. Nämä opiskelijat toivovat sitä myös lisää.

No yleensä mitä me tekee niiku harjoitella käytännössä nii ne on asiakastöitä ja sit me olla käyty tutustumassa yhteen yritykseen, mut ei varsinaisesti oo mitää isompaa projektia ollu. (H3)

No on tos ollu yks projekti. Se oli ihan hyvä, et me tehti ryhmässä ja pääs tutustuu siihe et mitä siel työelämän päässä vaaditaan. Kyllä mä toivoisin lisää tommosia. (H4)

Haastatteluiden perusteella opetus koettiin suurimmaksi osin laadukkaana ja mielekkäänä. Opetus oli myös enimmäkseen vastannut kurssin tavoitteisiin. Opetukseen negatiivisesti vaikuttavia tekijöitä olivat myöhästelijät, tuntien vähäisyys ja opettajan turhauttava tapa opettaa. Tehtävänantoihin ja kurssin sisältöön kaikki haastatellut opiskelijat toivoivat selkeyttä ja järjestelmällisyyttä. Opiskelijat toivoivat myös tarkennusta siihen, miten kursseilla käytävät asiat liittyvät työelämään tai miten niitä voi käytännössä hyödyntää työelämässä. Opiskelijat pitävät siitä, että ensin käydään läpi teoriaa ja sitten tehdään siihen liittyviä käytännön tehtäviä.

Puolet kyselyyn vastanneista opiskelijoista piti opetusta myös laadukkaana. Puolet opiskelijoista olivat myös jonkin verran sitä mieltä, että kurssin sisältö vastaa kurssin tavoitteisiin, mutta neljä opiskelijaa oli tämän väittämän kanssa jonkin verran tai täysin eri mieltä. Opiskelijoista seitsemän oli sitä mieltä, että opetusmateriaalit ovat suhteellisen ajantasaisia. Myös tehtävänannot olivat opiskelijoiden mielestä suurimmaksi osin selkeitä. Kyselyyn vastanneet opis-

kelijat toivoivat myös selkeyttä kursseihin ja tehtävänantoihin, sekä selvennystä siihen miksi jokin asia on hyödyllistä. He toivoivat myös ryhmätöiden vähentämistä ja sitä, että opettaja puuttuisi paremmin tunnilla ”mölyäviin” opiskelijoihin.

Et se ois kartal siit miten ne asiat esittyy meil työelämässä. (H4)

Tarpeeksi laadukkaita muistiinpanoja ja selkeitä ohjeita siitä, mitä kannattaa kirjoittaa/muistaa jatkoa varten. Välillä on myös jäänyt epäselväksi, miksi jokin asia on näin tai miksi tämä on hyödyllistä, joten selkeyttä siihen. (K9)

5.3 Opettajan merkitys

Opettajat koettiin hyvin erilaisina keskenään. Haastatteluissa positiiviset piirteet olivat kuitenkin niitä, mitkä nousivat esiin. Opettajia kuvailtiin muun muassa asiantunteviksi ja ammattitaitoisiksi, mukaviksi ja ihmislähtöisiksi sekä ymmärtäväisiksi ja rennoiksi. Mainitsi joku myös höpsöyden kuvaavana piirteenä. Opettajien opetuksessa käyttämät materiaalit koettiin myös hyvinä ja ajantasaisina, mutta toisinaan opiskelijat toivoisivat opettajalta selvennystä siihen, miksi asiat tehdään niin kuin ne tehdään. Opettajan työhistoria koettiin myös hyvänä ja opettajan asiantuntevuutta lisäävänä asiana. Opettajat koettiin myös suurimmaksi osin kannustavina ja motivoivina, mutta sitä toivottiin myös lisää. Esille nousi kuitenkin myös se, että toisinaan opiskelijat kohtaavat opettajan puolelta lannistavaa asennetta ja suorastaan opiskelijan lyttäämistä.

Kyselyssä ilmeni, että opettajat koetaan kyllä asiantuntevina, mutta kyllästyneinä. Opiskelijat kokevat, että opettajilta puuttuu motivaatio ja inspiraatio omaan työhönsä. Opiskelijat kokevat, että koulussa on vain muutama pätevä opettaja ja muut eivät ole tarpeeksi päteviä, jämäköitä tai järjestelmällisiä. Opiskelijat kokevat, että opettajien erilaisuus vaikuttaa opetuksen tasoon hyvin vaihtelevasti.

No joku opettaja sanoo että te ette tuu työllistyy tällä alalla ja joku sanoo että te kumminki lopetatte tän koulutuksen kesken ja te ette tuu tienaamaa tällä alalla mitenkää suuria. Et osa on kannustavii ja osa ei. Sitä ku kuulee tarpeeks nii ensin se ärsyttää ja sit se alkaa syömää motivaatio ja intohimoo nii kyl se tuntuu tosi pahalta. (H3)

Muutama pätevä opettaja, jotka ottavat huomioon eri-ikäiset ja erilaiset oppijat ja opettavat ns. vanhanaikaisesti luennoimalla, tekemällä muistiinpanoja taululle/vihkoon ja sanelemalla, joista oppii hyvin. Heidän ryhmätyöt saa tehdä yksin, jos haluaa. He osaavat myös puuttua mölyämiseen luokassa. Loput opettajista on sitten revitty jostain pystymetsästä suoraan opettamaan ilman mitään pätevyyttä opettaa. (K3)

Sekä haastatteluissa että kyselyssä opettajien koettiin pääsääntöisesti olevan tavoitettavissa, mutta sekin vaihteli opettajien kesken. Opiskelijat kokivat, että opettajat vastaavat sähköposteihin hyvin vaihtelevasti. Oman alan opettajat koettiin helpommin tavoitettavaksi, kuin aineopettajat. Tämä johtui siitä, että kaikilla opettajilla ei ole omaa työhuonetta tai ainakaan opiskelijat eivät olleet tietoisia sellaisista.

Joo ja ei, vaihtelee opettajasta. Johonki viesteihin ei oo saanu koskaa vastausta. Tääl päärakennuksella opettajia on tosi vaikee tavottaa ku ei ihmisil o välttämättä omia työhuoneita täällä. (H3)

Aikatauluista kiinni pitäminen on myös asia missä oli havaittavissa vaihtelevuutta opettajasta riippuen. Tämä näkyi myös kyselyn tuloksissa. Joidenkin opettajien koettiin olevan todella tarkkoja aikataulujen ja tehtävien palautuspäivämäärien suhteen, mutta joidenkin koettiin olevan tämän asian suhteen vähän "löyhempiä". Joidenkin opettajien koettiin olevan myöhässä tai poistuvan tunneilta ilman selitystä. Se, että opettaja ei vaadi opiskelijalta tarpeeksi, koettiin huonona asiana. Opiskelijat kokivat, että se aiheuttaa sen, että tehtävät jää helpommin kesken. Myös kyselyn tuloksista on huomattavissa, että suuri osa opiskelijoista on täysin tai jonkin verran sitä mieltä, että opettajat eivät vaadi tarpeeksi.

Joo ja ei. Joskus opettaja saattaa tulla ite myöhässä luokkaa ilman selitystä ja jollain kerralla saattaa olla puhetta että tehoa jotta mutta sitte ei tehäkää ja joskus ei oo tietoo missä opettaja on. Tehtävien palautukset vaihtelee. Jossaa ei oo niin tarkkaa tai opettaja ei ees anna mitää tarkkaa päivämäärää, mut sit jossaa on tosi tarkkaa. Toivois kyl niit tarkkoi päivämäärää ja sitä, et niissä pysyttäis ku sit ne hommat tulis tehtyä ja sillee. (H3)

Haastatteluissa opiskelijat kertoivat, että palautetta opetuksesta heiltä on kysely netin kautta, mutta palautteita ei ole käsitelty millään tavalla. Kyselyssä kahdeksan opiskelijoista oli sitä mieltä, että heidän antamia palautteita ei

ole käyty läpi yhdessä opettajan kanssa. Haastatellut opiskelijat kokivat, että opettajille voi kuitenkin antaa suoraa palautetta kasvotusten ja, että opettajat ottavat sitä hyvin vastaan. Joku opettaja oli kuitenkin maininnut, että ei aio muuttaa toimintatapojaan palautteista huolimatta. Eräs opiskelijoista mainitsi kehitysfoorumin erittäin hyvänä asiana. Kyseinen opiskelija oli kokenut tulleensa kuulluksi ja, että hänen sanomisillaan oli ollut merkitystä. Kyseinen opiskelija toivoikin kehitysfoorumeiden pitämistä jatkossakin. Haastatteluissa eräs opiskelija toivoi, että opettajat olisivat vaativampia ja antaisivat opiskelijoille suurempaa palautetta. Myös kyselyssä kävi ilmi, että opiskelijat kokevat, että he saavat kyllä antaa palautetta opettajille, mutta opettajat eivät anna riittävästi palautetta heille.

Usein nää suosii moodle palautekyselyitä. Sit must oli kauheen hyvä ku oli oma isompi kehitysfoorumi missä tuntu et ku annoit palautetta nii tuntu et suo kuunnellaa ja asiasta puhuttiin. Se oli eka semmonen et musta tuntu et muo oikeesti kuunnellaa et sil on väliä mitä mä sanon. Et se oli kyl kiva. (H1)

Toivon et opettaja ois semmonen vaativa, et välil meil on liikaa semmost silkkihansikkail kohteluu et mun mielest vois antaa välil kovempaaki sitä palautetta. Toivon et tulis suoraa palautetta ja kriittikii. Nii siit voi sit kehittyä. (H2)

Haastatteluissa opiskelijat kuvailivat ihanne opettajaksi sellaisen opettajan, joka olisi ammattitaitoinen, johdonmukainen, vaativa, innostunut ja kannustava. Ihanneopettaja osaisi huomioida opiskelijat myös yksilöinä, eikä vain luokkana. Ihanneopettaja olisi ennen kaikkea innostunut siitä aiheesta mitä opettaa ja päivittäisi tietoaan, jotta pysyisi asiasta ajan tasalla. Kyselyssä nousi samoja asioita esille, mutta niiden lisäksi opiskelijat kuvailivat ihanne opettajaksi sellaisen opettajan, joka on auttavainen ja opettaisi ”vanhanaikaisesti” mutta antaisi sellaisia tehtäviä joiden kautta tekemällä oppiminen mahdollistuisi.

Asiantunteva, johdonmukainen ja huomioonottava. Semmonen jämmäkkä ja selkee. Semmonen järjestelmällinen. Et huomios opiskelijat myös yksilöinä, eikä vaan luokkana. (H1)

Semmonen vaativa. Semmonen et se opettaja on oikeesti innostunut siitä asiasta ja ajantasalla. (H2)

5.4 Oppimisympäristö ja koulun yleiset tilat

Oppimisympäristö ja koulun yleiset tilat koettiin haastatteluiden sekä kyselyn perusteella suurimmaksi osin hyvänä ja viihtyisänä. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista puolet oli sitä mieltä, että koulun yleisistä tiloista löytyy kaikki tarpeellinen, mutta viisi vastaajista oli tämän väittämän kanssa jonkin verran tai täysin eri mieltä. Osa haastatelluista toivoi yleisiin tiloihin lisää väriä ja nuorekasta ilmettä. Myös opiskelijoille tarkoitettu tauko- tai hengailutila tuli haastatteluisissa puheeksi. Toivottiin tilaa jossa olisi sohvat lepäämistä varten ja vaikka biljardipöytä. Kyselyyn vastanneista puolet eivät ottaneet kantaa rentoutumistiloihin, mutta neljä vastanneista oli sitä mieltä, että koulussa ei ole hyviä tiloja rentoutumiselle. Haastatteluisissa eräs opiskelija mainitsi, että koulussa kuitenkin on opiskelijoille tarkoitettu taukotila, jossa voi käydä vaikka lämmittämässä ruokaa. Tämä koettiin hyvänä ja kotoisuuden tunnetta lisäävänä asiana. Voi kuitenkin olla, että kyseinen taukotila ei ole kaikkien tiedossa. Osa haastatelluista opiskelijoista toivoi myös lisää säilytystilaa koulutöille ja materiaaleille. Myös viisi kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli sitä mieltä, että koulussa ei ole tarpeeksi säilytystilaa. Jos tiloja uudistettaisiin, voisi suunnittelussa ja toteutuksessa hyödyntää opiskelijoiden osaamista.

Pääasias on kyl hyvät puitteet, et ei oo valittamista. (H1)

Pajan tilat on ihan hyvät, mut nää vanhan puolen tilat on vähä vanhanaikaset, et toivois viihtyvyyttä käytävii ja hengailutilaa ja et nuorekast meininkii hakis tänne. (H4)

Luokkatilat koettiin hyvinä, jos kyseessä oli opetusta pienelle ryhmälle, mutta ison ryhmän kohdalla tilat koettiin ahtaana tai epäkäytännöllisinä. Myös ergonomisuus nousi haastatteluisissa esille. Tuolien ja pöytien korkeus ei ole kaikissa luokissa hyvä ja jos joutuu istumaan monta tuntia, ovat tuolit kovia ja epämukavia. Tuolien rinnalle toivottiin jumppapalloja, jotka lisäisivät ergonomisuutta. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista suurin osa oli sitä mieltä, että luokkatilat ovat suhteellisen viihtyisiä, mutta ne eivät välttämättä ole kovin tilavia. Luokkien ergonomisuus jakoi mielipiteitä, mutta vastaajista neljä oli kuitenkin sitä mieltä, että työskentely luokissa on melko ergonomista. Luokkien varustelu oli myös jakanut mielipiteitä. Vastaajista viisi oli sitä mieltä, että luokista löytyy hyvin tai melko hyvin kaikki tarpeellinen, mutta myös viisi vastaajista oli asiasta eri mieltä.

Haastatteluissa puhuttiin siitä, että joissain luokissa on isot ikkunat, joiden kautta näkee käytävälle ja käytävällä kulkijat näkevät luokkaan. Osa koki nämä luokat ahdistavina ja toivoi niihin enemmän rauhallisuutta. Itseopiskelutilat koettiin rauhattomina, koska ihmiset kulkevat koko ajan niiden ohi. Kaikki opiskelijat olivat sitä mieltä, että olisi hyvä, jos olisi yksi luokkatila pelkästään itseopiskelulle. Tämän hetkinen käytäntö tyhjien luokkien käytön suhteen koettiin erittäin hankalaksi ja epäselväksi. Opiskelijoita häiritsee se, että milloin tahansa joku voi tulla tyhjään luokkaan ja käskää opiskelijaa poistumaan, koska siellä alkaa opetus. Opiskelijat toivoivat, että olisi jokin keino millä näkisi, että onko luokka varattu vai ei. Kyselyn perusteella suurin osa opiskelijoista (8kpl) pitää itseopiskelutiloja kuitenkin hyvinä tai melko hyvinä. Vastaajista viisi oli sitä mieltä, että itseopiskelutiloja pitäisi olla enemmän. Suuri osa kyselyyn vastanneista oli myös sitä mieltä, että tyhjien luokkien hyödyntäminen itseopiskelulle on toimiva ratkaisu, mutta samalla 8 opiskelijaa oli sitä mieltä, että tyhjien luokkien käyttöä pitäisi selkeyttää.

Semmosii rauhotettui työtiloja tääl ei oikeestaa oo mihin vois mennä. Toshan on noita paikkoja käytävällä, mutta siinä ihmiset kulkee vieressä portaissa nii ei siin oikee pysty keskittyä. Ja sit jos tuut tälle johkuu tietokoneluokkaa tekee jotaa nii saat kokoajan olla varuillas et hetkosen alkaaks tääl tunti. (H1)

Kyl oon välil miettin et semmosel jumppapallol olis ihan hyvä istua, jos istutaa pitkää. (H3)

Haastatteluissa opiskelijat kokivat materiaalit ajantasaisina, mutta moni toivoi, että koulu kustantaisi niitä enemmän. Kyselyn perusteella opiskelijat olivat suhteellisen tyytyväisiä opiskelumateriaalien laatuun, mutta materiaalien riittävyys oli jakanut mielipiteitä. Myös tulostus maksut koettiin epätasa-arvoisina, koska joillain aloilla joutuu tulostamaan enemmän kuin toisilla. Tulostinten käytön suhteen oli myös havaittavissa epävarmuutta niin haastatteluissa kuin kyselynkkin tuloksissa. Haastatteluissa ilmeni, että osa ei ollut käyttänyt tulostimia ollenkaan ja osa ei osannut käyttää niistä kaikkia. Suurin osa olisi toivonut opintojen alussa perehdytystä tulostimien käyttöön. Kyselyyn vastanneistakin puolet olivat sitä mieltä, että tulostinten käyttö ei ole täysin vaivatonta.

On inhottavaa et meidän pitää ite hommata materiaaleja, mut sen nyt jotenki ymmärtää, mut sit se et meidän täytyy maksaa paperista nii se on mun mielest vähän turhaa ja sit sama toi tulostus, ku meil on ne creditit nii mun mielest se on tyhmää et meil on saman verran niit creditteit ku (mainitsee toisen alan), ku meidän täytyy printata enemmän, ku täytyy tehdä kaikkii testitulostuksii... (H2)

Mä en osaa käyttää sitä follow you printtiä mikä tuol on tarjolla nii et mä oon nyt sit tyytynyt siihen et kannan aina muistitikkuja ja tulos-tan tikult. (H4)

Kampuskirjasto synnytti haastatteluissa paljon keskustelua. Kirjaston raken-nus on remontissa ja kirjasto on siirretty Kouvolan keskustaan. Vanhasta kirjastosta pidettiin paljon, mutta myös uusi kirjasto on koettu hyvänä ja viihtyisänä. Kirjaston nykyinen sijainti tosin harmittaa opiskelijoita. Yksi opiskeli-joista ei ollut edes käynyt uudessa kirjastossa, vaikka tykkäsi vanhasta todella paljon. Kirjaston sijainti vaikuttaa tiedon etsimiseen ja hankkimiseen. Kirjoista on myös suuri osa e-kirjoja, mikä koettiin huonona asiana. E-kirjojen lukemi-nen lisää ruutuaikaa ja päätetyöskentelyä, mikä on ristiriidassa ruutuajan vä-hentämiskehotuksen kanssa. Kirjaston tulevaisuudesta ei ollut kenelläkään mitään tietoa.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista seitsemän oli sitä mieltä, että kirjaston ny-kyinen sijainti ei ole hyvä. Vastaajista viisi ei ottanut kantaa kirjaston viihtyvyy-teen liittyen, mikä voi johtua siitä, että nämä vastaajat eivät välttämättä ole käyneet uudessa kirjastossa. Puolet vastaajista koki, että kirjastosta löytyy kaikki tarpeellinen, mutta kolme oli tämän väittämän kanssa jonkin verran eri mieltä. Vastaajista 11 oli sitä mieltä, että kirjastossa on hyvä palvelu. Myös kir-jaston aineistotarjontaa pidettiin hyvänä, mutta puolet vastaajista oli sitä mieltä, että E-kirjoihin siirtyminen ei ole kovin hyvä asia.

Se on kyl ihan hieno nyt, et mä tykkään siitä. Siel on panostettu siihen et siel on kokoustilaa ja kaikkee, et se on kyl tosi hyvä. Mut sit muo itteeni harmittaa se et me olla hirveesti siirtymässä e-kir-joihin. Et ku mietit et sä istut koko päivän jonku näytön ääres ja sit pitäis lukee viel joku 400 sivunen tenttikirja läppäriiltä. Se on vähä outoo, ku kuitenkin kokoajan sanotaa, että pitäis välttää ruutuaikaa, mut sit kuiteski pitäis lukee e-kirjoi. (H1)

Se on vähän kaukana nyt ku se on tos keskustas, et en oo sen jälkee käynyt ku se muutti sinne, mut ennen sitä kävin kyl usein et siel oli ihan hyvii alan lehtii mitä pysty lueskelee ja sillee, et nyt se

on sit jääny pois mikä on kyl harmillista. Et nyt ei kyl ainakaa tuu ihan heti ensimmäisenä haettu infoo sielt kirjastost. (H4)

5.5 Ohjaus oppimisen tukena

Kaikki haastatellut opiskelijat kokivat saavansa jonkinlaista ohjausta, mutta kyselyyn vastanneista opiskelijoista vain puolet koki saavansa ohjausta. Haastatellut opiskelijat kokivat saaneensa ohjausta lähinnä opettajilta ja opiskelukavereilta, mutta myös opintotoimisto ja kirjasto tulivat mainituksi. Kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat saaneet eniten ohjausta opettajilta, opiskelijavastavilta, opiskelukavereilta ja opintotoimistosta. Eräs haastatelluista opiskelijoista oli sitä mieltä, että kysyisi mieluummin joltakin muulta, jos olisi jokin ongelma, kuin opintotoimistosta, mutta kaikki muut haastatellut kokivat opintotoimiston helposti lähestyttävänä paikkana ja että sieltä saa apua. Kyselyyn vastanneista puolet olivat kokeneet, etteivät ole koskaan saaneet tuutoreilta ohjausta. Kirjastosta ohjausta oli saanut jonkin verran puolet vastaajista ja puolet vain harvoin tai ei koskaan. Kaikilla haastatelluilla opiskelijoilla oli kuitenkin sellainen olo, että keneltä tahansa voisi tarvittaessa kysyä neuvoa. Eräs opiskelijoista mainitsi lukihäiriön ja totesi, että siihen on vaikea saada erityisohjausta.

Kyllä ainaki jos menee kysymään neuvoa johonki nii kyllä sitä saa (ohjausta), joo kyllä mä luulen. (H3)

Hyvin vähän (kokee saavansa ohjausta), mutta kyllä kai sitä jotain ohjausta saa. Itellä on lukihäiriö nii siihen on vaikee saada sit mi-tää erityisohjausta, mutta kyllä semmosta perusohjausta saa. (H4)

Haastatteluissa selvisi, että ohjaustilanteissa on keskusteltu lähinnä kouluun liittyvistä asioista, mutta suurin osa opiskelijoista koki, että niissä olisi voinut myös puhua henkilökohtaisista asioista, jos olisi halunnut. Eräs opiskelijoista mainitsi, että koki saamansa ohjauksen sellaisena, että ei olisi uskaltanut puhua omista henkilökohtaisista asioistaan, jos olisi halunnut. Opiskelijat ovat myös kokeneet ohjaustilanteet enimmäkseen opiskelijan ja ohjaajan välisinä tasavertaisina keskustelutilanteina. Tämä tuli esille haastatteluissa, mutta näkyi myös kyselyn vastauksissa. Opiskelijat olivat kokeneet, niin haastattelun kuin kyselynkin perusteella, saavansa konkreettisia ohjeita ja kaikkiin mieltä askarruttaviin kysymyksiin oli löytynyt vastauksia. Kaikki, haastatellut sekä ky-

selyyn vastanneet opiskelijat, olivat myös kokeneet tullessa kuulluksi ja ymmärretyksi. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista seitsemän oli sitä mieltä, että ohjaustilanteista on jäänyt hyvä mieli.

Ei oo välii sil et mitä apuu tarvii et kyl kaikkee saa apua. (H1)

En kyllä olis siinä tilanteessa kehannu sanoo jos olis ollu jotaa. (H3)

HOPSia eli henkilökohtaista opetussuunnitelmaa voidaan käyttää opiskelijan oppimisen tukemiseen. Sen avulla opiskelija pystyy kartoittamaan osaamistaan ja asettamaan itselleen tavoitteita. Kukaan haastatelluista opiskelijoista ei ollut kirjoittanut itselleen hopsia, mutta melkein kaikki olivat olleet hops-keskustelussa. Yksi haastatelluista opiskelijoista ei ollut käynyt hops-keskustelua. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista neljä oli sitä mieltä, että oli kirjoittanut itselleen hopsin ja vastanneista kymmenen oli ollut hops-keskustelussa. Haastateltujen opiskelijoiden hops-keskustelut olivat olleet opiskelijan ja opettajan välisiä kahdenkeskisiä keskustelutilanteita. Hops-keskusteluissa oli haastateltujen opiskelijoiden mielestä keskusteltu lähinnä vain kouluun liittyvistä asioista. Joiltain oli kysytty myös kuulumisia ja jaksamiseen liittyvistä asioista, mutta yhdeltä ei oltu kysytty mitään muuta, kuin kouluun liittyviä asioita. Osalta oli kysytty hops-keskustelussa omasta opiskeluryhmästä. Eräs opiskelijoista mainitsikin, että se oli jäänyt hyvin mieleen ja oli kokenut sen tärkeänä.

Kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat kokeneet, että hops-keskustelussa oli keskusteltu paljon kouluun ja opiskeluun liittyvistä asioista ja tulevaisuuden suunnitelmista. Vastanneista viisi oli kokenut, että henkilökohtaiseen elämään liittyvistä asioista oli keskusteltu jonkin verran, mutta kolme oli kokenut, että sellaisista asioista ei oltu keskusteltu ollenkaan. Hyvinvoinnista oli kyselyn tulosten perusteella puhuttu kolmen opiskelijan mielestä jonkin verran, kuuden mielestä vain vähän ja kolmen mielestä ei ollenkaan. Kaikki haastatellut opiskelijat olivat tykänneet hops-keskustelusta, mutta yksi olisi toivonut, että keskustelussa olisi kysytty myös henkilökohtaisista asioista tai edes kuulumisia. Kaikki haastatellut opiskelijat myös toivoivat lisää kahdenkeskisiä keskustelutilanteita opettajan kanssa. Myös kyselyyn vastanneista opiskelijoista seitsemän toivoi lisää hops-keskustelun kaltaisia keskustelutilanteita.

Mul ei oo ollu yhtää tollast ohjaustilannetta. Siis sai varata sellasen, jos koki tarpeelliseks. (H2)

Se oli mukava tilanne. Itellä ei oo kauheen selkeitä tavoitteita valmistumisen suhteen tai sen jälkeen. Itellä oli sellanen olo et pitäiskö mulla jo olla selkeet tavoitteet ja siinä hops-keskustelussa tuli ilmi että ei tarvi vielä olla. Se oli mukava tilanne. (H3)

Haastatteluissa puhuttiin myös ryhmänohjaustunneista. Opiskelijoilla oli ollut ryhmänohjaustunteja ja niillä oli käsitelty paljon käytännön asioita. Eräs opiskelijoista kertoi, että ryhmänohjaustunneilla oli pelattu Aliasta ja käyty tutustumassa oman alan yritykseen. Toinen opiskelija kertoi, että ryhmänohjaustunneilla oli selvitetty, että millaisia oppijoita opiskelijat ovat ja tutustuttu opiskeluvaihdon mahdollisuuksiin. Ryhmänohjaustunnit ja Ammatillisen kasvun tunnit olivat myös olleet tunteja, joissa oli saanut kysyä mieltä askarruttavista asioista. Ryhmäytymiseen oli kiinnitetty huomiota teettämällä ryhmätöitä ja arpomalla ryhmätöiden ryhmät. Ohjauksessa ei kuitenkaan muuten oltu kiinnitetty huomiota opiskeluryhmiin ja niiden ryhmäytymiseen. Opiskelijat kokivat, että heidän opiskeluryhmillään on kuitenkin hyvä ryhmähenki eikä ohjausta ole tarvinnut. Yksi opiskelijoista kuitenkin toivoi, että opettaja keskustelisi enemmän ryhmän kanssa.

Kun on Ammatillista kasvua nii opettaja kysyy, et onko asioita joista haluatte puhua. (H1)

On ryhmätöitä ja nyt esim. arvottii ryhmät ettei aina oo samojen ihmisten kanssa. (H2)

Opiskelijat eivät ole kokeneet saamansa ohjauksen auttaneen kotiutumisessa uuteen kaupunkiin. Kotiutumiseen liittyviä kysymyksiä oli kysytty vain yhdeltä. Eräs opiskelijoista mainitsi tutorit, kotiutumisesta kysyttäessä. Tutorit olivat näyttäneet paikkoja, mutta opiskelija olisi toivonut enemmän kaupungilla tapahtuvaa toimintaa tutoreiden järjestämänä. Suurin osa koki, että ohjaustilanteet olivat tukeneet oppimista. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista viisi oli sitä mieltä, että ohjaus on auttanut kotiutumaan uuteen kotikaupunkiin, mutta kuusi oli tämän väittämän kanssa jonkin verran tai täysin eri mieltä. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista viisi koki tarvitsevansa ohjausta oppimisensa tueksi.

Ei oo kyl vaikuttan (ohjaus kotiutumisee), eikä ne oo kysyny sellasia. (H2)

No kyllä ne on (ohjaustilanteet vaikuttaneet oppimiseen). (H4)

5.6 Hyvinvoinnin vaikutus oppimiseen

Kaikki haastatellut opiskelijat kokivat opiskelun mielekkäänä. Eräs opiskelijoista oli pitkään halunnut opiskelemaan juuri sitä alaa mitä nyt opiskeli ja oli kokenut alan kiinnostavana ja mainitsi haluavansa koko ajan kehittää itseään. Toinen opiskelijoista koki löytäneensä oman alansa ja oli viihtynyt koulussa. Yksi opiskelijoista sanoi, että opiskelu olisi mielekästä niin kauan kun pysyy kiinni aikatauluissa, mutta jos tehtävät kasaantuu, niin opiskelu ei enää olisi mielekästä. Kyselyyn vastanneista neljä koki opiskelemisen mielekkäänä, mutta yksi oli asiasta jonkin verran eri mieltä. Yhdeksän kyselyyn vastanneista opiskelijoista koki kuitenkin viihtyvänsä koulussa.

On niin kauan ku pysyt aikataulussa, mutta autu armias ku oot vaikka viikon kipeenä ja hommat kasautuu nii sit se on kaikkee muuta ku mielekästä. (H1)

Opiskeluista tekee mielekästä se et mä oon niin kauan halunnu opiskelee tätä nii on se kiinnostus ja haluu tulla kokoajan paremaks. Et haluun kyl kehittää itteeni. (H2)

Lähes kaikki haastatellut opiskelijat kokivat, että tehtävien tekemiseen on varattu riittävästi aikaa. Osa oli sitä mieltä, että aikaa on välillä liikaakin. Tehtävien työmäärätkin olivat kaikkien mielestä sopivia. Sekä kyselyyn vastanneet että haastateltavat kokivat opintojen kuormittavuudenkin kohtuullisena. Haastatteluiden perusteella opiskelijoita kuormitti eniten erilaiset projektit ja ryhmätyöt. Kuormittavuus oli johtunut siitä, että projektien tekemiseen oli ollut vaikea löytää yhteistä aikaa kaikkien ryhmän jäsenten kesken. Myös projektien päällekkäisyys ja se, että onko ryhmät opettajan määräämiä vai itse valittuja, vaikuttivat kuormittavuuteen. Eräs opiskelijoista toivoikin, että projekteja saisi työstää enemmän lähiopetustunneilla. Toinen taas toivoi, että ryhmät saisi aina valita itse. Haastatteluissa kävi ilmi, että kurssien tehtävien palautukset ovat yleensä samoihin aikoihin, jolloin työt saattavat kasaantua kaikilla kursseilla kurssin loppupäähän. Eräs opiskelija toivoikin, että tehtäviä jaoteltaisiin pitkin kurssia.

Sanotaa et noi projektit on kaikist kuormittavimpii ja jos niit on tosi monta päällekkäin ja viel eri ryhmissä teet niitä. Jos et saa ite valita ryhmäs jäseniä nii seki vaikeuttaa ku ihmisillä on erilaiset tavoitteet. (H1)

Ei niiden tarvis olla samaa aikaa (tehtävien palautukset), tai et niit vois jaotella et tän palautus tällöin ja tän tällöin, et ne vois olla tasemmin pitkin kurssia. (H3)

Kaikki haastatellut opiskelijat kokivat, että oma opiskeluryhmä on kiva tai ainakin jokainen oli löytänyt paikkansa ja saanut ystäviä. Yksi kertoi siitä, että osa oman ryhmän opiskelijoista tulee aina myöhässä tunneille ja se ärsytti häntä suuresti. Myös kyselyyn vastanneista opiskelijoista suurin osa koki kuuluvansa osaksi opiskeluryhmäänsä, sillä vain yksi opiskelija oli asiasta jonkin verran eri mieltä. Vaikka kaikki opiskelijat, niin haastatellut kuin kyselyyn vastanneet, olivat löytäneet ystäviä, niin osa opiskelijoista koki olonsa välillä yksinäiseksi. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista viisi koki olonsa jonkin verran yksinäiseksi. Osa haastatelluista opiskelijoista seurusteli ja he kokivat, että seurustelu tukee oppimista, koska seurustelukumppanilta voi saada uusia näkökulmia asioihin ja tarvittaessa kumppani voi myös ns. "potkia perseelle".

On meil ihan mukavaa et oon löytän kavereit ja ollaa tehty omii prokkiksii ja sillai. (H4)

Joo (tuntee olonsa yksinäiseksi). (H3)

Haastatellut opiskelijat kokivat olonsa pääsääntöisesti pirteiksi ja suurin osa heistä koki nukkuvansa hyvin. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista kuitenkin kahdeksan koki olonsa väsyneeksi. Haastatellut opiskelijat sanoivat vapaaajalla tekevänsä heille mieluisia asioita ja viettävänsä aikaa ystävien ja seurustelukumppaneiden kanssa. Osalla oli jokin säännöllinen harrastus ja osa harrasti satunnaisesti jotain liikuntaa. He kokivat, että harrastukset ovat tuoneet oppimista, koska niistä sai lisää energiaa ja niiden avulla sai välillä kouluasiat pois mielestä. Kyselyyn vastanneet opiskelijat olivat pääsääntöisesti sitä mieltä, että harrastukset auttavat heitä jaksamaan. Osalla heistä harrastukset linkittyvät vahvasti alaan jota he opiskelevat ja näin ollen he kokivat, että harrastukset tukevat myös oppimista. Nämä opiskelijat kokivat myös, että pystyvät hyödyntämään koulun ulkopuolisen ajan toimintojaan myös opinnoissaan.

Osa taas koki, että harrastukset vievät aikaa koulutyöltä ja näin ollen haittaavat opiskelua. Osalla ei ollut kovin montaa ystävää ja he kokivat, että vapaa-ajalla koettu yksinäisyys vaikeuttaa vapaa-ajalla keskittymistä oppimiseen.

Osalla haastatelluista oli ollut sairastelua opiskeluiden aikana, mutta he kokivat, että koulussa oli ymmärretty tilanne hyvin ja apua oli tarvittaessa saanut. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista neljä koki, että heidän sen hetkinen terveydentilansa vaikutti negatiivisesti heidän opintoihinsa. Kyselyyn vastanneista moni koki, että heidän sen hetkinen elämäntilanteensa vaikutti oppimiseen negatiivisesti. Osalla oli vaikeuksia sovittaa työ ja koulu yhteen ja moni kärsi ongelmista ajanhallinnan kanssa. Osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista toivoikin, että saisi oppilaitokselta enemmän tukea ja ohjausta ajan hallintaan. Eräs opiskelijoista mainitsi myös kärsivänsä ahdistuksesta ja koki, että muut opiskelijat eivät ymmärrä sitä.

Ainaki saa ajatukset pois kaikesta muusta, et jos jotain vaikutusta on (harrastuksella) nii pelkkää positiivista. (H3)

Olen toistaiseksi huono ajan hallinnan kanssa, joten se osittain haittaa oppimistani kun on niin monia asioita käsiteltävänä. (K4)

6 YHTEENVETO

6.1 Johtopäätökset ja pohdinta

Tämän tutkimuksen aineisto oli varsin pieni, joten mitään kovin yleistävää johtopäätöstä ammattikorkeakoulu opiskelijoiden näkemyksestä ei voi tehdä. Tutkimus kertoo kuitenkin jotain Xamkin Kouvolan kampuksen kulttuurin ja liiketalouden opiskelijoiden näkemyksistä. Vaikka heidänkin osuus jäi sen verran pieneksi, että kovin paljon ei voi heidänkään näkemyksiä yleistää koskemaan koko opiskeluryhmää, niin heidän kokemuksensa kertovat kuitenkin jotain opetuksen ja ohjauksen sisällöstä kyseisessä koulussa kyseisillä aloilla.

Opintoihin liittyneet odotukset vaikuttavat opiskelijan opiskelumotivaatioon ja tutkimuksessa noin puolet opiskelijoista oli sitä mieltä, että opinnot eivät olleet vastanneet heidän odotuksiaan. Opiskelijat olivat olleet yllättyneitä siitä, miten vähän lähiopetustunteja oli. Myös käytännön opetusta oli ajateltu olevan enemmän. Osa opiskelijoista oli sitä mieltä, että kurssien sisällöt eivät olleet

vastanneet kurssien tavoitteisiin. Suuri osa opiskelijoista oli kokenut tehtävännannot epäselvinä ja oli sitä mieltä, että opetuksen taso oli heikompaa mitä oli ajatellut sen ammattikorkeakoulussa olevan. Myös Ahonniska (2015) kertoo opinnäytetyönsä tutkimustuloksissa, että 36 % hänen kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli pitänyt koulutuksen sisällöstä ennalta saatua kuvaa vain jonkin verran toden mukaisena. Vastaaajista 2 % oli myös ollut tyytymättömiä koulutuksen sisältöön. (Ahonniska 2015, 34.)

Tästä voisi päätellä, että opiskelijoiden on vaikea saada alansa opinnoista laajaa ja kattavaa kuvaa ennen opintojen alkua. Voidaan pohtia, että mistä opiskelijat saavat tietoa opinnoista. Pitäisikö ammattikorkeakoulun kehittää esim. internet sivujensa sisältöä kuvaamaan paremmin koulutustensa sisältöjä tai pitäisikö eri alojen opiskelijoita hyödyntää paremmin alakohtaisessa mainonnassa? On myös hyvä pohtia sitä, miten ammattikorkeakoulua markkinoidaan toisen asteen tutkinnoissa? Ovatko lukioiden ja ammattikoulujen opot tietoisia ammattikorkeakoulujen koulutusten sisällöistä tai ammattikorkeakoulujen opetustavoista? Pitäisikö yhteistyötä näiden tahojen välillä lisätä? On myös hyvä tiedostaa, että ammattikorkeakoulujen välillä on eroja myös koulutusten sisällöissä. Miten hyvin opiskelijat tiedostavat tämän asian?

Opetusta on monenlaista, mutta tutkimuksessa selvisi, että opiskelijat pitävät ”perinteisestä opetustyylistä”. Opiskelijat kuitenkin haluavat tehdä asioita myös käytännössä. Kakkosen (2016) mukaan perinteisenä opetustapana korkeakoulussa, voidaan pitää luokkahuoneopetusta. Siinä opettaja opettaa ainettaan luokkahuoneen edessä seisoen ja opiskelijat istuvat paikoillaan kuunnellen ja muistiinpanoja tehden. Lisäksi käsitellyjä aiheita syvennetään erilaisilla kysymyksillä ja tehtävillä. (Kakkonen 2016, 9.) Ojanen (2006) toteaa, että behavioristisen oppimiskäsityksen mukaan oppiminen on nähty tiedon siirtona ja taitojen harjoitteluksena. Opettajan on tullut esittää tieto ja varmistaa sen perille meno. (Ojanen 2006, 39.)

Ryhmätyöt eivät ole kaikkien opiskelijoiden mieleen, mutta työelämän kanssa tehtävä yhteistyö on opiskelijoiden mielestä erittäin hyvä asia ja opiskelijat toivovat sitä lisää. Opiskelijat myös toivovat, että kursseilla opiskeltavat asiat liitettäisiin paremmin käytännön työhön. Kauppila (2007) toteaa, että konstruktii-

visen näkemyksen mukaan oppimista auttaa tiedon liittäminen sellaisiin tilanteisiin ja ympäristöön, jossa sitä käytetään. Näin ollen työelämäyhteydet ovat hyviä konteksteja oppimiselle, koska niissä tietoa voidaan jäsentää työelämän vaatimusten mukaan. (Kauppila 2007, 38–39, 44.) Suurin osa opiskelijoista kokee saamansa opetuksen laadukkaana, ja on kokenut opetuksen tukevan omaa oppimista. Opiskelijat kuitenkin toivovat, että kurssit ja tehtävänannot olisivat selkeämpiä. Myös Potilan ym. (2017) tekemän opiskelijantutkimuksen mukaan yli 70 % korkeakouluopiskelijoista oli ollut tyytyväisiä opetuksen laatuun ja sisältöön (Potila ym. 2017, 13).

Voidaan siis ajatella, että opiskelijat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä saamaansa opetukseen, mutta he pitävät eniten perinteisestä luokkahuoneopetuksesta. Opiskelijat eivät mielellään tee ryhmitöitä, mutta mitä enemmän he saavat tehdä yhteistyötä työelämän kanssa, niin sen parempi. Herääkin kysymys, että oppivatko opiskelijat parhaiten ”perinteisellä opetustyyllillä” vai ovatko he vain niin tottuneita siihen, että kokevat sen turvallisena ja helppona tapana oppia? Vaikka ryhmätöitä nähdäänkin joidenkin opiskelijoiden keskuudessa epämieluisina, niin osa opiskelijoista mainitsi, että oppivat niiden avulla hyvin, koska niissä asioihin saa useamman näkökulman. Ryhmätöiden toimivuus edellytti kuitenkin sitä, että jokainen ryhmän jäsen tekee osansa. Eli opiskelijat saattaisivat jopa oppia paremmin ryhmätöistä, jos niitä kehitettäisiin opiskelijoiden toiveiden mukaan. Opiskelijoilla tuntui olevan paineita siitä, että ryhmätöissä on paljon vastuuta ja pelko siitä, että joku jättää osansa tekemättä. Tämä asia on ryhmätöiden ongelma, joten se vaatisi selkeästi kehittämistä. Miten kaikki saataisiin sitoutumaan ja osallistumaan ryhmätöihin? Työelämän kanssa tehtävässä yhteistyössä kaikki opiskelijat yleensä osallistuvat, koska siinä on selkeä syy sille mitä tehdään. Eli jos ryhmätöitä liitettäisiin paremmin käytännön työhön, niin onnistuisivatko ne silloin paremmin ja oppisivatko opiskelijat tällöin paremmin aiheena olleesta asiasta?

Opettajalla on suuri merkitys opiskelijan oppimisen toteutumisessa. Opiskelijoiden kokemukset opettajista olivat hyvin kaksijakoisia. Osa opiskelijoista koki opettajat ammattitaitoisina ja kannustavina, mutta osa opiskelijoista koki, että opettajat ovat työhönsä kyllästyneitä ja epäpäteviä. Opiskelijoiden kokemuksen mukaan opettajien erilaisuus vaikuttaa opetuksen tasoon. Suurin osa opiskelijoista koki, että opettajat ovat tavoitettavissa, mutta tässäkin asiassa

opiskelijat kokivat olevan vaihtelevuutta opettajien välillä. Suurin osa opiskelijoista koki, että opettajat eivät vaadi opiskelijalta tarpeeksi, eivätkä anna opiskelijalle tarpeeksi palautetta. Aaltosen (2012) mukaan ammattikorkeakoululle annetusta yhteiskunnallisesta tehtävästä, oman oppilaitoksen strategioista ja toimintasuunnitelmista tulee vaatimuksia jotka osaltaan asemoivat opettajan ulkoapäin. Näiden lisäksi opettajan asemoitumiseen vaikuttaa muun muassa opiskelijoiden odotukset. Opettajan on kuitenkin pystyttävä kehittämään itseään. Opettajan ammatillinen kehittyminen on sitä, että hän kehittää opettajidentiteettiään, tietoperustaansa, tieteellistä ja pedagogista ajatteluaan sekä muokkaa opetuskäytänteitään. (Aaltonen 2012, 14–16, 21.)

Opiskelijoiden näkemyksen mukaan parhaiten oppimista tukee ammattitaitoinen, vaativa, innostunut ja kannustava opettaja, joka huomioi opiskelijat yksilöinä eikä ryhmänä. Tällaiselta opettajalta opiskelijat toivovat ”vanhanaikaista” opetustyyliä, mutta myös tehtäviä joiden kautta tekemällä oppiminen mahdollistuisi. Virta ja Lintunen (2012) sanovat, että keskeinen tekijä onnistuneessa opetuksessa ja oppimisessä on toimivat ja mielekkäät opettaja-opiskelija suhteet. Heidän mielestään aitous, avoimuus, välittäminen, luottamus, hyväksyntä, erillisyyt, ymmärtäminen ja usko oppilaan kykyihin ovat tekijöitä, jotka kuvaavat hyvää opettaja-opiskelija suhdetta ja hyvän ohjaajan asenteita. (Virta & Lintunen 2012, 32.)

Voidaan siis ajatella, että opiskelijat toivovat opettajalta muutakin kuin opetusta. Opiskelijat odottavat, että opettajalla on kaikki tieto opettamastaan asiasta ja haluavat opettajan opettavan sen. Opiskelijat kuitenkin tahtovat, että opettaja haastaa opiskelijaa ajattelemaan itsenäisesti. Lisäksi opiskelijat haluavat tulla nähdyksi ja kuulluksi yksilöinä. Opiskelijat ovat myös pettyneitä siihen, että he eivät saa palautetta opettajilta. Opiskelijat ovat koulutusurallaan tottuneet siihen, että tehdystä työstä saa palautetta, joten on ymmärrettävää, että opiskelija haluaa sitä jatkossakin. Ammattikorkeakoulussa ei kuitenkaan anneta palautetta jokaisesta tehtävästä ja esseestä, vaan numerot kursseista saattavat ilmestyä sähköisiin järjestelmiin ilman minkäänlaista palautetta.

Tässä tutkimuksessa palautteen saaminen opettajalta nousi tärkeäksi varmasti myös sen takia, että suurin osa tutkimukseen osallistuneista opiskeli-

joista opiskeli kulttuurin aloja, joissa koulutukseen kuuluu konkreettisten asioiden valmistus. Tämä on kuitenkin huomionarvoinen asia siinä mielessä, että se kertoo siitä, että kulttuurin alojen opiskelijat kokevat saavansa liian vähän palautetta tekemästään työstä. Heidän alallaan ammatillinen kehittyminen kuitenkin tapahtuu suurilta osin juuri tehdystä työstä saadun palautteen perusteella. Opettajan tulisi siis olla jakamassa tietoa, kannustaa opiskelijaa hankkimaan tietoa itse, olla aina tavoitettavissa ja antaa opiskelijalle palautetta. Opettajien tiedon päivittäminen ja opiskelijoiden toiveiden kuuleminen voidaan siis nähdä tärkeänä asiana. Myös opettajien kouluttaminen on varmasti tarpeellista.

Oppimisympäristö ja opetusmateriaalit mahdollistavat opiskelijan opiskelun. Suurin osa opiskelijoista koki koulun tilat hyvinä ja viihtyisinä. Osa opiskelijoista kaipasi kouluun lisää säilytystilaa ja mahdollisuuksia rentoutumiselle. Kauppila (2007) kertoo, että Konstruktivisen käsityksen mukaan, opiskelija tarvitsee oppimiseen monipuolisen ympäristön. Ympäristön pitäisi olla kiinnostava, motivoiva ja virikkeitä antava. (Kauppila 2007, 37–38.) Kotilan (2012) mukaan autenttinen ja työelämälähtöinen oppimisympäristö rakentuu käyttäjistään lähtevän ajattelun ja toiminnan varaan. Käyttäjiä ammattikorkeakoulu ympäristössä ovat opiskelijat, opettajat ja myös työelämä. Jos halutaan uusia ja toimivia oppimisympäristöjä, siihen tarvitaan kaikkien käyttäjäryhmien osallisuutta niin tarpeiden kartoituksessa, suunnittelussa, toteutuksessa kuin jatkuvassa kehittämistyössäkin. Autenttinen oppimisympäristö on jatkuvan yhteistoiminnallisen kehittämisen alainen tila, joka rikkoo perinteisiä toimijarooleja. Se luo haasteita ja mahdollistaa vallitsevien opetus- ja ohjauskäytäntöjen muokkaamisen. Lisäksi se tuottaa uusia innovatiivisia ratkaisuja käyttäjien yhteistoiminnan seurauksena. (Kotila 2012, 30–31.)

Opiskelijat kokivat luokkatilat viihtyisinä, mutta ahtaina. Osa opiskelijoista toivoi luokkiin lisää varustelua ja osa lisää ergonomisuutta. Myös Sirkan ja Kanervan (2014) tekemässä tutkimuksessa yksittäiset luokat olivat saaneet kritiikkiä varusteluistaan (Sirkka & Kanerva 2014, 12). Itseopiskelutilat jakoivat opiskelijoiden mielipiteitä. Osa on tiloihin ja käytänteisiin tyytyväisiä, mutta suuri osa opiskelijoista oli sitä mieltä, että luokkatilojen käyttöä itseopiskeluun pitäisi selkiyttää. Opiskelumateriaaleihin opiskelijat olivat tyytyväisiä, mutta niiden riittävydestä opiskelijat olivat huolissaan. Opiskelijat kokivat tulostinten

käytön osittain vaikeaksi ja toivoivat siihen enemmän perehdytystä. Kirjaston tarjontaan ja palveluun opiskelijat olivat tyytyväisiä. Kirjaston sijainti ja E-kirjojen suuri määrä aineistotarjonnassa koettiin huonona ja oppimista tukemattomana asiana.

Oppimisympäristö on tärkeässä roolissa oppimisen tukemisessa. Voidaan huomata, että opiskelijoilla on paljon mielipiteitä koulun tiloihin ja varusteluihin liittyen. Olisi hyvä, että opiskelijoita kuunneltaisiin näissä asioissa ja pohdinkin, että voisiko opiskelijoiden oppimista hyödyntää tilojen kehittämisessä. Tutkimukseen osallistui mm. sisustussuunnittelu alan opiskelijoita, joten voisiko heidän tietämystään hyödyntää tilojen suunnittelussa. On myös huomioitava, että tilojen ja rakenteiden muokkaamiseen vaikuttaa moni asia aina resursseista sääntöihin, joten uudistukset voivat olla perusteltuja, mutta eivät siltikään aina mahdollisia. Tutkimuksessa tuli ilmi, että tulostinten käyttö ei ole täysin mutkatonta. On ymmärrettävää, että tekniset laitteet eivät aina toimi halutulla tavalla, mutta opiskelijalla tulisi kuitenkin olla kokemus siitä, että hän on saanut perehdytyksen niiden käyttämiseen. Myös materiaalien riittävyys mietittyi opiskelijoita. Ammattikorkeakouluissa on suuret ryhmäkoot joten materiaaleja tarvitaan paljon. Ryhmäkoot ovat suurentuneet lyhyellä aikavälillä, joten voi olla, että materiaaleja ei ole muistettu hankkia tarpeeksi. On siis huomioitava, että mitä enemmän opiskelijoita on niin sitä enemmän materiaaleja tarvitaan ja ne myös kuluvat nopeammin.

Ohjaus on erittäin merkittävässä osassa opiskelijan oppimista. Suurin osa opiskelijoista koki saaneensa ohjausta opintojensa aikana, mutta myös suuri osa oli asiasta eri mieltä. Eniten ohjausta opiskelijat olivat saaneet opettajilta. Ohjasutilanteet olivat olleet tasavertaisia opiskelijan ja ohjaajan välisiä kahdenkeskisiä keskustelutilanteita. Tämä on hyvä asia, koska Kauppilan (2007) mukaan oppimisen tulisi tapahtua vapauden ilmapiirissä joka mahdollistaa elävän vuorovaikutuksen. Opettajan ja opiskelijan välillä vuorovaikutus toteutuu parhaiten keskustelussa (Kauppila 2007, 29–31.) Ohjaustilanteissa oli keskusteltu lähinnä vain kouluun liittyvistä asioista. Opiskelijat kokivat saaneensa konkreettisia ohjeita ja vastaukset kysymyksiinsä. Opiskelijat kokivat tulleen kuulluksi ja ymmärretyksi kaikissa ohjaustilanteissa.

Suurin osa opiskelijoista ei ollut kirjoittanut itselleen hopsia, mutta lähes kaikki opiskelijat olivat olleet hops-keskustelussa. Keskusteluissa oli puhuttu suurimmaksi osin vain kouluun liittyvistä asioista, mutta osa opiskelijoista toivoi, että keskustelussa olisi kysytty myös henkilökohtaiseen elämään liittyviä kysymyksiä. Kaikki opiskelijat olivat kokeneet hops-keskustelut hyvinä asioina ja toivoivat lisää samankaltaisia keskustelutilanteita. Ahonniskan (2015) opinnäytetyöstä selviää myös, että kaikki korkeakouluopiskelijat eivät tiedä mikä on henkilökohtainen opetussuunnitelma eli hops ja kaikki eivät myöskään ole sellaista tehneet. Hänen tekemään kyselyyn vastanneista 3 % ei ollut koskaan kuullutkaan hopsista ja 17 % ei ollut sellaista itselleen tehnyt. (Ahonniska 2015, 34.)

Tämä tutkimus osoitti, että Xamkin Kouvolan kampuksella ei osata hyödyntää hopsia ohjauksen välineenä. Hops on henkilökohtainen opetussuunnitelma ja jos sellaisen käyttöön on mahdollisuudet, niin jokaisella opiskelijalla tulisi olla siihen oikeus. Hops-keskustelutkin olivat olleet vapaaehtoisia, mutta opiskelija joka jättää keskustelutilaisuuden käyttämättä, saattaa jäädä ilman minkäänlaista opettajan ja opiskelijan välistä keskustelua. Väitän, että opiskelija ei välttämättä aina osaa arvioida ohjauksen tarvetta ja tällöin opiskelijan ammatillisen kasvun ja kehittymisen kannalta tärkeä ohjaus saattaa jäädä saamatta. Opiskelijat myös toivovat, että heidät kohdattaisiin kokonaisvaltaisemmin ihmisinä, eikä vain opiskelijoina. Opiskelija siis haluaa, että opettaja tuntee opiskelijansa. On hyvä pohtia, mistä opettajalle järjestetään aikaa kohdata jokainen opiskelija niin, että opiskelijalle syntyisi tunne siitä, että opettaja kohtaa hänet.

Opiskelijat kokivat, että eivät ole saaneet ohjausta ryhmäytymiseen. Suurin osa opiskelijoista koki sellaisen tarpeettomaksi, mutta osa toivoi enemmän opettajan ja ryhmän välisiä keskustelutilanteita. Sipilän (2012) mukaan opiskelijan ensimmäisen vuoden aikana ohjauksen täytyisi tukea opiskelijaa ryhmäytymisessä (Sipilä 2012,12). Opiskelijoiden kokemuksen mukaan, ohjaus ei myöskään ole auttanut kotiutumaan uuteen kotikaupunkiin. Sipilän (2012) mielestä olisi kuitenkin tärkeää, että ohjauksella tuettaisiin opiskelijaa kotiutumaan opiskelupaikkakuntaan (Sipilä 2012,12).

Suurin osa opiskelijoista koki saamansa ohjauksen tukeneen oppimista ja suuri osa koki tarvitsevansa ohjausta oppimisen tueksi. Sipilä (2012) toteaa, että ohjauksen tulisi opiskelijan ensimmäisen vuoden aikana auttaa opiskelijaa orientoitumaan ja sitoutumaan omaan koulutusalaansa sekä vahvistaa ja ylläpitää opiskelumotivaatiota. Näiden lisäksi ohjauksen tulisi auttaa opiskelijaa omaksumaan itseohjautuva opiskelutapa sekä tukea ammatillisen kehittymisen hahmottumista. (Sipilä 2012,12.)

Voidaan siis todeta, että opiskelijat tarvitsevat ohjausta myös jatkossa. Eniten opiskelijat hyötyvät opettajan ja opiskelijan välisistä kahdenkeskisistä ohjaustilanteista, mutta tutkimuksen perusteella ohjauksessa olisi hyvä huomioida myös opiskeluryhmät. Joidenkin ryhmien kohdalla ryhmäytyminen voi tapahtua itsestään ja jokainen opiskelija löytää paikkansa opiskeluryhmässään, mutta aina näin ei käy. Opettajalla tulisi olla keinoja siihen, miten hän saa ryhmän jäsenet kokemaan yhteisöllisyyttä ryhmässään ja miten ryhmän sisällä syntyneet konfliktit puretaan. Voisiko opiskeluryhmiä hyödyntää ohjauksessa?

Hyvinvointiin liittyen opiskelijat kokivat opiskelun suurimmaksi osin mielekkäänä ja suurin osa opiskelijoista koki viihtyvänsä koulussa. Opiskelijat kokivat opiskeluiden kuormittavuuden kohtuullisena. Kuormittavuutta oli aiheuttanut projektit ja ryhmätyöt. Tehtävien palautusten sijoittuminen samalle ajanjaksolle aiheutti osalle opiskelijoista stressiä. Kukon (2012) tekemässä tutkimuksessa opiskelijoista suurin osa oli sitä mieltä, että oppilaitos ei vaatinut heiltä liikaa ja opiskelun työmäärän he näkivät suurimmaksi osin kohtuullisina (Kukko 2012, 29).

Voidaan päätellä, että opiskelijat viihtyvät koulussa suhteellisen hyvin ja opinnotkin haastavat heitä sopivasti. Eniten haastetta näyttäisi olevan ryhmätöissä ja projekteissa. Voidaan siis ajatella niiden työllistävän opiskelijoita eniten. Kuten jo aiemmin mainitsin, niin ryhmätöitä olisi hyvä kehittää, jolloin niiden kuormittavuuskin todennäköisesti laskisi. Toki tutkimukseen osallistuneet olivat sitä mieltä, että kuormittavuutta ei ole liikaa. Tässä tapauksessa ryhmätöiden ja projektien työmäärä on ollut ilmeisesti sopiva. Tehtävien palautuspäivämäärissä olisi varmasti pohtimisen aihetta. Pystyisikö tehtäville antamaan eri kursseilla eri palautuspäivämääriä tai voisiko tehtäviä pilkkoa pienempiin osiin? On

ymmärrettävää, että kun kurssit alkavat samaan aikaan niin tehtävien palautuksetkin sijoittuvat samalle ajanjaksolle. Opiskelijat kokevat tämän kuitenkin hyvin stressaavana, joten heidän hyvinvoinnin kannaltaan olisi erittäin tärkeää pohtia tätä asiaa.

Opiskelijat kokivat löytäneensä paikkansa omassa opiskeluryhmässään ja saaneensa uusia ystäviä. Vaikka kaikki opiskelijat olivat saaneet uusia ystäviä, osa opiskelijoista koki olonsa välillä yksinäiseksi. Osa yksinäisyyttä kokevista opiskelijoista koki, että yksinäisyyden kokeminen vaikutti heidän oppimiseensa kielteisesti. Osa opiskelijoista oli seurustelusuhteessa ja he kokivat, että seurustelu tuki oppimista. Osalla opiskelijoista oli jokin säännöllinen harrastus ja sen koettiin suurimmaksi osin tukevan oppimista, sillä se auttoi jakamaan. Osalla opiskelijoista harrastus liittyi vahvasti opiskeltavaan aiheeseen ja nämä opiskelijat kokivat, että he pystyivät hyödyntämään harrastustaan opinnoissa. Osa opiskelijoista oli sitä mieltä, että harrastus vei aikaa koululta ja haittasi opintoja. Lehtinen (2015) on tutkimuksessaan todennut, että opiskelijoiden hyvinvointia lisää muun muassa liikunta ja urheilu (Lehtinen 2015, 28).

On hyvä huomioida, että vaikka tähän tutkimukseen osallistuneet kokivat opiskeluryhmänsä tiiviinä, niin joku muu samassa ryhmässä oleva opiskelija voi kokea saman ryhmän aivan eri tavalla. Ryhmään kuulumisen tunne ja tunne ryhmästä ovat aina henkilökohtaisia tunteita, eivätkä ne kerro kaikkien ryhmänjäsenten näkemystä asiasta, jolloin ei voida myöskään tehdä johtopäätöksiä itse ryhmästä. Yksinäisyys on iso ongelma ja sitä on vaikea huomata. Siihen on myös vaikea keksiä ratkaisua, mutta olisi tärkeää että jokaisella opiskelijalla olisi tunne siitä, että on joku jolle voi puhua. Uskon, että kokemus siitä että opettaja tuntee opiskelijan ja opettajalle voi aina puhua, helpottaa yksinäisyyden kokemusta. Jos opettaja kysyisi enemmän henkilökohtaiseen elämään liittyviä kysymyksiä, saattaisi hän huomata piilevän yksinäisyyden ja näin opiskelijaa pystyttäisiin tarvittaessa myös auttamaan nopeammin.

Harrastukset tuntuvat olevan tärkeitä opiskelijoille ja ne edistävät heidän hyvinvointiaan, joten voisiko niitä hyödyntää enemmän opetuksessa. Koska harrastukset tukevat oppimista, olisi koulun hyvä miettiä miten he voisivat tarjota opiskelijoille erilaisia harrastuksia? Monessa ammattikorkeakoulussa onkin

hyvät tilat ja mahdollisuudet liikuntaharrastukselle, mutta voisiko kulttuurin aloihin painottuva koulu tarjota myös jotain sen alan harrastustoimintaa. Tai pystyisikö opiskelijakunta esimerkiksi tekemään yhteistyötä alueen kulttuurin tarjoajien kanssa ja tarjoamaan opiskelijoille alennusta alueen museoista tai vastaavaa?

Terveydentila vaikutti joidenkin opiskelijoiden opintoihin negatiivisesti ja osa opiskelijoista koki oman sen hetkisen elämäntilanteensa vaikuttavan myös opintoihin negatiivisesti. Kuten Hyytiäisen ja Hyytiäisen (2013) tutkimuksesta voi todeta, niin muutokset elämäntilanteessa voivat haitata opintojen etene- mistä (Hyytiäinen & Hyytiäinen 2013, 51). Myös Ahonniskan (2015) mielestä heikko elämäntilanne voi hidastaa opintoja (Ahonniska 2015, 37–38). Suuri osa opiskelijoista koki vaikeuksia ajanhallinnan kanssa ja he toivoivat oppilai- tokselta tukea ja ohjausta tähän asiaan. Lehtisen (2015) mukaan organisointi- kyky ja ajanhallintataidot ovat suoraan yhteydessä opiskelijan hyvinvointiin (Lehtinen 2015, 28). Ammattikorkeakouluissa on yleisesti hyvä opiskelijater- veydenhuolto ja tämä tutkimus osoittaa, että sellainen pitää todellakin olla. Opiskelijoiden hyvinvointi on yhteydessä heidän oppimiseensa ja opiskelume- nestykseensä, joten siitä tulee pitää huolta. Voisiko opiskeluterveydenhuollon- kynnystä kenties vielä madaltaa ja onko koululääkäri riittävän usein paikalla? Miten koulu pystyy tarjoamaan tasavertaiset terveydenhuoltopalvelut kaikille opiskelijoille myös jatkossa?

6.2 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullisesta tutkimuksesta saatu aineisto on rikkaampaa kuin määrällisen tutkimuksen aineisto, eli siitä voi tehdä monenlaisia tulkintoja, jotka heijastavat tutkimuksen kohteena olevan joukon puhetta eri näkökulmista. Toisaalta laa- dullisessa tutkimuksessa haastatteluilla saatujen eri vastausten vertailu saat- taa muodostua ongelmaksi, koska haastateltavien lopullisia mielipiteitä voi olla vaikea tulkita. Määrällisen aineiston kanssa tällaisia ongelmia ei ole, mutta määrällinen aineisto taas jää helposti melko kapeaksi, koska ilmiökokonai- suutta tarkastellaan vain tarkasti esitettyjen kysymysten valossa. Tällöin tutki- muksen informaatio sisältö jää ohueksi. (Räsänen 2005, 92.) Juuri tämän takia

halusin tehdä monimenetelmällisen tutkimuksen. Kun keräsin tutkimusaineis-
toa kahdella eri tutkimusmenetelmällä, se mahdollisti laajemman ja rikkaam-
man aineiston, mikä lisää tutkimuksen luotettavuutta.

Hirsjärvi ja Hurme (2004) toteavat, että kun keskustellaan tutkimuksen luotet-
tavuudesta, on hyvä muistaa, että tutkimuksen kohdejoukkona on monesti ih-
miset. Ihmiset ovat aina yksilöitä joilla on henkilökohtainen suhde kokemuk-
siinsa, elämyksiinsä ja ajatuksiinsa. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 16,185.) Hirs-
järvi ym. (2007) sanovat, että tutkimuksen luotettavuutta voidaan arvioida mo-
nilla erilaisilla mittaus- ja tutkimustavoilla. Tutkimuksen reliaabeliudella tarkoi-
tetaan mittaustulosten toistettavuutta. (Hirsjärvi ym. 2007, 226.) Hirsjärvi ja
Hurme (2004) määrittelevät reliaabeliuden niin, että tutkittaessa samaa henki-
löö kahdella eri tutkimuskerralla, saadaan tutkimuksesta sama tulos. Reliaa-
beliuden voi myös määritellä niin, että jos kaksi tutkijaa päätyy tulkinnoissaan
samaan tulokseen, on tulos reliabele. Kolmannella tavalla tulkittuna reliabe-
lius tarkoittaa sitä, että kahdella rinnakkaisella tutkimusmenetelmällä saadaan
sama tulos. Näihin kaikkiin määritelmiin liittyy kuitenkin ristiriita siitä, että jokai-
nen yksilö tekee asioista aina omat tulkintansa ja ihmisen käyttäytymiseen vai-
kuttaa ympäristö jossa hän on ja käyttäytyminen voi vaihdella ajan ja paikan
mukaan. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 186.)

Hirsjärvi ym. (2007) mainitsevat myös toisen tutkimuksen arviointiin vaikutta-
van käsitteen, joka on validius. Heidän mukaansa validius tarkoittaa tutkimus-
menetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on alun perin ollut tarkoitus mitata.
Mittarit ja menetelmät eivät kuitenkaan aina vastaa sitä todellisuutta, jota tut-
kija olettaa tutkivansa. Esimerkiksi kyselylomakkeisiin vastanneet vastaajat
ovat saattaneet ymmärtää kyselyn kysymykset eri tavalla kuin tutkija on ne
ajatellut. Jos tutkija käsittelee saatuja vastauksia oman ajatusmallinsa mu-
kaan, ei tuloksia voida pitää tosina ja pätevinä. (Hirsjärvi ym. 2007, 226–227.)
Hirsjärven ja Hurmeen mukaan validius voidaan jakaa päätyyppeihin, joita
ovat ennustevalidius, tutkimusasetelmavaliidius ja rakennevalidius. Ennuste-
validius mittaa tutkimuksen ennustuskykyä, eli sitä pystytäänkö yhdestä tutki-
muksesta ennustamaan seuraavien tutkimusten tulos. Tutkimusasetelmavali-
dius liittyy kohdennetusti tilastollisiin manipulaatioihin ja rakennevalidius vas-
taa kysymykseen, koskeeko tutkimus sitä mitä sen on oletettu koskevan.
(Hirsjärvi & Hurme 2004, 186–187.)

Hirsjärvi ym. (2007) mielestä sekä määrällisen että laadullisen tutkimuksen valitusta voidaan tarkentaa käyttämällä tutkimuksessa useita menetelmiä. Tutkimusmenetelmien yhteiskäytöstä puhutaan käsitteellä triangulaatio, josta voidaan myös käyttää termiä monimenetelmällisyys. Triangulaatio voidaan jaotella alatyyppeihin. Yksi alatyypeistä on metodinen triangulaatio joka tarkoittaa, että samassa tutkimuksessa käytetään useita menetelmiä. Aineistotriangulaatiosta voidaan puhua silloin kun saman ongelman ratkaisemiseksi kerätään useita erilaisia tutkimusaineistoja. Tutkijatriangulaatiossa tutkimukseen osallistuu monia eri tutkijoita ja teoreettisessa triangulaatiossa ilmiötä lähestytään usean eri teorian näkökulmasta. (Hirsjärvi ym. 2007, 228.)

Hyödynsin tutkimuksessani triangulaatiota, koska keräsin tutkimusaineistoa kahdella erilaisella tutkimusmenetelmällä. Tutkimuksessa on kerrottu miten aineistot on kerätty ja analysoitu, eli tutkimuksessa on tuotu ilmi, miten ja mistä tulkinnot ovat tehty. Tutkimuksen kohdejoukko jäi kuitenkin hyvin pieneksi, joten sen perusteella ei voi tehdä johtopäätöksiä, jotka koskisivat yleisesti ammattikorkeakouluopiskelijoita tai edes kaikkia Xamkin Kouvolan kampuksen kulttuurin ja liiketalouden opiskelijoita. Tutkimus tuo kuitenkin tärkeää tietoa Xamkille ja se kertoo opiskelijoiden todellisista kokemuksista. Xamk voi hyödyntää tutkimuksen tuloksia kehittäessään opetusta ja ammattikorkeakoulua.

6.3 Opinnäytetyö prosessina

Kaikki alkoi syksyllä 2017, kun kiinnostuin Carry on -hankkeesta. Olen ollut kiinnostunut koulunuorisotyöstä ja kouluympäristöstä Yhteisöpedagogin työkenttänä jo pitkään. Hankkeen teema liittyi vahvasti koulumaailmaan ja opiskelijan oppimisen tukemiseen. Minulle oli heti selvää, että haluan tehdä opinnäytetyön opiskelijan näkökulmasta, jotta voin tuoda koulumaailmasta sen äänen kuuluviin, joka yleensä jää kuulematta. Opinnäytetyöni tilaaja innostui tarjoamastani aiheesta heti ja sovimme ensimmäisen tapaamisen. Tapaamisessa sovittiin aiheen rajaus ja aikataulu, jonka jälkeen itse työstäminen pääsi alkamaan.

Teoreettisen viitekehyksen kirjoittaminen oli hankalaa, vaikka oppimista onkin tutkittu aiemmin ja sitä on käsitteenä määritelty paljon. Materiaalin paljous aiheutti sen, että ilmiöön oli vaikea päästä syvemmin kiinni. Aiheesta tehdyt aiemmat tutkimukset auttoivat aluksi paljon ja lähdinkin opinnäytetyössä liikkeelle aiempien tutkimusten tarkastelusta ja vuoropuhelusta. Seuraavana määrittelin opinnäytetyön keskeiset käsitteet ja lähdin tutkimaan tarkemmin ohjaus käsitettä. Kun materiaalia oli käsitelty ja kirjoitettu paljon sekä käsitteet määritelty, aloin valmistelemaan teemahaastattelurunkoa. Teoreettisesta viitekehystä löytyi jo valmiiksi teemoja, joiden ajattelin vaikuttavan oppimiseen ja lähdin rakentamaan haastattelurunkoa näiden teemojen pohjalta.

Haastattelut onnistuivat hyvin. Sain yhden haastateltavan jokaisesta tutkimukseen osallistuneesta opiskeluryhmästä ja haastattelin sekä miehiä, että naisia. Olin varannut haastatteluihin sopivan ajan ja ammattikorkeakoulu toimi hyvin autenttisena ympäristönä. Haastatteluiden litterointi ääninauhalta tekstitiedostoiksi oli aikaa vievää hommaa, mutta helppoa, koska minun ei tarvinnut siinä kohtaa tehdä mitään tulkintoja mistään. Litteroitujen aineistojen käsittely ja johtopäätösten tekeminen oli haastavaa, mutta käyttämäni yliviivaustussi menetelmä auttoi suuresti. Sen avulla opintoihin vaikuttaneet tekijät oli helpompi erotella toisistaan ja jokaista teemaa pystyi tarkastelemaan syvemmin.

Haastatteluaineistojen analyysien jälkeen pystyin tekemään kyselyn. Kyselyn luominen webropolilla oli haastavaa, koska ohjelma oli juuri päivittynyt uudempaan versioon. Kyselyn luominen oli varmasti yksi haastavimmista asioista opinnäytetyössä. Kyselyn saaminen opiskelijoille tuotti myös vaikeuksia, mutta helpotus oli suuri, kun kyselyt oli lähetetty opiskelijoille. Valitettavasti vastaajajoukko jäi todella pieneksi. Luulin, että opiskelijat olisivat olleet innokkaampia vastaamaan heitä koskeviin asioihin, kun kerrankin heiltä asioista kysyttiin ja heillä olisi ollut mahdollisuus vaikuttaa.

Kyselyn tulosten analysointi luonnistui helposti, koska webropol loi automaattisesti keskiarvot ja jakaumat tuloksista. Toki kyselyssä oli jonkin verran avoimia kysymyksiä, joiden tulkitseminen vei oman aikansa. Niissä hyödynsin taas yliviivaustussi menetelmää. Kun tulokset oli analysoitu, aloin tarkastelemaan niitä haastatteluiden tuloksiin verraten. Pohdin, antoivatko haastattelu ja ky-

sely samoja tuloksia eri aihealueisiin liittyen vai oliko niiden välillä eroja. Tämän pohdinnan lopputulokset kirjasin sitten ylös. Kyselyn tulosten kirjaaminen oli helppoa haastattelutulosten kirjaamisen jälkeen. Teorian liittäminen saatuihin tuloksiin oli aluksi työlästä, mutta tarkastelin aina yhden aihealueen kerrallaan, jolloin teoriastakin sai taas paremman otteen. Lopputulokset oli helppo johtaa saaduista tuloksista ja oman pohdinnan lisääminen niihin luonnistui hyvin.

6.4 Jatkotutkimus ehdotukset

Tämä tutkimus selvitti opiskelijoiden kokemuksia saamastaan opetuksesta ja ohjauksesta, mutta olisi hyvä tutkia asiaa myös opettajien näkökulmasta. Mitä opetustapoja opettajat suosivat eniten ja mikä on opettajien kokemus siitä, miten opiskelijat oppivat parhaiten. Olisi myös hyvä kuulla opettajien kokemuksia työelämän kanssa tehdystä yhteistyöstä. Miten sellainen yhteistyö on opettajan näkemyksen mukaan vaikuttanut opiskelijoihin ja miten opettaja on yhteistyöstä hyötynyt.

Olisi myös mielenkiintoista tutkia työelämän näkökulmaa. Millaista arvoa opiskelijat tuovat työpaikoille? Voivatko työpaikat oppia opiskelijoilta? Millaisen kuvan opiskelijat antavat työpaikalle nuorista? Mitä työpaikat oppivat ammattikorkeakouluilta ja miten työpaikat kehittäisivät opetusta? Tämä olisi erittäin mielenkiintoista ja tulevaisuuden kannalta tärkeää, jos yhteistyötä oppilaitosten ja työelämän välillä tahdotaan lisätä.

Olisi myös hyvä tutkia oppimista opiskelijan näkökulmasta uudestaan, jos opetusta muutetaan radikaalisti johonkin suuntaan. Jos ohjauksen määrää esim. lisätään suuresti, niin miten se vaikuttaa opiskelijan ammatilliseen kasvuun ja/tai henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen. Voiko ohjauksella olla haittavaikutuksia? Miten ryhmäohjauksen lisääminen vaikuttaisi yksinäisyyden kokemiseen, vai olisiko sillä mitään vaikutusta? Voidaanko ohjauksen määrän lisäämisellä vaikuttaa opiskelijan opintojen keston? Valmistuisivatko opiskelijat useammin määräajassa tai määräaikaa nopeammin, jos ohjauksen määrää lisättäisiin?

Näitä asioita on hyvä pohtia ammattikorkeakoulua kehitettäessä. Tulevaisuus tuo varmasti mukanaan uusia opetuskäytänteitä ja oppimiskäsityksiä, uusia oppimisympäristöjä ja opetusmateriaaleja sekä kokonaan uudenlaisia koulutuspolkuja. Kaikkia asioita ei kuitenkaan tarvitse uudistaa ja siksi olisikin tärkeää muistaa selvittää opiskelijoiden näkemyksiä koulutukseen liittyen myös jatkossa.

LÄHTEET

- Aaltonen, K. 2012. Pedagogisesti ajatteleva asiantuntija. Teoksessa: Kotila, H & Mäki, K. (toim.) 2012. Ammattikorkeakoulupedagogiikka 2. Helsinki: Edita. 13–25.
- Aho, L. teoksessa Julkunen, M.L. 2002. Opetus, oppiminen, vuorovaikutus. 2 uusittu painos. Helsinki: WSOY
- Ahonniska, M. 2015. Valmistumisen rajalla. Kyselytutkimus Centria-ammattikorkeakoulun opiskelijoille opintojen pitkittymiseen ja keskeytymiseen johtaneista syistä. Centria-ammattikorkeakoulu. Yhteisöpedagogi (AMK) Kirkon nuorisotyö. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://theseus.fi/bitstream/handle/10024/89024/Ahonniska_Marika.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 12.10.2017.]
- Carry on -hanke 2017. Carry on – tutkintojen läpäisemisen parantaminen sekä tehokkaammat koulutuspolut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitys/tutkintojen-lapaisemisen-parantaminen-seka-tehokkaammat-koulutuspolut/> [viitattu 9.11.2017.]
- Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.
- Hankesuunnitelma 2014. Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020. Suomen rakennerahasto-ohjelma. PDF-dokumentti. [viitattu 15.01.2018.]
- Heikkilä, S. 2017. Väyläopiskelijoiden ohjaus ammattikorkeakoulussa. Laurea ammattikorkeakoulu. Sairaanhoidajakoulutus. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124448/Vaylaopiskelijoiden%20ohjaus%20ammattikorkeakoulussa.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu: 16.11.2018.]
- Hellström, M. 2008. Sata sanaa opetuksesta. Keskeisten käsitteiden käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsingin yliopisto. Helsinki: Yliopistopaino.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. ja Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uudistettu painos. Helsinki: Tammi.
- Hyytiäinen, J. & Hyytiäinen, J. 2013. Vaasan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opiskelu, kulutus ja toimeentulo. Vaasan ammattikorkeakoulu. Liiketalous ja matkailu. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/59642/Hyytiainen_Jarmo_Hyytiainen_Jukka.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 3.10.2017.]
- Hämäläinen, R., Liias, S., Taarna, V. ja Valkama, A. 2008. Erilaisen oppijan käsikirja. Toinen painos. Helsinki: Erilaisten oppijoiden liitto ry.
- Ikonen, O. 2001. Oppimisvalmiudet ja opetus. Kolmas painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kakkonen, M.L. 2016. Erilaiset opetusmenetelmät ja käytänteet oppimisen tukena. Teoksessa: Kakkonen, M.L. (toim.) 2016. Ammattikorkeakoulun opettajuus muutoksessa. Mikkelin ammattikorkeakoulun julkaisuja. 9–17.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Suomen yliopistopaino Oy – Juvenes Print.

Kantola, T. & Hirvikoski, T. 2012. Living Lab monitasoisena oppimisympäristönä. Teoksessa: Kotila, H. & Mäki, K. (toim.) 2012. Ammattikorkeakoulupedagogiikka 2. Helsinki: Edita. 35–52.

Kauppila, R.A. 2007. Ihmisen tapa oppia. Johdatus sosiokonstruktiviseen oppimiskäsitykseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kitunen, P., Summanen, M. ja Vepsä, P. 2016. Avoimen AMK:n opiskelijoiden ohjauskokemuksia. Teoksessa: Lätti, M. & Löf, J. (toim.) 2016. Avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijan ohjaus – ohjauksen mallit ja hyvät käytännöt. Karelia-ammattikorkeakoulu. Joensuu: Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja c: raportteja, 38. 25–35. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/116504/C38.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 18.11.2018.]

Kotila, H. 2012. Oppimiskäsitykset ja oppiminen ammattikorkeakoulujen toimintaympäristöissä, teoksessa: Kotila, H. & Mäki, K. (toim.) 2012. Ammattikorkeakoulupedagogiikka 2. Helsinki: Edita. 26–34.

Kukko, M. 2012. Mielenterveys voimavarana ammattikorkeakouluopinnpoissa opiskelijan näkökulmasta. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/44610/Kukko_Markus.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 3.10.2017.]

Kunttu, K. & Huttunen, T. 2009. Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2008. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 45. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.yths.fi/filebank/582-Tutkimus_2008_verkkoon.pdf [viitattu 3.10.2017.]

Lahtinen, A.M. & Ikonen-Varila, M. 2012. Mieli ja kasvatus –kurssi opiskelijoiden ajattelun ja tietokäsitysten haastajana, teoksessa: Suomen kasvatustieteellinen aikakauskirja 1/2012. Suomen kasvatustieteellisen seuran julkaisuja. 44–55.

Lehtinen, E. 2015. ”Anna mun kaikki jaksaa” –sekundaarianalyysi Turun ammattikorkeakoulun ensimmäisen vuoden opiskelijoiden hyvinvointia lisäävistä tekijöistä. Turun ammattikorkeakoulu. Toimintaterapian koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/88387/Lehtinen_Emmi.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 3.10.2017.]

Novak, J. & Gowin, D. 1996. Opi oppimaan. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Ojanen, S. 2006. Ohjauksesta oivallukseen. Ohjausteorian käsittelyä. Helsinki: Yliopistopaino Kustannus.

Pasanen, H. 2003. Mitä ohjaus on. Teoksessa: Matikainen, J. (toim.) 2003. Oppimisen ohjaus verkossa. Helsinki: Helsingin yliopiston Tutkimus- ja koulutuskeskus Palmenia, Palmenia-kustannus. 11–24.

Potila, A.K., Moisio, J., Ahti-Miettinen, O., Pyy-Martikainen, M. ja Virtanen, V. 2017. Opiskelijatutkimus 2017, Eurostudent VI -tutkimuksen keskeiset tulokset. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80534/okm37.pdf> [viitattu 10.10.2017.]

Ranne, K. 2009. Tutkivan oppimisen hanke Topakka ja pedagoginen asiantuntijuus. Teoksessa: Heinilä, H., Kalli, P. ja Ranne, K. (toim.) 2009. Tutkiva oppiminen ja pedagoginen asiantuntijuus. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja. 7–16.

Räsänen, P. 2005. Havaintojen mittaaminen ja aineiston jäsentämisen metodologia. Teoksessa: Räsänen, P., Anttila, A.H. ja Melin, H. (toim.) 2005. Tutkimusmenetelmien pyörteissä. Jyväskylä: PS-kustannus. 85–102.

Saarenmaa, K., Saari, K. ja Virtanen, V. 2010. Opiskelijatutkimus 2010, Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulo ja opiskelu. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75515/okm18.pdf?sequence=1> [viitattu 12.10.2017.]

Salmela-Aro, K. 2009. Opiskelu-uupumusmittari SBI-9 yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoille. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 46. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.yths.fi/filebank/591-46_Uupumustutkimus_Salmela-Aro.pdf [viitattu 3.10.2017.]

Sipilä, M. & Uusitalo, J. ym. 2012. Yhteisellä matkalla, ajatuksia opiskelusta ja ohjauksesta. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun julkaisuja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/54462/sipila%20C%205%202012.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 12.10.2017.]

Sirkka, A. & Kanerva, A.M. 2014. Hoitotyön koulutusohjelman opiskelijatytyväisyys. Lisäselvitys kansalliseen OPALA-kyselyyn keväällä 2013. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://theseus.fi/bitstream/handle/10024/70372/2014_B_2_OPALA-selvitys_hoitoty.pdf?sequence=5&isAllowed=y [viitattu 19.10.2017.]

Vastamäki, J. 2015. Kyselylomaketutkimus: Tutkimusasetelman ja mittareiden valinta. Teoksessa: Valli, R., Aaltola, J. (toim.) 2015. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1, metodin valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Jyväskylä: PS-kustannus. 121–132.

Vehviläinen, S. 2014. Ohjaustyön opas. Yhteistyössä kohti toimijuutta. Helsinki: Sanna Vehviläinen ja Gaudeamus Helsinki University Press.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa, määrällisen tutkimuksen perusteet. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf> [viitattu 19.11.2017.]

Virta, J. & Lintunen, T. 2012. Vuorovaikutustaitojen soveltaminen koulussa nostaa esille opettaja-oppilassuhteen jännitteitä, teoksessa: Suomen kasvatustieteellinen aikakauskirja 1/2012. Suomen kasvatustieteellisen seuran julkaisuja. 31–43.

TEEMAHAASTATTELUN RUNKO

Tutkimuskysymykset:

Mitkä tekijät vaikuttavat oppimiseen ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulmasta?

Miten ohjauksella on tuettu opiskelijan oppimista ammattikorkeakoulussa?

1. Aluksi
  - Mitä opiskelet?
  - Mikä sai kiinnostumaan juuri tästä alasta?
  - Onko opinnot vastanneet odotuksia?

2. Opettaminen ja oppiminen (teoreettisessa viitekehyksessä: oppimiskäsitykset ja opettajuus ammattikorkeakoulussa)
  - Millä tavalla opettajat opettavat tunneilla?
  - Minkälaisia tehtäviä?
    - Onko tehtävänannot selkeitä?
    - Saatko selkeitä ohjeita ja neuvoja, apua pyytäessäsi?
  - Onko opetus mielestäsi laadukasta ja vastaako se kurssin tavoitteisiin?
  - Millä tavalla opit parhaiten?
  - Mitä toivoisit opettajalta opetuksen suhteen?
    - Projekteja eli yhteistyötä työelämän kanssa.
    - Opetuksen laatu: tehtävänannot, neuvot, ym.

3. Oppimisympäristö ja koulun yleiset tilat (teoreettisessa viitekehyksessä: keskeiset käsitteet ja aiemmat tutkimukset)
  - Miten kuvaisit muutamalla sanalla oppimisympäristöäsi (luokat, yleiset tilat, tietokoneet ym. varustelu, opetusmateriaalit, kirjasto)?
  - Minkä kokoiset luokat teillä on ja ovatko ne viihtyisiä?
  - Millaiset itseopiskelutilat teillä on?
  - Toimivatko tietokoneet ja tulostimet?
  - Millaisia opetusmateriaalit ovat (monisteita, powerpoint-dioja, videoita, kirjoja ym.) ja ovatko ne ajantasaisia? Toivoisitko niiltä erityisesti jotain?
  - Löytyykö kirjastosta kaikki tarpeellinen ja onko se viihtyisä?
  - Onko koulun yleiset tilat mielestäsi viihtyisiä? Tarjoavatko ne virikkeitä ja jos niin millaisia? Toivoisitko niihin jotain muutosta ja jos niin mitä?

4. Opettaja (teoreettisessa viitekehyksessä: opettajuus ammattikorkeakoulussa ja aiemmat tutkimustulokset)
  - Millä muutamalla sanalla kuvailisit opettajiasi?
  - Ovatko opettajat hyvin tavoitettavissa?
  - Ovatko opettajat mielestäsi ammattitaitoisia?
    - Opetuskäytänteet ja opetusmateriaalit (tiedon ajankohtaisuus)
    - Opetuksen sisältö
  - Pitävätkö opettajat kiinni aikatauluista (opetus ja tehtävät)?

- Ovatko opettajat kannustavia ja motivoivia?
  - Pyytävätkö opettajat palautetta ja miten ottavat sitä vastaan (opettajien itsensä kehittäminen)?
  - Millainen olisi ihanne opettaja?
5. Ohjaus (teoreettisessa viitekehyksessä: ohjaus ammattikorkeakoulussa ja aiemmat tutkimukset)
- Koetko saavasi ohjausta?
  - Keneltä saat ohjausta (opettajat, toiset opiskelijat, kirjasto työntekijät, opintotoimisto, oma ohjaaja/ oma opintovastaava)?
  - Millaista saamasi ohjaus mielestäsi on?
    - Saatko konkreettisia ohjeita?
    - Pystytkö puhumaan kaikesta?
    - Tuntuuko sinusta siltä, että tulet kuulluksi ja ymmärretyksi?
    - Koetko olevasi tasavertainen ohjaustilanteessa?
    - Saatko vastaukset kysymyksiisi tai lupaako ohjaaja selvittää asian?
    - Kysyykö ohjaaja sinulta mitään ja jos niin mitä (kuulumiset, opintojen eteneminen, henkilökohtainen elämä, opiskeluryhmä, opiskelukaverit, jaksaminen)?
    - Onko ohjaus auttanut kotiutumaan uuteen kaupunkiin (tämä jos opiskelija on muuttanut muualta opintojen perässä)?
    - Onko ohjaus vaikuttanut opiskeluryhmääsi ja jos niin miten (ryhmäytyminen)?
    - Koetko saamasi ohjauksen olleen enemmän vertaistukea (tämä jos ohjaus tulee toiselta opiskelijalta esim. tutor-opiskelija)?
    - Millainen olo sinulle jää ohjaustilanteesta?
  - Saatko ohjausta opettajiltasi ja millaista ohjaus on?
(yläpuolella olevat apukysymykset)
    - Tuntuuko sinusta siltä, että ohjaustilanteet tukevat oppimistasi?
  - Saatko ohjausta omalta ohjaajaltasi/ omalta opintovastaavaltasi ja millaista ohjaus on?
(yläpuolella olevat apukysymykset)
    - Tuntuuko sinusta siltä, että ohjaustilanteet tukevat oppimistasi?
6. Oma hyvinvointi (teoreettisessa viitekehyksessä: aiemmat tutkimukset)
- Onko opiskeleminen mielekästä?
  - Onko tehtävien tekemiseen riittävästi aikaa?
  - Millainen työmäärä tehtävissä on?
  - Millaisena koet opiskeluiden kuormittavuuden?
  - Oletko usein väsynyt (unen määrä ja laatu)?
  - Käytkö töissä opiskeluiden ohessa ja jos niin miten vaikuttaa opintoihin (opettajien suhtautuminen, ajanhallinta, motivaatio)?
  - Millaisena koet opiskeluryhmäsi ja oletko löytänyt opiskelijoista uusia kavereita?
  - Miten vietät vapaa-aikasi?

- Onko sinulla lapsia (miten vaikuttaa opiskeluun)?
- Onko säännöllistä harrastusta (miten vaikuttaa opiskeluun)?
- Seurusteletko (miten vaikuttaa opiskeluun)?
- Onko sinulla ystäviä (yksinäisyyden kokemus)?
- Onko sinulla jokin sairaus ja jos on niin, miten se vaikuttaa opiskeluusi tai hyvinvointiisi?

7. Lopuksi

- Tuleeko mieleesi vielä jotain mitä haluaisit sanoa?

Opiskelijakysely

Tämä kysely liittyy opinnäytetyöhön, jonka tarkoituksena on selvittää ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia ja näkemyksiä opetukseen, oppimiseen ja ohjaukseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opetuksen kehittämisessä.

Toisin sanoen, nyt on sinun tilaisuutesi vaikuttaa opetukseen.

Kyselyssä on 6 sivua ja vastaaminen kestää n. 5-10 minuuttia. Vastaa kysymyksiin sen mukaan, miten sinä asian koet. Jos et osaa vastata johonkin kysymykseen jätä se tyhjäksi. Kysely on anonyymi, eli vastaajan henkilöllisyys pysyy salassa.

1. Kirjoita ryhmätunnukseksi

---

2. Ovatko opinnot vastanneet odotuksiasi?

Kyllä

Ei

3. Jos opinnot eivät ole vastanneet odotuksiasi, niin miten ne eivät ole vastanneet odotuksiasi?

1500 merkkiä jäljellä

Opetus ja oppiminen

4. Kuinka usein opettajat käyttävät seuraavia opetustapoja?

	Usein	Melko usein	Jonkin verran	Melko vähän	Ei ollenkaan
Opettaja luennoi	☐	☐	☐	☐	☐
Opettaja luennoi ja tehdään mustiinpanoja	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla tehdään tehtäviä	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla tehdään käytännön harjoituksia	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla katsotaan videoita aiheeseen liittyen	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla on paneelikeskusteluja	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla ja/tai kursseilla tehdään ryhmitöitä	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla ja/tai kursseilla tehdään paritöitä	☐	☐	☐	☐	☐
Tunneilla on vapaata keskustelua	☐	☐	☐	☐	☐
Kursseihin liittyy työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä	☐	☐	☐	☐	☐

5. Opetukseen liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opetus on laadukasta	☐	☐	☐	☐	☐
Opetusmateriaalit ovat ajantasaisia	☐	☐	☐	☐	☐
Tehtävänannot ovat selkeitä	☐	☐	☐	☐	☐
Kurssin sisältö vastaa kurssin tavoitteisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajan tapa opettaa on mielekäs	☐	☐	☐	☐	☐

6. Ryhmätöihin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ryhmätöyt tukevat oppimistani	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöyt ovat mielekkäitä	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöiden avulla opin enemmän opetetusta aiheesta	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöyt tukevat itseohjautuvuuttani	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöyt tukevat luovuuttani	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöiden avulla saan opittavaan asiaan useamman näkökulman	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöissä kaikki tekevät osansa	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöyt aiheuttavat stressiä	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöiden tekemiselle on vaikea löytää aikaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätöiden ryhmät pitäisi saada valita itse	☐	☐	☐	☐	☐

7. Työelämän kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Työelämäyhteistyöt tukevat oppimistani	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämäyhteistyöstä opin paljon	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämäyhteistyöt ovat auttaneet luomaan kontakteja työelämään	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämäyhteistyöt ovat mielekkäitä	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämän kanssa tehtävää yhteistyötä pitäisi olla enemmän	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämäyhteistyöt aiheuttavat stressiä	☐	☐	☐	☐	☐

8. Mitä toivot opettajalta opetuksen suhteen?

1500 merkkiä jäljellä

9. Oppimiseen liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opin hyvin kuuntelemalla	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin kuuntelemalla ja muistiinpanoja tekemällä	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin tehtäviä tekemällä	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin käytännön harjoitusten kautta	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin ryhmitöitä tekemällä	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin paritöitä tekemällä	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin työelämäyhteistyöstä	☐	☐	☐	☐	☐
Opin hyvin itsenäisesti opiskelemalla	☐	☐	☐	☐	☐

Opettajat**10. Kuvaile muutamalla sanalla opettajiasi**

---

11. Opettajiin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa en eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opettajat ovat hyvin tavoitettavissa	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajat pitävät kiinni aikatauluista	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajat ovat liian vaativia	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajat eivät vaadi tarpeeksi	☐	☐	☐	☐	☐

12. Palautteeseen liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opettajat pyytävät palautetta kursseista	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajat käyvät saamiaan palautteita läpi yhdessä opiskelijoiden kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajat antavat riittävästi palautetta opiskelijalle	☐	☐	☐	☐	☐

13. Millainen olisi ihanne opettaja?

1500 merkkiä jäljellä

Oppimisympäristö ja koulun yleiset tilat

14. Luokkatiloihin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Luokkatilat ovat viihtyisiä	☐	☐	☐	☐	☐
Luokkatilat ovat tilavia	☐	☐	☐	☐	☐
Työskentely luokissa on ergonomista	☐	☐	☐	☐	☐
Luokista löytyy kaikki tarpeellinen	☐	☐	☐	☐	☐

15. Itseopiskelutiloihin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koulussa on hyvät tilat itseopiskelulle	☐	☐	☐	☐	☐
Itseopiskelutiloja pitäisi olla enemmän	☐	☐	☐	☐	☐
Tyhjien luokkien hyödyntäminen itseopiskeluun on toimiva ratkaisu	☐	☐	☐	☐	☐
Tyhjien luokkien käyttöä pitäisi selkeyttää	☐	☐	☐	☐	☐

16. Opetusmateriaaleihin ja tulostimiin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opiskelumateriaalit ovat laadukkaita	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelumateriaaleja on riittävästi	☐	☐	☐	☐	☐
Tulostuskäytännöt ovat toimivia	☐	☐	☐	☐	☐
Tulostinten käyttö on vaivatonta	☐	☐	☐	☐	☐

17. Koulun yleisiin tiloihin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koulun yleiset tilat ovat viihtyisät	☐	☐	☐	☐	☐
Koulun yleisistä tiloista löytyy kaikki tarpeellinen	☐	☐	☐	☐	☐
Koulussa on tarpeeksi säilytystilaa	☐	☐	☐	☐	☐
Koulussa on hyvät tilat rentoutumiselle	☐	☐	☐	☐	☐

18. Kampuskirjastoon liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kirjaston sijainti on hyvä	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjasto on viihtyisä	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjastosta löytyy kaikki tarpeellinen	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjastossa on hyvä palvelu	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjaston aineistotarjonta on hyvä	☐	☐	☐	☐	☐
E-kirjoihin siirtyminen on hyvä asia	☐	☐	☐	☐	☐

Ohjaus

Ohjauksella tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaisia tilanteita, joissa saat apua tai neuvoja sinua mietityttäviin asioihin ja tilanteita, joissa kartoitetaan ja selvitetään sinun opiskeluhisi ja oppimiseesi liittyviä asioita.

19. Ohjaukseen liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Koen saavani ohjausta ammattikorkeakoulussa	☐	☐	☐	☐	☐
Saan ohjaustilanteessa vastauksia kysymyksiini	☐	☐	☐	☐	☐
Saan ohjaustilanteessa konkreettisia neuvoja	☐	☐	☐	☐	☐
Koen olevani ohjaustilanteessa tasavertainen ohjaajan kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
Tulen kuulluksi ohjaustilanteessa	☐	☐	☐	☐	☐
Tulen ymmärretyksi ohjaustilanteessa	☐	☐	☐	☐	☐
Saamani ohjaus on auttanut minua kotiutumaan uuteen kotikaupunkiini (jos olet muuttanut)	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle jää ohjaustilanteesta hyvä mieli	☐	☐	☐	☐	☐
Koen tarvitsevani ohjausta oppimiseni tueksi	☐	☐	☐	☐	☐

20. Kuinka usein saat ohjausta seuraavilta tahoilta?

	Usein	Melko usein	Jonkin verran	Harvoin	En koskaan
Opettajat	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijavastaava	☐	☐	☐	☐	☐
Opintotoimisto	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjasto	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijahuolto (terveydenhoitaja, koulupsykologi yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelukaverit	☐	☐	☐	☐	☐
Tuutorit	☐	☐	☐	☐	☐

21. HOPSiin liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Tiedän mikä on HOPS	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kirjoittanut itselleni HOPSin	☐	☐	☐	☐	☐
Olen ollut HOPS - keskustelussa	☐	☐	☐	☐	☐
HOPS - keskustelu on tukenut oppimistani	☐	☐	☐	☐	☐
HOPS - keskustelu on ollut tarpeellinen	☐	☐	☐	☐	☐
Toivon lisää tällaisia keskustelutilanteita	☐	☐	☐	☐	☐

22. Kuinka paljon seuraavista asioista keskusteltiin HOPS-keskustelussa?

	Todella paljon	Paljon	Jonkin verran	Vain vähän	Ei ollenkaan
Kouluun ja opiskeluun liittyvät asiat	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilökohtaiseen elämään liittyvät asiat	☐	☐	☐	☐	☐
Tulevaisuuden suunnitelmat	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐

Hyvinvointi ja koulun ulkopuolinen aika

23. Kouluun liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Viihdyn koulussa	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskeleminen on mielekästä	☐	☐	☐	☐	☐
Opinnot eivät kuormita minua liikaa	☐	☐	☐	☐	☐
Koen kuuluvani osaksi opiskeluryhmääni	☐	☐	☐	☐	☐
Olen saanut kavereita koulusta	☐	☐	☐	☐	☐
Koen oloni yksinäiseksi	☐	☐	☐	☐	☐

24. Fyysiseen terveyteen liittyviä kysymyksiä

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	En samaa enkä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olen usein väsynyt	☐	☐	☐	☐	☐
Syön yleensä koulupäivän aikana	☐	☐	☐	☐	☐
Koen että tämänhetkinen terveydentilani vaikuttaa negatiivisesti opintoihini	☐	☐	☐	☐	☐

25. Miten koulun ulkopuolinen aika (harrastukset, seurustelusuhteiden ylläpitäminen, perhe-elämä ym.) vaikuttaa oppimiseesi?

1500 merkkiä jäljellä

26. Pystytkö hyödyntämään koulun ulkopuolisen ajan toimintaasi opinnoissasi, miten?

1500 merkkiä jäljellä

27. Miten tämänhetkinen elämäntilanteesi vaikuttaa oppimiseesi?

1500 merkkiä jäljellä

28. Miten oppilaitoksesi voisi tukea oppimistasi elämäntilanteesi huomioon ottaen?

1500 merkkiä jäljellä

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUSLUPAHAKEMUS
JA TUTKIMUSSUUNNITELMA

HENKILÖTIEDOT

Nimi Siiri Mänttari	
Puhelin 044 0360290	Postinumero ja -toimipaikka 50120 Mikkeli
Lähiosoite Mikkelinkatu 1-3 F32	
Korkeakoulu / tieosuus Xamk, Mikkelin kampus, matkailu, ravitsemus ja nuorisoalan yksikkö	
Tutkimustyön aihe Oppiminen opiskelijan näkökulmasta	
Tutkimuskohde (kuvaava tarkasti ja yksityiskohtaisesti) Kaakkois-suomen ammattikorkeakoulun Kouvolan kampuksen kulttuurin ja fiktiivisyyden opiskelijat	
Tutkimustyön ohjaaja Sari Miettinen	
Alustava tutkimussuunnitelma (kirjotetaan lyhyesti tähän) Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulma oppimisesta ammattikorkeakoulussa. Tutkimus liittyy Carry on-hankkeeseen, jonka yhtenä tavoitteena on opettajan koulutaminen opettajasta ohjaajaksi. Tutkimus toteutetaan monimutkaisista tutkimusmenetelmistä hyödyntäen, jossa ensin toteutetaan teemahaastattelut ja sen jälkeen määrällinen kysely kyselylomakkeella. Tutkimuskysymykset ovat: Mikä on hyvä tapa oppia ammattikorkeakouluopiskelijan näkökulmasta? Millainen tulla on opettajan rooli ammattikorkeakoulussa opiskelijan näkökulmasta?	
Tutkimuksen arvioitu valmistumisaika Joulukuu 2018	Empiirisen osuuden toteutusajankaus Kevät 2018
Tulosten esittäminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle. Alustava ajankohta Marraskuu 2018	Hakemuksen liitteiden lukumäärä 1

PAIKKA, PÄIVÄYS JA HAKIJAN ALLEKIRJOITUS

Mikkelissä 12.12.2017 Siiri Mänttari

HAKEMUS ON

HYVÄKSYTTY

HYLÄTTY

PAIKKA, PÄIVÄYS JA KÄSITTELIJÄN ALLEKIRJOITUS SEKÄ NIMENSILVENNYS

Mikkeli 17.12.2017

Matti Koivisto
koulutusalaohjaaja

KÄSITTELIJÄ

Hyvinvointi: koulutusalaohjaaja Katri Ryttyläinen-Korhonen
Talous- ja kulttuuri: koulutusalaohjaaja Peteri Ikonen
Tekniikka: koulutusalaohjaaja Matti Koivisto
Muut: vararehtori Mirja Toikka

HAKIJA

Allekirjoita hakemus ja liitä tutkimussuunnitelma hakemukseen.

Lähetä hakemus ja liitteet osoitteeseen.

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

PL 66

50101 Mikkeli

20.12.2017

Matti Koivisto

Kirjasto